

2020

GASUM
TALOUDELLINEN
KATSAUS

SISÄLLYSLUETTELO

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS	2				
TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS 2020	4				
Hallituksen toimintakertomus	4				
Gasumin taloudellinen kehitys vuonna 2020	9				
Verojalanjälki	9				
KONSERNITILINPÄÄTÖS*	12				
Konsernituloslaskelma	12				
Laaja konsernituloslaskelma	13				
Konsernitase	14				
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	16				
Konsernin rahavirtalaskelma	17				
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	18				
1 Yleiset laadintaperiaatteet	18				
1.1. Perustiedot	18				
1.2. Laatimisperusta	18				
1.3. Konsolidointiperiaatteet	18				
1.4. Sovelletut uudet ja uudistetut standardit	19				
1.5. Keskeiset kirjanpidolliset arviot ja harkinnanvaraiset erät	20				
2 Tuloslaskelman liitetiedot	20				
2.1. Liikevaihto	20				
2.2. Liiketoiminnan muut tuotot	22				
2.3. Materiaalit ja palvelut	22				
2.4. Henkilöstö	23				
2.5. Poistot ja arvonalentumiset	24				
2.6. Liiketoiminnan muut kulut	24				
2.7. Tilintarkastajan palkkiot	25				
2.8. Rahoitustuotot ja -kulut	25				
2.9. Tuloverot	25				
3 Sidottu pääoma	27				
3.1. Aineettomat hyödykkeet	27				
3.2. Aineelliset hyödykkeet	30				
3.3. Osuudet pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltävistä sijoituksista	34				
3.4. Myyntisaamiset ja muut saamiset	35				
3.5. Vaihto-omaisuus	36				
3.6. Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	37				
3.7. Myytävänä olevat omaisuuserät	37				
3.8. Rahavarat	38				
3.9. Laskennalliset verot	38				
3.10. Varaukset	40				
3.11. Eläkevelvoitteet	40				
4 Pääomarakenne	44				
4.1. Pääoman hallinta	44				
4.2. Rahoitusriskien hallinta	45				
4.3. Rahoitusinstrumentit	49				
4.4. Oma pääoma	56				
4.5. Arvonmuutosrahasto	57				
4.6. Lainat	58				
4.7. Muut pitkäaikaiset velat	58				
5 Muut liitetiedot	59				
5.1. Yrityshankinnat ja -myynnit	59				
5.2. Lopetetut toiminnot	60				
5.3. Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset	62				
5.4. Konserniyhtymät	62				
5.5. Lähipiiritapahtumat	63				
5.6. Oikeudenkäynnit ja vaateet	64				
5.7. Raportointikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat	64				
TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT	65				

Gasum

Käyntiosoite: Revontulenpuisto 2 C, 02100 Espoo
Postiosoite: PL 21, 02100 Espoo

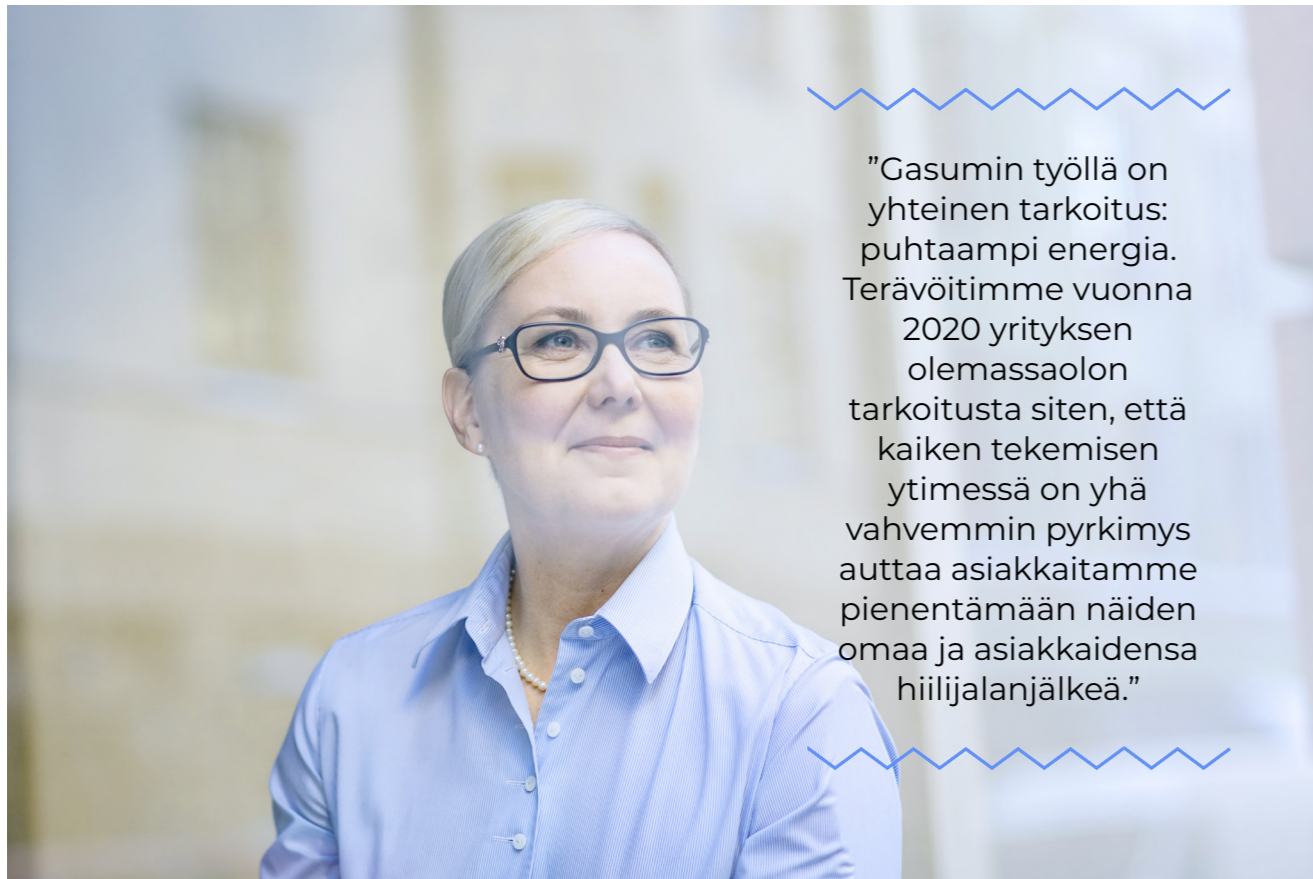
WWW.GASUM.COM

Tietoja vuosiraportoinnista 2020

Gasumin vuosiraportointi koostuu Taloudellisesta katsauksesta, Hallinnointi ja palkitseminen -raportista, Green Funding Impact -raportista ja Yritysvastuuraportista, joka on saatavilla Gasumin verkkosivuilla kohdassa Julkaisut ja tunnusluvut.

PUHTAAMPIEN KAASURATKAISUJEN KYSYNTÄ KASVOI POIKKEUSTILANTEESSA

”Gasumin työllä on yhteinen tarkoitus: puhtaampi energia. Terävöitimme vuonna 2020 yrityksen olemassaolon tarkoitusta siten, että kaiken tekemisen ytimessä on yhä vahvemmin pyrkimys auttaa asiakkaitamme pienentämään näiden omaa ja asiakkaidensa hiilijalanjälkeä.”

Koronaviruspandemiaan liittyvistä epävarmuuksista huolimatta Gasum jatkoi suunnitellusti pohjoismaisen kaasumarkkinan kehittämistä ja pystyi varmistamaan liiketoiminnan jatkuvuuden ja hankkeiden edistymisen.

Vuosi 2020 oli Gasumille monella tapaa poikkeuksellinen. Samalla kun COVID-19-pandemian aiheuttama epävarmuus heijastui koko toimintaympäristöön, tapahtui sekä Euroopassa että globaalisti todellinen kaasun läpimurto etenkin raskaan liikenteen ja merenkulun osalta. Näillä strategiamme kannalta keskeisillä alueilla kysyntä puhtaammille energiaratkaisuille jatkoi kasvuaan. Yhä useammat merenkulkualan yhtiöt ovat tilanneet LNG-käyttöisiä aluksia, ja kiinnostus raskaan kaluston kaasukäyttöisiä ajoneuvoja kohtaan lisääntyy. Onnistuimmekin poikkeustilanteesta huolimatta saavuttamaan asettamamme kannattavuustavoitteet ja edistämään suunnitellusti strategiaamme, mikä on edellyttänyt meiltä kovaa työtä yhä kilpailluilla markkinoilla.

Koronaviruspandemian aiheuttamassa poikkeustilanteessa olemme pyrkineet varmistamaan liiketoiminnan jatkuvuuden huolehtimalla henkilöstömme terveydestä ja turvallisuudesta ja tehneet kaikkemme turvataksemme liiketoimintojen sujuvuuden. Haluankin kiittää henkilöstöämme, asiakkaitamme ja yhteistyökumppaneitamme toimivasta yhteistyöstä haastavassa toimintaympäristössä. Pandemian vaikutukset näkyivät liiketoimintassamme lähinnä asettamiemme kasvutavoitteiden osalta. Liikkumisrajoitukset ovat näkyneet liikenne-sektorilla pienempänä polttoaineen kulutuksena ja aiheuttaneet myös uusien laitostemme käyttöönoton siirtymisiä. Samalla uusien asiakkaidemme projektit ovat viivästyneet, mikä on vaikuttanut toimitustemme käynnistymiseen.

Gasumin työllä on yhteinen tarkoitus: puhtaampi energia. Terävöitimme vuonna 2020 yrityksen olemassaolon tarkoitusta siten, että kaiken tekemisen ytimessä on yhä vahvemmin pyrkimys auttaa asiakkaitamme pienentämään näiden omaa ja asiakkaidensa hiilijalanjälkeä. Vastuullisuus on keskeinen osa Gasumin strategiaa, ja vuoden 2021 alussa julkistimme uusia vastuullisuustavoitteita ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi. Gasum tavoittelee miljoonan tonnin kumulatiivista hiilidioksidipäästövähennystä lisäämällä biokaasun saatavuutta. Aiomme tuoda

vuoteen 2025 mennessä markkinoille 4 TWh biokaasua yhtiön omasta ja sertifioidun eurooppalaisten kumppanien tuotannosta, vähentää omassa toiminnassamme LNG:n ja biokaasun tuotantoketjujen päästöjä ja toteuttaa energiatehokkuustoimia omista toiminnoistamme.

Osana strategiaamme edistämistä saatoimme vuonna 2020 Linde AG:n LNG- ja biokaasuliiketoimintojen ja Nauticor Marine Bunkering -liiketoimintojen oston päätökseen. Yrityskaupan myötä laajensimme kaasuratkaisujen tarjontaa Pohjoismaissa erityisesti meriliikenteessä sekä raskaassa liikenteessä, ja samalla myös kaasutankkausasemaverkostomme laajeni huomattavasti. Muita eri segmenttiemme kannalta keskeisiä tapahtumia vuoden aikana olivat biokaasulaitoksen hankinta Skövdestä ja investointipäätös rakentaa teollisen kokoluokan biokaasulaitos Göteneen Ruotsiin, kumppanuutemme singaporelaisen Pavilion Energyn kanssa laajentaa LNG:n tarjontaa sekä ensimmäinen, ABO Wind Oy:n kanssa solmimamme pitkäaikainen tuulisähkösopimus Pohjois-Pohjanmaalla sijaitsevan tuulivoimapuiston tuotannosta.

Vuodenvaihteessa Suomen putkikaasumarkkina avautui myös kilpailulle ja Gasumista eriytetty kaasun siirtoverkko-yhtiö Gasgrid Finland Oy aloitti toimintansa. Avautuminen on toteutunut odotetulla tavalla ja markkina on osoittautunut kiinnostavaksi useille toimijoille. Gasum haluaa myös jatkossa olla merkittävä toimija putkikaasumarkkinalla ja palvella asiakkaitaan parhaalla mahdollisella tavalla.

Kaasun merkitys energialähteenä pidemmällä aikavälillä tulee ilmastonmuutoksen torjunnan myötä kasvamaan entisestään, kun Pohjoismaissa siirrytään kohti hiilineutraalia energiantuotantoa. Vaikka työtä on vielä paljon edessä, on ollut hienoa huomata, että Pohjoismaissa on tehty myös kaasun sääntelyä koskevia poliittisia päätöksiä, jotka vahvistavat sen asemaa vähäpäästöisenä polttoaineena tulevaisuudessa. Gasumilla on puolestaan keskeinen rooli sen kehittäessä laajentuvaa kaasuinfrastruktuuria, mikä antaa hyvän pohjan myös biokaasun tuotannon ja käytön lisäämiseen.

Johanna Lamminen
Toimitusjohtaja

TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS 2020

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

GASUM-KONSERNIN LIKETOIMINNAN TALOUDELLINEN KEHITYS VUONNA 2020

COVID-19-pandemiaan liittyvistä epävarmuuksista huolimatta Gasum jatkoi suunnitellusti pohjoismaisen kaasumarkkinan kehittämistä vuonna 2020. Yhtiö pystyi varmistamaan liiketoiminnan jatkuvuuden ja hankkeiden edistymisen tarjoamalla vähäpäästöisiä energiaratkaisuja teollisuuden sekä maa- ja meriliikenteen asiakkaiden kasvavaan kysyntään. Kaasun merkitys energialähteenä tulee kasvamaan entisestään teollisuudessa ja liikenteessä, kun Pohjoismaissa siirrytään kohti hiilineutraalia energiantuotantoa.

Suomen putkikaasumarkkina avattiin kilpailulle ja Gasumin siirtoliiketoiminta eriytettiin vuoden 2020 alusta alkaen. Siirtoverkko yhtiö Gasgrid Finland Oy aloitti toimintansa 1.1.2020.

Osana strategiaa Gasum toteutti Linde AC:n LNG- ja biokaasuliiketoimintojen ja Nauticor Marine Bunkering -liiketoimintojen oston. Yrityskaupan myötä yhtiö laajensi kaasuratkaisujen tarjontaa Pohjoismaissa erityisesti meriliikenteessä sekä raskaassa liikenteessä. Yrityskaupassa myös yhtiön kaasutankkausasemaverkosto laajeni. Yhtiö jatkoi vuoden aikana raskasta liikennettä palvelevan kaasutankkausasemaverkoston laajentamista ja avasi kahdeksan uutta tankkausasemaa Pohjoismaissa.

Gasum kehittää jatkuvasti polttoainetarjontaa ja palveluita vastatakseen merenkulkualan kasvaviin tarpeisiin. Palvellakseen meriliikenteen asiakkaita entistä laajemmalla alueella joustavasti, Gasum aloitti kumppanuuden singaporelaisen Pavilion Energyn kanssa. Kumppanuuden avulla yhtiö pystyy tarjoamaan asiakkaille LNG:tä Lounais-Aasiassa ja Pohjois-Euroopassa.

Gasum pyrkii lisäämään biokaasun tarjontaa rakentamalla uusia tuotantolaitoksia ja laajentamalla hankintaa muiden toimijoiden tuotantolaitoksista. Tarkastelujakson aikana Gasum hankki biokaasulaitoksen Skövdestä Ruotsista Torran Gas Holding AB:lta. Gasum teki myös investointipäätökseen teollisen kokoluokan biokaasulaitoksen rakentamisesta Göteborgin Ruotsiin.

Gasum solmi ABO Wind Oy:n kanssa ensimmäisen pitkäaikaisen tuulisähkösopimuksen Pohjois-Pohjanmaalla sijaitsevan tuulivoimapaiston tuotannosta.

Kokonaisuutena konsernin tuotot tilikaudella olivat 772,0 miljoonaa euroa, josta liiketoiminnan muut tuotot olivat 107,7 miljoonaa euroa, sisältäen muun muassa realisoituneita ja realisoitumattomia hyödykejohdannaisten tuloksia (2019: 988,7 milj. eur).

Gasum-konsernin liikevaihto päättyneellä tilikaudella oli 664,3 miljoonaa euroa, jossa oli laskua 28,2 % edellisen vuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna (2019: 925,8 milj. eur). Liikevaihdon laskuun vaikutti ennen kaikkea kaasun myyntihinnan kehitys Euroopassa.

Konsernin oikaistu liikevoitto oli 33,8 miljoonaa euroa (2019: 28,9 milj. euroa) ja liikevoitto 5,7 miljoonaa euroa (2019: 50,9 milj. euroa). Oikaistu liikevoittoprosentti oli 5,1 prosenttia (2019: 3,1%) ja liikevoittoprosentti 0,9 prosenttia (2019: 5,5 %). Oikaistu sijoitetun pääoman tuotto-% oli 2,8 prosenttia (2019: 2,6 %) ja sijoitetun pääoman tuotto-% 0,6 prosenttia (2019: 4,6%). Liikevoitto verrattuna oikaistuun liikevoittoon sisälsi vuonna 2020 hyödykejohdannaista nettomääräisesti 28,1 miljoonaa euroa realisoitumattomia tappioita, kun vastaavasti vuonna 2019 se sisälsi hyödykejohdannaista nettomääräisesti 22,0 miljoonaa euroa realisoitumattomia voittoja. Konserni ei soveltanut näissä IFRS 9 mukaista suojauslaskentaa.

Konsernin taseen loppusumma 31.12.2020 oli 1 362,0 miljoonaa euroa (31.12.2019: 1 163,2 milj. euroa). Taseen kasvuun vaikuttivat ennen kaikkea tehdyt yrityskaupat sekä investoinnit biokaasulaituksiin ja kaasutankkausasemaverkostoon.

Konsernilla oli korollisia nettovelkoja raportointihetkellä yhteensä 597,6 miljoonaa euroa (31.12.2019: 426,3 milj. euroa), sisältäen mm. rahalaitoslainat ja rahoitusleasingvelat. Konsernin vakavaraisuus pysyi raportointikaudella edelleen vahvana yrityshankinnoista huolimatta, omavaraisuusasteen ollessa 36,0 % (31.12.2019: 44,6 %).

TUNNUSLUVUT

1 000 €	2020	2019
Liikevaihto	664 313	925 823
Oikaistu liikevoitto*	33 828	28 876
Liikevoitto	5 682	50 893
Oikaistu liikevoitto-%*	5,1 %	3,1 %
Liikevoitto-%	0,9 %	5,5 %
Omavaraisuusaste-%	36,0 %	44,6 %
Oikaistu oman pääoman tuotto-%*	2,7 %	1,6 %
Oman pääoman tuotto-%	-1,8 %	5,3 %
Oikaistu sijoitetun pääoman tuotto-%*	2,8 %	2,6 %
Sijoitetun pääoman tuotto-%	0,6 %	4,6 %
Taseen loppusumma	1 362 026	1 163 202
Korolliset nettovelat	597 643	426 265
Nettovelkaantumisasaste-%	121,9 %	82,3 %
Nettovelkaantumisasaste-% ilman IFRS16 Vuokrasopimukset vaikutusta	108,0 %	72,1 %
Oikaistu nettovelat / käyttökate*	6,6	5,7
Nettovelat / käyttökate	9,6	4,4
Henkilöstön määrä kauden lopussa	384	344

* Liikevoitto laskettu ilman realisoitumattomia hyödykejohdannaista
Tunnusluvut yllä olevassa taulukossa koskevat jatkuvia liiketoimintoja.

TOIMINTAYMPÄRISTÖ

Energiamarkkina – teollisuus ja sähkömarkkina
Lämpimän talven ja korkeiden kaasovarastotasojen yhteisvaikutuksesta maakaasun hinta laski vuoden 2020 alkupuolella. Maaliskuun alkupuolelta eteenpäin kaasun hintaan vaikutti kysynnän pienentyminen johtuen COVID-19-pandemian leviämisestä globaalisti. Globaaleilla energiamarkkinoilla oli poikkeuksellisen matalia hintatasoja ja Pohjois-Amerikan öljyindeksi WTI kävi negatiivisena. Keskikesällä kaasun hinta laski ennätysmatalalle tasolle alle 5 euroa/megawattitunti ja samalla kaasun LNG-toimitukset Pohjois-Amerikasta pysähtyivät lähes kokonaan, mikä vaikutti Euroopan kaasumarkkinan tasapainon palautumiseen. Elokuusta lähtien kaasun hinnat nousivat ja syksyn aikana kysyntään liittyvä epävarmuus aiheutti voimakasta heiluntaa kaasun hintatasoissa.

Maakaasun hinnat nousivat vuoden viimeisellä vuosineljänneksellä kylmän sään vaikuttaessa markkinoihin erityisesti Koillis-Aasiassa. Vuoden lopussa Aasiaan toimitetun LNG:n hinnat nousivat korkeimmille tasoille kuuteen vuoteen, yli 40 eur/MWh, kylmän sään aiheuttaman kaasun kysyntäpiikin osuessa samaan ajankohtaan LNG:n alhaisempien toimitusvolymien ja paikallisen ydinvoimatuotannon ongelmien kanssa. LNG-toimitusten päätesatamia vaihtui Euroopasta Koillis-Aasiaan, koska kaasun hinta Euroopassa nousi hitaammin kuin Aasiassa.

Sähkön hinnat laskivat myös ensimmäisen vuosineljänneksen alussa runsaasti sään ollessa poikkeuksellisen leuto, sateinen ja tuulinen. Pohjoismaiden kokonaisvesitilanne nousi erittäin korkeaksi ja painoi spot-hinnan ja lähimmät futuurituotteet matalalle. Sähkön hinnan laskua voimisti COVID-19-pandemia, vaikka Pohjoismaiden sähkön kulutus laski vain vähän. Kesällä sähkönhinta pysyi matalalla tasolla, mutta Suomessa ja Ruotsissa aluehinnat toteutuivat korkeammilla tasoilla johtuen jatkuneesta ydinvoimaloiden huoltokaudesta. Elokuun puolella välissä sähkön futuurihinnat lähtivät voimakkaaseen nousuun sääolosuhteiden kuivussa ja päästöoikeuksien hintojen liikkua korkeammille tasoille.

Pohjoismaiset sähkön hinnat ovat liikkuneet erittäin voimakkaasti neljännen vuosineljänneksen aikana. Erittäin leuto ja sateinen loka-marraskuu laski sähkön hinnat vuodenaikaan nähden matalalle tasolle. Samanaikaisesti Pohjoismaiden hydrobalanssi oli ennätyskorkealla tasolla, pitkän ajan keskiarvoon verrattuna. Joulukuun aikana tilanne muuttui sääennusteiden muuttuessa nopeasti kylmemmiksi ja kuivemmiksi johtaen hydrobalanssitason ripeään normalisoitumiseen. Joulukuun puoleen väliin mennessä sähkön hinnat olivat nousseet voimakkaasti korkeampien päästöoikeuksien hintojen ja kuivina pysyneen sään tukemana. Talouden elpymiseen liittyvä epävarmuus on pysynyt edelleen korkeana.

Maantie- ja meriliikenne

COVID-19-pandemia vaikuttaa edelleen voimakkaasti meriliikenteeseen ja koko logistiikkateollisuuteen, vaikka pandemiasta huolimatta Kiina on jo osoittanut taloudellisen kasvun elpymistä viime vuoteen verrattuna. S&P Global Platts arvioi globaalin LNG:n kysynnän kasvavan 3 prosenttia, kun Aasiasta tuleva kasvava kysyntä enemmän kuin korvaa mahdollisen kysynnän laskun Euroopassa. Tilanne on asteittain parantumassa ja LNG:n markkinan kehitys on optimistinen. Samalla yhä useammat merenkulun logistiikkayritykset ottavat askeleita kohti puhtaampia polttoainetarjontaa. Merenkulussa investoidaan LNG-käyttöisiin aluksiin, jotta yhtiöt täyttävät tiukat IMO-säännöt. Meriliikenteessä suoritettiin myös merenkulun historiaa, bunkraamalla ensimmäistä kertaa nesteytetyn maakaasun (LNG) ja nesteytetyn biokaasun (LNG) sekoitusta laivasta-laivaan rahtialukseen. Tämä osoitti, kuinka merenkuluteollisuus on sitoutunut uusiutuvien polttoainetarjontaan käyttöön ja tekee samalla pitkäjänteistä työtä kohti hiilineutraalia rahtiliikennettä.

Uusien kaasulla kulkevien raskaan liikenteen ajoneuvojen tilaukset ovat nousseet huomattavasti erityisesti Suomessa, kun valtion hankintatuki astui voimaan joulukuun alussa. Vastaavanlainen kehitys on nähty jo aiemmin Ruotsissa, jossa vastaavanlainen raskaan liikenteen kaasujoneuvojen hankintatuki johti ajoneuvotilauksien voimakkaaseen kasvuun. Vielä kesällä koetut raskaiden kaasukäyttöisten ajoneuvojen toimitusviivästykset ovat loppuneet ja tällä hetkellä toimitukset tapahtuvat normaalilla aikataululla. Kasvavien ajoneuvomäärien rinnalla myös kaasun tankkausasemaverkosto on jatkanut kasvua Pohjoismaissa, helpottaen tiukentuvien liikenteen päästövähennystavoitteisiin pääsemistä. Sama trendi on nähtävissä myös Keski-Euroopassa. Raskas maantiekuljetus-

liikenne tulee jatkossa siirtymään nopeasti kaasukäyttöisten rekkojen suuntaan.

COVID-19-pandemia hidasti hieman uusien kaasuautojen rekisteröintejä Pohjoismaissa. Vuoden 2020 aikana Suomessa rekisteröitiin noin 3 200 uutta kaasukäyttöistä ajoneuvoa ja Ruotsissa yli 1 200. Kaikkiaan kaasukäyttöisiä ajoneuvoja on Suomessa liikenteessä jo lähes 14 000 ja Ruotsissa yli 50 000.

Kiertotalous – Biojätteet ja biokaasu

Kiertotalouden edistäminen on tärkeässä roolissa biokaasun tuotannossa. Biojätteiden hyödyntäminen biokaasuntuotannossa on keino hillitä ilmastonmuutosta. Pohjoismaissa on asetettu useita kansallisia toimenpiteitä tukemaan biokaasusektorin kehittymistä ja luomaan kannustimia jätteiden ja sivuvirtojen ohjaamiseksi biokaasun tuotantoon sekä biokaasun liikennekäytön nopealle lisäämiselle.

Vuoden 2021 aikana implementoitava EU:n REDII tulee asettamaan uusia tavoitteita uusiutuvan energian kasvihuonekaasupäästövähennykselle sekä biokaasun tuotannon raaka-ainevalikoimalle. REDII:n myötä EU:n laajuinen biokaasun alkuperätakuujärjestelmä tulee käyttöön helpottaen biokaasun valtioiden rajojen yli tapahtuvaa siirtoa. Biokaasun alkuperätakuujärjestelmä vaatii vielä toimenpiteitä toiminnan varmistamiseksi ja alkuperätiedon lisäksi muiden biokaasun liittyvien ominaisuuksien kuten päästökauppakelpoisuuden ja kansallisen verotuksen liittämistä mukaan.

EU:n lokakuussa julkistama metaanistrategia ja sen toteuttamiseksi valmisteltavat toimenpiteet tulevat jatkossa vaikuttamaan positiivisesti biokaasun tuotantoon, toimitukseen ja käyttöön. Samalla EU haluaa edistää kierrätysravinteiden käyttöä ja sen myötä on laadittu lannoiteasetus, joka mahdollistaa biokaasun tuotannossa syntyvän mädätysjäätännöksen helpompaa lannoitekäyttöä. Mädätysjäätännökselle on mahdollisuus asetuksen myötä saada lannoitestatus, joka mahdollistaa CE-merkinnän ja EU:n laajuisen käytön.

GASUMIN STRATEGIA

Gasumin työllä on yhteinen tarkoitus, puhtaampi energia. Gasumin kasvustrategiana on edistää kehitystä kohti hiilneutraalia tulevaisuutta valituilla segmenteillä, teollisuudessa ja maantie- ja meriliikenteessä yhdessä asiakkaiden ja kumppaneiden kanssa. Yhtiö laajentaa kaasumarkkinaa ja luo uusia innovaatioita ja palveluita valituille segmenteille. Yhtiö luo arvoa kehittämällä vähähiilistä yhteiskuntaa ja auttamalla asiakkaita pienentämään heidän omaa hiilijalanjälkeään sekä heidän asiakkaidensa hiilijalanjälkeä. Yhtiön tarkkaan harkittua kasvustrategiaa johdetaan valittujen painopistealueiden avulla. Uudistuminen ja ketterä johtaminen ovat keskeinen osa yhtiön strategiaa.

Gasum jatkoi suunnitellusti vuonna 2020 pohjoismaisen kaasumarkkinan kehittämistä. Pandemian aikaiset liikumisrajoitukset ovat aiheuttaneet yhtiön uusien laitosten käyttöönoton siirtymisiä ja samalla yhtiön uusien asiakkaiden projektit ovat viivästyneet, mikä on vaikuttanut yhtiön toimistusten käynnistymiseen. Yhtiö on pyrkinyt varmistamaan liiketoiminnan jatkuvuuden huolehtimalla henkilöstön terve-

ydestä ja turvallisuudesta, energiahuollosta, kaasun hankinnasta ja jakelusta sekä kierrätys- ja jätteenpalveluista.

Gasum toteutti osana strategian edistämistä Linde AG:n LNG- ja biokaasuliiketoimintojen ja Nauticor Marine Bunkering -liiketoimintojen oston. Yrityskaupan myötä yhtiö laajensi kaasuratkaisujen tarjontaa Pohjoismaissa erityisesti meriliikenteessä sekä raskaassa liikenteessä, ja samalla myös yhtiön kaasutankkausasemaverkosto laajeni. Samalla yhtiö jatkoi edelleen vuoden aikana myös raskasta liikennettä palvelevan kaasutankkausasemaverkoston laajentamista Pohjoismaissa kahdeksalla uudella tankkausasemalla.

Gasum aloitti kumppanuuden singaporelaisen Pavilion Energy:n kanssa ja pystyy tarjoamaan asiakkaille LNG:tä Singaporessa ja Pohjois-Euroopassa. Yhtiö aloitti myös säännölliset nesteytettyä biokaasua (LNG) sisältävät toimitukset meriliikenteen asiakkaalle Preemille Ruotsissa.

Gasum pyrkii lisäämään biokaasun tarjontaa Pohjoismaissa rakentamalla uusia laitoksia ja laajentamalla hankintaa muiden toimijoiden tuotantolaitoksista. Yhtiö paransi uusiutuvan energian saatavuutta ja hankki biokaasulaitoksen Skövdestä Ruotsista. Gasum teki myös investointipäätökseen teollisen kokoluokan biokaasulaitoksen rakentamisesta Göteneen Ruotsiin. Turun laajennetun biokaasulaitoksen kaupallinen käyttö alkoi ja Vantaalla sijaitseva biojätteiden siirtokuormausrasema otettiin käyttöön. Biojätteen siirtokuormausrasema mahdollistaa biojätteen kierrätysketjun pääkaupunkiseudun toimijoille. Yhtiöllä on Suomessa yhdeksän ja Ruotsissa kuusi biokaasulaitosta. Lohjan biokaasulaitoksen kaupallinen käyttö alkoi tammikuussa 2021 ja Nymöllan biokaasulaitos Ruotsissa aloittaa kaupallisen tuotannon vuoden 2021 aikana.

Gasum solmi myös ABO Wind Oy:n kanssa ensimmäisen pitkäaikaisen tuulisähkösopimuksen Pohjois-Pohjanmaalla sijaitsevan tuulivoimapuiston tuotannosta.

INVESTOINNIT JA YRITYSKAUPAT

Gasum-konsernin investoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin olivat vuonna 2020 yhteensä 185 miljoonaa euroa (2019: 32 milj. euroa). Tehtyjen yrityshankintojen lisäksi investoinnit kohdistuivat uusien biokaasulaitosten rakentamiseen ja olemassa olevien laitosten laajennusinvestointeihin sekä Pohjoismaisen tankkausasemaverkoston rakentamiseen.

Yhtiö on saanut tilikauden aikana Suomessa ja Ruotsissa yhteensä 9 miljoonaa euroa investointitukia (2019: 56,3 miljoonaa euroa) jatkuvista ja lopetetuista toiminnoista yhteensä).

Gasum ja Linde AG saivat päätökseen liiketoimintakaupan 30.4.2020, jolla Gasum osti Linde AG:n LNG- ja biokaasuliiketoiminnot Ruotsissa ja Norjassa sekä Nauticorin Marine Bunkering -liiketoiminnan Saksassa. Yrityskaupassa yhtiön omistukseen siirtyivät LNG-tuotantolaitos, LNG-termiinaali, kaksi LNG-bunkrausalausta sekä yhteensä 48 kaasutankkausasema Ruotsissa ja Norjassa.

Gasum Oy ja Torran Gas Holding Ab saivat päätökseen liiketoimintakaupan 31.10.2020. Gasum hankki Skövde Biogas AB:n biokaasulaitoksen liiketoiminnan Skövdessä Ruotsissa.

LAATU, TURVALLISUUS, YMPÄRISTÖ JA VASTUULLISUUS

Gasumin vastuullisuutta ohjaavia peruseriaatteita ovat Toiminnan perusta - Code of Conduct, integroitu johtamisjärjestelmä ja yritysvaluuhojelma. Vuoden 2020 aikana yhtiön Code of Conduct -ohjeisto uudistettiin. Päivitetyn ohjeiston avulla varmistetaan, että yhtiössä on yhteinen näkemys arvoista ja periaatteista, joiden mukaisesti toimitaan asiakkaiden, yhteistyökumppaneiden sekä henkilöstön kesken. Yhtiön johtamisjärjestelmän sertifioidit laatu-, ympäristö-, energia- ja työturvallisuusjärjestelmät sekä biokaasun kestävyysjärjestelmät auditointiin ulkoisesti.

Gasumin yritysvaluuhojelma on johdettu strategiasta ja sidosryhmien olennaisuusanalyyseistä, ja se tukee YK:n kestävä kehityksen 2030-tavoitteita. Yritysvaluuhojelman painopistealueet ovat turvallisuus, ilmastonmuutoksen hillintä, kiertotalous, energian saatavuus, henkilöstö ja vastuullinen liiketoiminta. Yhtiö on asettanut vastuullisuustavoitteita ja seuraa niiden toteutumista painopistealueittain. Yhtiön tavoitteena on nolla tapaturmaa henkilöstölle, lisätä energian saatavuutta vähähiilisiin energiaratkaisuihin, mahdollistaa ilmastonmuutoksen hillintää asiakkaiden kasvihuonekaasujen päästöjen vähentämisellä ja lisäämällä energiatehokkuutta. Lisäksi Gasumin tavoitteena on varmistaa vaatimustenmukaisuus omassa liiketoiminnassa yhdessä liikekumppanien kanssa sekä edistää työntekijöiden johtajuutta ja osaamista.

Yhtiön turvallisuuskulttuurin kehittämistä jatkettiin edistämällä turvallisuustietoisuutta sekä henkilöstön, urakoitsijoiden että kuljetuspalveluiden tuottajien keskuudessa. Vuoden 2020 aikana tapaturmien määrä suhteutettuna tehtyihin työtunteihin (TRIF) pieneni 71 % edelliseen vuoteen verrattuna. Yhtiö tarkasteli myös liiketoiminnan jatkuvuus- sekä hätätilannevalmiussuunnitelmia vahvistaakseen valmiuttaan reagoida ennakoimattomiin tilanteisiin.

Gasum on sitoutunut torjumaan ilmastonmuutosta vähähiilisten tuotteidensa avulla sekä vähentämään oman toimintansa päästöjä. Yhtiö tavoittelee miljoonan tonnin kumulatiivista hiilidioksidipäästövähennystä lisäämällä biokaasun saatavuutta. Yhtiö aikoo tuoda vuoteen 2025 mennessä markkinoille 4 TWh biokaasua yhtiön omasta ja sertifioidun eurooppalaisten kumppanien tuotannosta. Omassa toiminnassaan yhtiö käyttää 100 prosenttisesti uusiutuvaa sähköä, ja on sitoutunut energiavaltaisen teollisuuden energiatehokkuussopimukseen vuosina 2017–2025. Yhtiö toteutti vuoden aikana energiatehokkuustoimenpiteitä ja saavutti merkittäviä energiasäästöjä omassa toiminnassaan.

TUTKIMUS JA TUOTEKEHITYS

Vuoden 2020 aikana yhtiön tutkimus- ja tuotekehityksen painopisteet ovat keskittyneet biokaasuliiketoiminnan kehitystoimintaan erityisesti Suomessa ja Ruotsissa. Tutkimuksen ja tuotekehityksen keskiössä ovat kiertotalous ja kierrätysravinteet ja uusiutuvien kaasujen mahdollisuudet.

Yhtiö tukee kaasualan tutkimusta ja kehitystä kaasurahastonsa avulla. Vuonna 2020 Tekniikan edistämisseuran (TES) hallinnoimasta Gasumin kaasurahastosta myönnettiin 8 apurahaa, arvoltaan yhteensä 75 000 euroa (2019: 62 200).

HENKILÖSTÖ

Gasum-konsernissa työskenteli 31.12.2020 yhteensä 384 henkilöä (31.12.2019: 373). Heistä 56 % työskenteli Suomessa, 26 % Ruotsissa, 17 % Norjassa ja yksi prosentti Saksassa.

Yhtiön strategian yksi painopistealueista on ketterä johtaminen. Vuoden 2020 aikana otettiin käyttöön henkilöstön pulssikysely, jolla mitataan työntekijäkokemusta säännöllisesti. Se mahdollistaa jatkuvan ja avoimen dialogin ja tukee jatkuvan parantamisen periaatetta muuttuvassa toimintaympäristössä koko henkilöstön kesken. Uuden pulssikyselyn käyttö on alkanut aktiivisesti koko henkilöstön kesken.

Ketterät työskentelytavat, aktiivinen yhteistyö ja palautteen kerääminen ovat olleet yhteisiä välineitä COVID-19-pandemian aiheuttamiin haasteisiin vastaamisessa.

Gasum jatkoi myös johtamisen periaatteiden ankkurointia yhtiön käytäntöihin ja arkeen. Johtamisen periaatteet ovat jokaisen työntekijän työkalu ja niiden avulla rakennetaan entistä parempaa yrityskulttuuria ja johtamista. Yhtiö myös vahvisti johtamisperiaatteiden hyödyntämistä vahvistamalla ja kehittämällä yhtiön yrityskulttuuria asettamalla tavoitteet ketterälle johtajuudelle. Gasumin johtajat saivat johdon työn tueksi työkaluja, joita he voivat käyttää päivittäisessä työssään ketterän lähestymistavan rakentamiseksi.

YHTIÖN OMISTUSRAKENNE JA HALLINTO

Gasum on 100-prosenttisesti Suomen valtion omistama yhtiö. Osakkeista 73,5 prosenttia on valtion omistamalla Gasonia Oy:llä ja 26,5 prosenttia suoraan Suomen valtiolla. Osakeomistuksessa ei raportointikauden aikana ole tapahtunut muutoksia.

Gasum Oy:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 5.3.2020 Helsingissä. Yhtiön hallitusten jäsenten lukumääräksi vahvistettiin yhteensä 7 jäsentä. Hallitukseen valittiin seuraavalle toimikaudelle uudelleen sen nykyiset jäsenet Stein Dale, Elina Engman, Torbjörn Holmström, Päivi Pesola ja Elisabet Salander Björklund. Uusina jäseninä Gasumin hallitukseen valittiin Minna Pajumaa ja Ari Vanhanen. Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Elina Engman. Hallituksen työtä tukevat tarkastus- ja riskivaliokunta sekä HR-valiokunta.

TALOUDELLISEN TULOKSEEN VAIKUTTAVAT RISKITEKIJÄT

Energia-alalla toimivan Gasumin taloudelliseen tulokseen liittyy rahoituksellisia, taloudellisia, operatiivisia, strategisia ja poliittisia riskejä.

Tärkeimpiä yhtiön tulokseen vaikuttavia tekijöitä ovat maakaasun ja siihen liittyvien tuotteiden hinta sekä maakaasun ja nesteytetyn maakaasun (LNG) kysyntä. Pitkällä aikavälillä maakaasun, biokaasun ja LNG:n kysyntään ja sen myötä hintaan vaikuttavat taloudellinen toimintaympäristö sekä vaihtoehtoisten polttoaineiden hinnat. Lyhyellä aikavälillä kaasun hintaan vaikuttavat ennen kaikkea sää ja vaihtoehtoisten polttoaineiden hinnat sekä niihin liittyvät kausivaihtelut.

Taloudellisten tekijöiden lisäksi kaasun kysyntään vaikuttavat niin energiapolitiikka kuin ympäristötekijät.

Energiapoliittiset tavoitteet sekä asiakkaiden tarve siirtyä puhtaampiin polttoaineisiin lisäävät tasaisesti kiinnostusta maakaasua kohtaan ja sen kysyntää teollisuuden, merenkulun ja maantieliikenteen polttoaineena. Muihin vastaaviin polttoaineisiin verrattuna maakaasun pienemmät hiilidioksidipäästöt sekä kaasuun liittyvien teknologioiden saatavuus edesauttavat kaasuratkaisujen kysynnän kasvua.

Gasumin tavoitteena on kaasumarkkinoiden kasvattaminen Pohjoismaissa, mikä tuo mukanaan toimintaympäristöön, teknologiaan ja asiakkaisiin liittyviä strategisia riskejä. Poliittinen riski liittyy pääasiassa EU:n ja kansallisen tason lainsäädännön, energiatukien ja erityisesti verotuksen muutoksiin. Yhtiö varautuu näihin toimintaympäristöönsä liittyviin riskeihin seuraamalla aktiivisesti niitä koskevaa kehitystä. Lisäksi yhtiö pyrkii jatkuvasti tuomaan esille yhtiön näkökulmia ehdotettujen säädös- tai veromuutosten vaikutuksista.

Gasum altistuu operatiivisille riskeille, jotka liittyvät siihen, että yhtiö käyttää kaasun jakeluun siirtoputkea, rekkoja ja laivoja. Koska yhtiön logistiset operaatiot tapahtuvat sekä maalla että merellä, yhtiö altistuu asiakkaiden energiatoimitusten katkeamisen aiheuttamalle operatiiviselle riskille. Mahdollisiin kaasun toimitushäiriötilanteisiin varaudutaan yhtiössä myös varapolttolainjärjestelyillä. Yhtiö seuraa toimintojaan, tuotantoaan ja logistiikkaansa päivittäin. Henkilöstön työterveys ja turvallisuus on tärkeä operatiivisia riskejä vähentävä tekijä. Myös ympäristölupaehdojen valvonta on yhtiössä jatkuva prosessi.

Konserni ja sen operatiiviset toiminnot ovat alttiita sekä operatiiviselle riskille että taloudelliselle riskille. Liiketoimintaan sisältyy riskejä öljyn ja kaasutuotteiden markkinahintakehitykseen liittyen. Rahoitusriskejä ovat korkoriski, hintariski, valuuttariski, luottoriski ja maksuvalmiusriski. Konsernin hyödykeriskejä (mukaan lukien hintariski) hallinnoi Portfolio Management & Trading -liiketoimintayksikkö. Konsernin korko-, valuutta-, luotto- sekä maksuvalmiusriskiä hallinnoi Group Treasury.

Yhtiön yleinen riskienhallintakehys on kuvattu Gasum-konsernin riskienhallintapolitiikassa, joka on yhtiön hallituksen hyväksymä. Riskienhallintapolitiikan tärkein tavoite on auttaa Gasumin liiketoimintoja, johtoa ja työntekijöitä turvaamaan paremmin yhtiön toimintaa sekä tukemaan yhtiön kasvustrategian toteuttamista. Yhtiön riskienhallinnan pääperiaatteena on, että vastuu riskeistä otetaan ja riskeihin vastataan siellä, missä ne ilmenevät. Kukin liiketoiminta ja konsernitoiminto on vastuussa omien riskiensä tunnistamisesta, arvioinnista ja hallinnasta.

Tarkastus- ja riskivaliokunta vastaa yhtiön riskienhallintajärjestelmän valvonnasta. Risk Controller koordinoi riskienhallintaprosessia ja raportoi talousjohtajalle. Risk Controller vastaa myös kaikkien konsernin riskien seurannasta sekä ohjeistuksesta ja työkaluista, jotka varmistavat tehokkaan riskienhallintaprosessin yhtiön liiketoiminnassa.

TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT

Näkyvyys globaaliin talouskehitykseen on haastava COVID-19-pandemian vuoksi. Odotamme epävakauden jatkuvan energiamarkkinoilla ja pandemian heikentävän kysyntää edelleen.

Kaasun merkitys energialähteenä pidemmällä aikavälillä tulee kasvamaan entisestään, kun Pohjoismaissa siirrytään

kohti hiilineutraalia energiantuotantoa. Kaasun käytön enustetaan lähivuosina kasvavan voimakkaasti erityisesti teollisuudessa ja liikenteessä. Gasum on valmistautunut kysynnän kasvuun investoimalla määrätietoisesti pohjoismaisen kaasuinfratruktuurin kehittämiseen jo usean vuoden ajan. Laajentuva kaasuinfratruktuuri antaa hyvän pohjan myös biokaasun tuotannon ja käytön lisäämiseen. Toistaiseksi biokaasun tuotantopotentialista käytössä on vain murto-osa.

Yhtiön investoinnit pohjoismaiseen kaasuekosysteemiin sekä uusiin liiketoimintoihin edesauttavat kasvua tulevaisuudessa. Kyky toimia laajemmin energiamarkkinoilla vahvistaa kokonaisvaltaisesti Gasumin asemaa tulevaisuuden energiyhtiönä. Kaasu vähäpäästöisenä polttoaineena ja uusiutuva sähkö tulevat kasvattamaan rooliaan tulevaisuudessa, sillä ilmastomuutoksen torjunta edellyttää siirtymistä puhtaampiin ratkaisuihin.

HALLITUKSEN EHDOTUS VOITONJAOSTA

Emoyhtiön jakokelpoinen oma pääoma 31.12.2020 oli 477 761 256,40 euroa. Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että tilikaudelta 1.1.–31.12.2020 ei jaeta osinkoa.

GASUM-KONSERNI

Revontulenpuisto 2 C, PL 21
02100 Espoo, puh. 020 44 71
www.gasum.com

VEROJALANJÄLKI

Gasum noudattaa verojen maksamisessa, keräämisessä, tilittämisessä ja raportoinnissa maakohtaista lainsäädäntöä ja sääntelyä.

GASUM VERONMAKSAJANA

Gasum noudattaa verojen maksamisessa, keräämisessä, tilittämisessä ja raportoinnissa maakohtaista lainsäädäntöä ja sääntelyä. Verotus on aina seurausta liiketoiminnasta ja verot suoritetaan säännösten mukaisesti siinä maassa, jossa liiketoiminta sijaitsee. Gasumin verostrategian tavoitteena on varmistaa investointien toteutuminen ja toimintojen joustavuus sekä turvata osingonmaksukyky omistajille.

Verotukseen liittyviä epävarmuustekijöitä pyritään hallitsemaan ja pienentämään, ja tavoitteena on järjestää veroasioiden hallinta niin, että tuleviin haasteisiin voidaan vastata ajoissa. Verotukseen liittyviä asioita arvioidaan jatkuvasti ulkoisen sääntelyn muuttuessa ja toiminnan laajentuessa uusille alueille.

Yhtiö osallistuu jatkuvasti verolainsäädännön sekä verotuksen toimintatapojen kehittämiseen ja haluaa olla mukana kehittämässä oikeudenmukaista, selkeää ja johdonmukaista verojärjestelmää. Osana veroasioiden hallintaa Gasum aloitti keväällä 2018 syvennetyn yhteistyön Konserniverokeskuksen kanssa. Syvennetty asiakasyhteistyö Gasumin ja verottajan välillä on jatkuva toimintamalli, joka on ollut käytössä kautta koko vuoden 2019.

Yhteistyö tukee yhtiön verostrategiaa ja tahtotilaa olla vastuullinen veronmaksaja ja edistää toimivaa vuorovaikutteista yhteistyötä viranomaisien kanssa. Noudatamme veroraportoinnissa myös Suomen valtioneuvoston kanslian omistajaohjausosaston antamaa valtioneuromistöisiä yhtiöitä koskevaa ohjeistusta.

VEROYMPÄRISTÖ 2020

Osana hallitusohjelman toteuttamista Suomessa päätettiin vuonna 2020 lämmityspolttoaineiden veronkorotuksista, jotka astuivat voimaan tammikuussa 2021. Maakaasun verotus nousi noin 2,7 eurolla megawattitunnilta. Samaan aikaan kivihiihen kasvanut verorasite kuitenkin parantaa maakaasun kilpailukykyä yhdistetyssä sähkön- ja lämmöntuotannossa. Biokaasu on Suomessa yhä verovapaa polttoaine. Hallitus esitti vuoden 2020 lopulla biokaasun ottamista mukaan maantieliikenteen kansalliseen jakeluelvoitteeseen. Tämä tarkoittaa sitä, että liikennebiokaasua tullaan verottamaan vuoden 2022 alusta lähtien, mutta jakeluelvoitteen mukanaan tuomien liiketoimintamahdollisuuksien arvioidaan kompensoivan tämän verorasitteen. Muussa kuin liikenteessä käytetyn biokaasun verotuksesta käytiin laajasti keskustelua vuoden 2020 aikana ja poliittisia päätöksiä tultaneen tekemään vuoden 2021 aikana.

Ruotsissa kansallinen verojärjestelmä kannustaa siirtymään öljystä ja kivihiihlestä kaasun käyttöön. Maakaasusta on maksettava täysi hiilidioksidivero, mutta se on vapautettu liikennesektorin energiaverosta, mikä kannustaa siirtymistä

dieselkäyttöisistä kaasukäyttöisiin ajoneuvoihin. Biokaasu on vapautettu niin hiilidioksidi- kuin energiaverostakin kaikilla sektoreilla ja kesällä 2020 Euroopan komissio hyväksyi biokaasun verovapauden aina vuoteen 2030 saakka.

Maakaasuunkin kohdistuvat CO2-perusteiset veronkorotukset jatkuivat Norjassa myös vuonna 2020 ja niillä on suuria vaikutuksia teollisuuteen sekä merenkulku- ja maantieliikennesektoreihin. Biokaasu on Norjassa verovapaa polttoaine ja maan hallitus suunnittelee parhaillaan eri toimenpiteitä biokaasun tuotannon ja kulutuksen edistämistä.

VEROJALANJÄLKI

Verojalanjäljen avulla yhtiö kuvaa maakohtaisesti veroja ja veroluonteisia maksuja, jotka yrityksen toiminnasta kertyvät.

Yhtiö pyrkii veroraportoinnissaan läpinäkyvyyteen sekä verojalanjäljen hyvään ymmärtämiseen ja raportointiin. Tiedottamisessaan yhtiö haluaa olla läpinäkyvä, johdonmukainen ja luotettava raportoija myös verojen osalta. Kvantitatiiviset verotiedot on esitetty seuraavassa taulukossa.

Vuodet eivät ole keskenään vertailukelpoisia:

- Huhtikuussa 2020 Gasum hankki AGAn Clean Energy- ja Nauticorin Marine Bunkering -liiketoiminnat Linde AG:ltä. Lisäksi lokakuussa 2020 Gasum hankki Skövde Biogas AB:n osakekannan.
- Helmikuussa 2019 Gasum myi tytäryhtiönsä Gasum Tekniikka Oy:n teollisuuden kunnossapitokumppanille Viafin Service Oyj:lle.
- Elokuussa 2018 Gasum hankki Enegian Energiamarkkinapalvelut -liiketoiminnan, joka sisälsi Enegia Consulting Oy:n (nykyisin Gasum Consulting Oy), Enegia Portfolio Services Oy:n (nykyisin Gasum Portfolio Services Oy) sekä IntStream Oy:n osakekannat. Lisäksi Gasum hankki lisäosuuden Skangas AS:stä (nykyisin Gasum AS), jolloin sen omistusosuus yhtiöstä nousi 100 %:iin.
- Kaikki yhtiöt ovat raportoiduissa luvuissa mukana siltä ajalta, jona ne kuuluvat konserniin.

VEROJALANJÄLKI*

1 000 €

	Suomi			Norja		
	2020	2019	2018	2020	2019	2018
Maksettavat verot						
Yhteisöverot	1 662	27 356	31 435	770	161	122
Omaisuuuteen liittyvät verot*	89	185	330	48	52	58
Työnantajamaksut	3 292	4 722	5 095	-119	203	192
Maksettavat verot yhteensä	5 043	32 263	36 860	700	416	371
Kerätyt verot						
Arvonlisävero, myynnit	121 621	234 811	241 315	13 256	19 202	22 679
Arvonlisävero, ostot	66 014	67 218	38 725	16 246	25 980	38 542
Arvonlisävero, netto	55 607	167 594	202 589	-2 990	-6 778	-15 863
Palkoista perityt ennakonpidätykset	5 713	7 152	7 464	1 834	1 724	1 722
Työntekijän sosiaalimaksut	1 523	653	1 246	0	0	0
Energiaverot, myynnit**	1 695	63 052	67 180	12 780	6 390	6 390
Energiaverot, ostot**	2 071	65 793	68 556	-5 717	15 421	896
Energiaverot, netto	-376	-2 742	-1 376	18 496	-9 031	5 494
Lähdeverot	0	0	34	0	0	0
Kerätyt verot yhteensä	62 467	172 656	209 957	17 340	-14 086	-8 648
Maksettavat ja kerätyt verot yhteensä	67 510	204 920	246 817	18 040	-13 670	-8 276
Liikevaihto maittain, tuhatta euroa	459 245	945 185	940 839	64 896	76 032	86 102
Tulos ennen veroja	16 696	89 713	114 439	-10 069	25 433	-15 132
Henkilöstön lukumäärä keskimäärin	216	244	329	66	53	62

* Sisältää sekä jatkuvat että lopetetut toiminnot.

** Kiinteistövero ja varainsiirtovero.

*** Sisältää energiaveron, huoltovarmuusmaksun ja hiilidioksidiveron.

VEROJALANJÄLKI*

1 000 €

	Ruotsi			Muut maat			Yhteensä		
	2020	2019	2018	2020	2019	2018	2020	2019	2018
Maksettavat verot									
Yhteisöverot	739	0	-158	0	0	0	3 171	27 517	31 399
Omaisuuuteen liittyvät verot*	91	66	74	0	0	0	228	303	462
Työnantajamaksut	2 672	2 055	1 480	-47	0	0	5 798	6 980	6 767
Maksettavat verot yhteensä	3 502	2 121	1 396	-47	0	0	9 198	34 800	38 628
Kerätyt verot									
Arvonlisävero, myynnit	34 204	22 842	32 556	14	0	0	169 095	276 855	296 550
Arvonlisävero, ostot	12 713	35 664	33 700	385	0	0	95 359	128 862	110 968
Arvonlisävero, netto	21 491	-12 822	-1 144	-371	0	0	73 737	147 993	185 582
Palkoista perityt ennakonpidätykset	0	0	1 470	0	0	0	7 547	8 875	10 656
Työntekijän sosiaalimaksut	2 092	0	796	62	0	0	3 677	653	2 042
Energiaverot, myynnit**	742	742	742	0	0	0	15 216	70 184	74 312
Energiaverot, ostot**	0	0	46	0	0	0	-3 646	81 214	69 498
Energiaverot, netto	742	742	697	0	0	0	18 862	-11 031	4 814
Lähdeverot	0	0	0	0	0	0	0	0	34
Kerätyt verot yhteensä	24 325	-12 080	1 819	-309	0	0	103 823	146 491	203 129
Maksettavat ja kerätyt verot yhteensä	27 828	-9 958	3 216	-356	0	0	113 021	181 291	241 757
Liikevaihto maittain, tuhatta euroa	139 127	106 383	150 507	710	0	0	663 977	1 127 599	1 177 448
Tulos ennen veroja	-17 014	8 539	1 247	-1 358	0	0	-11 744	123 685	100 554
Henkilöstön lukumäärä keskimäärin	99	76	56	3	0	0	384	373	446

* Sisältää sekä jatkuvat että lopetetut toiminnot.

** Kiinteistövero ja varainsiirtovero.

*** Sisältää energiaveron, huoltovarmuusmaksun ja hiilidioksidiveron.

Konserniyhtiöt 31.12.2020 maittain jaoteltuina ovat seuraavat:

- Suomi: Gasum Oy, Gasum LNG Oy, Gasum Consulting Oy, Gasum Portfolio Services Oy
- Norja: Gasum AS, Gasum Clean Gas Solutions AS
- Ruotsi: Gasum AB, Gasum Västerås AB, Skövde Biogas AB, Gasum Clean Gas Solutions Holding AB, Gasum Clean Gas Solutions AB
- Saksa: Blue LNG GmbH & Co. KG, Nauticor Beteiligungs-GmbH, Blue LNG Beteiligungsgesellschaft GmbH
- Viro: Gasum Oü

KONSERNITILINPÄÄTÖS

KONSERNITULOSLASKELMA

1 000 €

	Liitetieto	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
JATKUVAT TOIMINNOT			
Liikevaihto	2.1	664 313	925 823
Liiketoiminnan muut tuotot	2.2	107 657	62 919
Materiaalit ja palvelut	2.3	-542 505	-805 176
Henkilöstökulut	2.4	-34 388	-34 137
Poistot ja arvonalentumiset	2.5	-56 384	-46 101
Liiketoiminnan muut kulut	2.6	-133 973	-53 638
Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen sijoitusten voitosta/tappiosta		964	1 203
Liikevoitto		5 682	50 893
Rahoitustuotot		26 883	13 257
Rahoituskulut		-41 515	-29 027
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	2.8	-14 633	-15 770
Voitto/tappio ennen veroja		-8 950	35 123
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verot	2.9	-3 196	-5 673
Laskennallisten verojen muutos	3.9	3 178	-4 196
Voitto/tappio jatkuvista toiminnoista		-8 968	25 254
Tilikauden voitto/tappio lopetetuista toiminnoista			69 911
Tilikauden voitto/tappio		-8 968	95 165
Tilikauden voiton/tappion jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		-8 973	95 163
Määräysvallattomille omistajille		5	1

LAAJA KONSERNITULOSLASKELMA

1 000 €

	Liitetieto	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Tilikauden voitto/tappio		-8 968	95 165
Muut laajan tuloksen erät			
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi			
Eläkevelvoitteiden uudelleenmäärittäminen	3.11	328	938
Verot eristä, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi		-66	-188
Yhteensä		262	750
Erät, jotka saatetaan siirtää myöhemmin tulosvaikutteisiksi			
Muuntoerot		2 378	616
Rahavirran suojaukset		-8 523	11 014
Verot eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi		1 526	-2 207
Yhteensä		-4 620	9 422
Tilikauden laaja tulos yhteensä		-13 325	105 338
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		-13 330	105 336
Määräysvallattomille omistajille		5	1
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden laaja tulos jakautuu seuraavasti:			
Tilikauden voitto/tappio jatkuvista toiminnoista		-13 330	35 425
Tilikauden voitto/tappio lopetetuista toiminnoista		0	69 911

KONSERNITASE

1 000 €

	Liitetieto	31.12.2020	31.12.2019
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineettomat hyödykkeet	3.1	213 412	208 510
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	3.2	849 521	696 994
Pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltävät sijoitukset	3.3	11 266	11 652
Muut käypään arvoon tulosvaikuttaisesti kirjattavat sijoitukset		50	56
Johdannaisinstrumentit	4.3	11 277	5 556
Muut pitkäaikaiset saamiset		207	1 542
Pitkäaikaiset varat yhteensä		1 085 733	924 309
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	3.5	55 859	39 203
Johdannaisinstrumentit	4.3	39 595	34 351
Myyntisaamiset ja muut saamiset	3.4	166 105	153 133
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset		135	826
Myytävänä oleviksi luokitellut omaisuuserät ja lopetetut toiminnot	3.7	1 561	494 656
Rahavarat	3.8	13 038	1 852
Lyhytaikaiset varat yhteensä		276 293	724 021
Varat yhteensä		1 362 026	1 648 330

KONSERNITASE

1 000 €

	Liitetieto	31.12.2020	31.12.2019
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Osakepääoma	4.4	10 000	178 279
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		159 739	26 280
Arvonmuutosrahasto	4.5	-338	6 660
Kertyneet voittovarot		332 098	435 302
Tilikauden voitto (tappio)		-8 973	95 163
Muuntoerot		-2 406	-4 784
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma		490 120	736 900
Määräysvallattomien omistajien osuus		24	19
Oma pääoma		490 144	736 919
Velat			
Pitkäaikaiset velat			
Lainat	4.6	344 833	229 411
Muut pitkäaikaiset velat	4.7	192 090	186 005
Johdannaisinstrumentit	4.3	11 115	2 298
Laskennalliset verovelat	3.9	31 009	30 685
Varaukset	3.10	19 817	10 463
Eläkevelvoitteet	3.11	3 457	3 917
Pitkäaikaiset velat yhteensä		602 321	462 778
Lyhytaikaiset velat			
Lainat	4.6	0	0
Johdannaisinstrumentit	4.3	51 641	13 610
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat	3.6	216 905	162 094
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		1 015	322
Myytävänä oleviksi luokiteltuihin omaisuuseriin liittyvät velat ja lopetetut toiminnot			272 607
Lyhytaikaiset velat yhteensä		269 561	448 633
Velat yhteensä		871 882	911 412
Oma pääoma ja velat yhteensä		1 362 026	1 648 330

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

1 000 €	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma							Oma pääoma yhteensä
	Osakepääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Arvonmuutosrahasto	Kertyneet voittovarot	Muuntoerot	Yhteensä	Määräysvalttomien omistajien osuudet	
Oma pääoma 1.1.2020	178 279	26 280	6 660	530 465	-4 784	736 900	19	736 919
Tilikauden voitto/tappio				-8 973		-8 973	5	-8 968
Muut laajan tuloksen erät				262		262		262
Eläkeveloitteiden uudelleenarvostus								
Muuntoerot					2 378	2 378		2 378
Rahavirran suojaukset			-6 998			-6 998		-6 998
Tilikauden laaja tulos			-6 998	-8 711	2 378	-13 330	5	-13 325
Tapahtumat omistajien kanssa								
Voitonjako				-20 002		-20 002		-20 002
Jakautumisen vaikutus*	-10 000	-26 280		-182 657		-218 937		-218 937
Osakepääoman alentaminen	-158 279	158 279						
Muut muutokset		1 460		4 030		5 489		5 489
Oma pääoma 31.12.2020	10 000	159 739	-338	323 125	-2 406	490 120	24	490 144

1 000 €	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma							Oma pääoma yhteensä
	Osakepääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Arvonmuutosrahasto	Kertyneet voittovarot	Muuntoerot	Yhteensä	Määräysvalttomien omistajien osuudet	
Oma pääoma 1.1.2019	178 279	26 280	-2 147	467 263	-5 400	664 275	206	664 481
Tilikauden voitto/tappio				95 163		95 163	1	95 165
Muut laajan tuloksen erät				802		802		802
Eläkeveloitteiden uudelleenarvostus								
Muuntoerot					616	616		616
Rahavirran suojaukset			8 807			8 807		8 807
Tilikauden laaja tulos			8 807	95 965	616	105 387	1	105 389
Tapahtumat omistajien kanssa								
Voitonjako				-32 902		-32 902		-32 902
Muut muutokset				140		140	-189	-49
Oma pääoma 31.12.2019	178 279	26 280	6 660	530 465	-4 784	736 900	19	736 919

* Lisätietoja kohdassa 5.2 Lopetetut toiminnot.

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

1 000 €	Liitetieto	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Liiketoiminnan rahavirrat			
Voitto/tappio ennen veroja		-8 950	123 685
Oikaisut			
Poistot ja arvonalentumiset	2.5	56 384	64 129
Rahoituserät -netto	2.8	14 964	17 708
Realisoitumattomat arvostusvoitot/-tappiot		9 718	-21 777
Muut oikaisut		31 859	-829
Käyttöpääoman muutos		-29 803	-10 177
Rahavirta liiketoiminnasta ennen rahoituseriä ja veroja		74 172	172 739
Maksetut korot, leasingkorot ja muut rahoituserät		-25 149	-19 250
Saadut rahoitustuotot		5 090	919
Maksetut verot		1 882	-44 926
Rahoituserien ja verojen rahavirta		-18 177	-63 256
Liiketoiminnan nettorahavirta		55 995	109 483
Investointien rahavirrat			
Investoinnit aineellisiin hyödykkeisiin		-77 540	-124 138
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin		-1 921	-218
Saadut investointiavustukset			56 341
Aineellisten hyödykkeiden myyntitulot		9 717	112
Yrityshankinnat- ja myynnit nettona		-119 996	-553
Investointien nettorahavirta		-189 740	-68 456
Rahoituksen rahavirrat			
Pitkäaikaisten lainojen nostot		122 104	408 000
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut			-403 239
Lyhytaikaisten lainojen nostot		60 469	20 000
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut		-841	-31 978
Leasingvelkojen muutos		-12 316	-8 701
Maksetut osingot		-20 002	-32 902
Rahoituksen nettorahavirta		149 414	-48 821
Rahavarojen muutos		15 668	-7 793
Rahavarat tilikauden alussa		10 057	17 850
Jakautumisessa lähteneet rahavarat		-12 686	
Rahavarat tilikauden lopussa	3.8	13 038	10 057

Raportointikauden ja vertailukauden rahavirtalaskelma sisältää sekä jatkuvat että lopetetut toiminnot. Lopetettuihin toimintoihin liittyvät rahavirrat on esitetty liitetiedossa 5.2 Lopetetut toiminnot. Nettovelkojen täsmäytyslaskelma on esitetty kohdassa 4.1 Pääoman hallinta.

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1 Yleiset laadintaperiaatteet

1.1 Perustiedot

Gasum Oy on suomalainen osakeyhtiö ja Gasum-konsernin ("Gasum", "konserni" tai "yhtiö", jollei asiayhteydestä muuta johdu) emoyhtiö, jonka kotipaikka on Espoo ja rekisteröidyn toimipaikan osoite Revontulenpuisto 2 C, 02100 Espoo.

Energiayhtiö Gasum on pohjoismainen kaasualan ja energiamarkkinoiden asiantuntija, joka kumppaniensa kanssa rakentaa siltaa kohti hiilineutraalia yhteiskuntaa maalla ja merellä. Yhtiö tuo Suomeen maakaasua ja edistää kiertotaloutta käsittelemällä jätteitä sekä tuottamalla biokaasua ja kierrätysravinteita Suomessa ja Ruotsissa. Yhtiö tarjoaa energiaa sähkön ja lämmön tuotantoon, teollisuudelle sekä maa- ja meriliikenteelle. Gasum on Pohjoismaiden johtava biokaasun tarjoaja. Yhtiöllä on kaasutankkausasemaverkosto, joka palvelee myös raskasta kalustoa. Gasum on myös nesteytetyn maakaasun (LNG) Pohjoismaiden markkinoiden johtava toimija. Yhtiö jatkaa LNG:n aseman ja infrastruktuurin vahvistamista ja toimittaa LNG:tä merenkulun, teollisuuden ja raskaan liikenteen tarpeeseen Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa. Gasum tarjoaa myös energiamarkkinoiden kattavimmat asiantuntijapalvelut ja ratkaisut.

Gasum Oy:n omistaa 100-prosenttisesti Suomen valtio sekä suoraan että Gasonia Oy:n kautta. Konsernitilinpäätöksen kopiot ovat saatavissa yhtiön pääkonttorista osoitteesta Revontulenpuisto 2 C, 02100 Espoo tai ladattavissa yhtiön verkkosivuilta www.gasum.com suomeksi ja englanniksi. Gasum-konsernin konsernitilinpäätös on ylin taso, johon Gasum Oy ja sen tytäryhtiöt yhdistellään.

Gasum Oy:n hallitus on kokouksessaan 10.3.2021 hyväksynyt tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi.

1.2. Laadimisperusta

Gasum Oy:n konsernitilinpäätös on laadittu Euroopan unionissa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti noudattaen 31.12.2020 voimassa olevia standardeja ja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksessä ei ole sovellettu tilinpäätösstandardeja ennen niiden voimaantuloa. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisen, IFRS-säännöksiä täydentävien kirjanpito- ja yhteisölaainsäädännön vaatimusten mukaiset. Tilinpäätöksen pääasiallinen arvostusperusta on alkuperäinen hankintameno, jollei toisin ole erikseen mainittu. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja -velat on arvostettu käypään arvoon. Tilinpäätöksessä olevat luvut esitetään tuhansina euroina, jollei toisin ole erikseen mainittu.

Kaasun siirtoliiketoiminta eriytettiin Gasum-konsernista omaksi erilliseksi yhtiökseen 1.1.2020. Jakautuva siirtoliiketoimintaan liittyvä kokonaisuus konsernin luvuista esitettiin lopetettuna toimintona tilinpäätöksessä 31.12.2019. Ellei

toisin mainita, kaikki konsernitilinpäätös-osiossa esitetyt tuloslaskelmaan liittyvät luvut käsittävät vain jatkuvat toiminnot. Tase on raportoitu noudattaen IFRS 5 -standardia, eli vertailukauden luvut sisältävät lopetettuina toimintoina yhden rivin periaatteella jakautumisessa siirtyneet omaisuuserät ja velat.

1.3. Konsolidointiperiaatteet

Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiön ja kaikki sen tytäryhtiöt. Tytäryrityksiä ovat kaikki sellaiset yritykset, joissa emoyhtiöllä on suoraan tai välillisesti määräysvalta. Gasumilla on määräysvalta yrityksessä, jos se altistuu sijoituskohteen muuttuvalle tuotolle tai on oikeutettu sen muuttuvaan tuottoon ja pystyy vaikuttamaan tähän tuottoon käyttämällä yritystä koskevaa valtaansa. Tytäryritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä päivästä lukien, jona konserni saa niihin määräysvallan ja päättyy, kun määräysvalta lakkaa.

Tytäryritykset yhdistellään tilinpäätökseen käyttäen hankintamenetelmää. Tytäryrityksen hankinnasta maksettava vastike sisältää luovutetut varat, syntyneet velat aiemmille omistajille sekä konsernin liikkeeseen laskemat oman pääoman ehtoiset osuudet, kaikki arvostettuna hankintahetken käypiin arvoihin. Yksilöitävissä olevat liiketoimintojen yhdistämisessä hankitut varat ja vastattaviksi otetut velat arvostetaan hankinta-ajankohdan käypiin arvoihin. Jäljelle jäävä osuus vastikkeen ja hankitun omaisuuden erotuksesta on liikearvoa. Hankintaan liittyvät menot kirjataan kuluksi.

Konsernitilinpäätöstä laadittaessa konserniyritysten väliset liiketapahtumat, saamiset ja velat sekä sisäisistä liiketoimista johtuvat realisoitumattomat voitot eliminoidaan. Myös realisoitumattomat tappiot eliminoidaan. Määräysvallattomien omistajien kanssa toteutuneita liiketoimia, jotka eivät johda määräysvallan menettämiseen, käsitellään omaa pääomaa koskevinä liiketoimina – toisin sanoen liiketoimina omistajien kanssa näiden toimiessa omistajan ominaisuudessa. Maksetun vastikkeen käyvän arvon ja tytäryrityksen nettovarallisuudesta hankitun osuuden kirjanpitoarvon välinen erotus kirjataan omaan pääomaan. Määräysvallattomien omistajien osuus tytäryhtiöiden omasta pääomasta esitetään erillään emoyhtiön omistajien osuudesta. Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus määritetään hankintahetkellä määräysvallattomien omistajien suhteellisen osuutena hankittujen omaisuuserien nettoarvosta. Hankinnan jälkeen määräysvallattomien omistajien osuus on hankinnassa määritetty osuus lisätyn kyseisille omistajille kuuluvalla osuudella oman pääoman muutoksista.

Osakkuusyhtiö on yhtiö, jossa konsernilla on 20–50 prosentin omistusosuus tai jossa konsernilla on huomattava vaikutusvalta. Yhteisyritys on järjestely, jossa kahdella tai useammalla osapuolella on yhteinen, sopimukseen perustuva määräysvalta. Yhteinen määräysvalta vallitsee vain silloin, kun merkityksellisiä toimintoja koskevat päätökset edellyttävät määräysvallan jakavien osapuolten yksimielistä hyväksyntää.

Osakkuusyhtiöiden ja yhteisyritysten tilinpäätöstiedot on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Pääomaosuusmenetelmää sovellettaessa yritysosuudet kirjataan alun perin hankintamenoa määräisenä ja sitä lisätään tai vähennetään kirjaamalla konsernin osuus hankinta-ajankohdan jälkeisistä voitoista tai tappioista ja muista laajan tuloksen eristä. Jos konsernin osuus yhteis- tai osakkuusyhtiön tappioista on yhtä suuri tai suurempi kuin sen osuus yhteis- tai osakkuusyhtiöstä, konserni ei kirjaa lisää tappiota, ellei sillä ole oikeudellista tai tosiasiallista veloitetta eikä se ole suorittanut maksuja yhteisyrityksen puolesta.

Konsernin ja sen osakkuus- ja yhteisyritysten välisistä liiketapahtumista aiheutuvat realisoitumattomat voitot eliminoidaan konsernin omistusosuutta vastaavasti. Myös realisoitumattomat tappiot eliminoidaan, ellei liiketapahtuma anna viitteitä luovutetun omaisuuserän arvon alentumisesta. Yhteis- ja osakkuusyhtiöiden noudattamat tilinpäätöksen laatimisperiaatteet on tarvittaessa muutettu vastaamaan konsernin noudattamia periaatteita.

ULKOMAANRAHAN MÄÄRÄISET ERÄT

Konsernin yksiköiden tulosta ja taloudellista asemaa koskevat luvut määritetään siinä valuutassa, joka on kunkin yksikön pääasiallisen toimintaympäristön valuutta (toimintavaluutta). Toimintavaluutan määrittäminen edellyttää johdolta jonkin verran harkintaa, usein taloudellisen ympäristön valuutta on kuitenkin melko selkeästi määritettävissä. Konsernitilinpäätös esitetään euroissa, joka on konsernin emoyhtiön toimintajana esittämismuotoa.

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan toimintavaluutan määräisinä käyttäen tapahtumapäivän valuuttakurssia. Ulkomaanrahan määräiset monetaariset erät muunnetaan toimintavaluutan määräisiksi tilinpäätöspäivän kurssia käyttäen. Ei-monetaariset erät arvostetaan tapahtumapäivän kurssiin. Ulkomaanrahan määräisistä liiketapahtumista ja monetaaristen erien muuntamisesta syntyneet voitot ja tappiot on käsitelty tulosvaikutteisesti. Varsinaiseen liiketoimintaan liittyvät kurssivoitot ja -tappiot sisältyvät vastaaviin erisiin liiketuloksessa. Rahoituksen kurssierot kirjataan rahoituksen tuottoihin ja kuluihin.

Ulkomaisten tytäryhtiöiden tuloslaskelmat on muunnettu euroiksi raportointikauden keskikurssin mukaan ja taseet tilinpäätöspäivän kurssin mukaan. Tästä aiheutunut muuntoero sekä tytäryhtiön oman pääoman muuntamisesta aiheutuneet muut muuntoerot on kirjattu muihin laajan tuloslaskelman eriin. Muuntoerot esitetään omassa pääomassa erillisenä eränä.

Konsernissa on myös Norjassa ja Ruotsissa toimivia yhtiöitä, joiden toimintavaluutaksi on määritelty euro.

1.4. Sovelletut uudet ja uudistetut standardit

Konsernitilinpäätös on laadittu noudattaen samoja laadintaperiaatteita kuin vuonna 2019.

Muilla 2020 voimaantulleilla uusilla standardeilla, tulkinnoilla ja muutoksilla ei ollut vaikutusta konsernille.

MYÖHEMMIN VOIMAAN TULEVAT IFRS-STANDARDIT, TULKINNAT JA MUUTOKSET

Useat uudet standardit, standardien muutokset ja tulkinnat tulevat voimaan vasta myöhemmin kuin 1.1.2020 alkaneella tilikaudella, eikä niitä ole sovellettu tätä tilinpäätöstä laadittaessa. Myöhemmin voimaan tulevilla uusilla IFRS-standardeilla, tulkinnoilla ja muutoksilla ei odoteta olevan merkittävää vaikutusta konsernille.

1.5. Keskeiset kirjanpidolliset arviot ja harkinnanvaraiset erät

IFRS-standardien mukaisen tilinpäätöksen laatiminen edellyttää tiettyjen keskeisten kirjanpidollisten arvioiden käyttöä sekä johdon harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteita sovellettaessa. Tehtyjä arvioita ja harkintaan perustuvia ratkaisuja arvioidaan jatkuvasti, ja ne perustuvat aikaisempaan kokemukseen ja muihin tekijöihin, kuten tulevaisuuden tapahtumia koskeviin odotuksiin, joiden uskotaan olevan olosuhteet huomioon ottaen kohtuullisia.

Konsernissa tehdään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia. Niiden pohjalta tehtävät kirjanpidolliset arviot vastaavat lähtökohtaisesti vain harvoin tosiasiallisia tuloksia. Seuraavassa käsitellään keskeisimpiä arvioita ja oletuksia sekä harkinnanvaraisia eriä.

ELÄKE-ETUDET

Eläkevelvoitteiden nykyarvo riippuu useista eri tekijöistä, jotka määritetään vakuutusmatemaattisesti useita oletuksia käyttäen. Diskonttauskorko on yksi keskeisistä eläkkeistä aiheutuvia nettomenoja (tai -tuloja) määritettäessä käytettävistä oletuksista. Oletuksissa tapahtuvat muutokset vaikuttavat nettoeläkevelvoitteiden kirjanpitoarvoon.

LIIKEARVO JA ARVONALENTUMISTESTAUS

Gasumin taseessa oli 31.12.2020 liikearvoa 122,7 miljoonaa euroa (2019: 117,7 miljoonaa euroa). Liikearvo testataan vuosittain tai aina kun arvon alentumisesta on viitteitä. Liikearvon arvonalennustestauksessa käytetyt oletukset edellyttävät johdon harkintaa. Merkittävimmät harkinnanvaraiset oletukset liittyvät terminaalivuoden kasvuvauhtiin sekä käytettyyn diskonttauskorkoon. Lisätietoja kerrytettävissä olevan rahamäärän herkkyydestä käytettyjen oletusten muutoksille on annettu liitetietojen kohdassa 3.1 Aineettomat hyödykkeet.

Konsernin merkittävien käyttöomaisuushyödykkeiden ja sellaisten aineettomien hyödykkeiden, joilla on rajoittamaton taloudellinen pitoaika (ml. liikearvo), kirjanpitoarvoja testataan arvonalentumisen varalta aina kun on viitteitä arvon alentumisesta, kuitenkin vähintään kerran vuodessa. Sellaiset aineelliset ja aineettomat hyödykkeet, joilla on rajoitettu taloudellinen pitoaika, testataan arvonalentumista varten vain silloin, kun havaitaan indikaatioita siitä, että omaisuuserän arvo on alentunut.

Arvioiden luonne riippuu siitä mihin liiketoimintaan testattavat omaisuuserät liittyvät. Kaasun myyntiliiketoiminnan merkittävimmät arviot liittyvät tuleviin kassavirtoihin ja diskonttauskorkoon.

VEROT

Konserniyhtiöt ovat tuloverotuksen kohteena Suomessa, Ruotsissa, Norjassa ja Saksassa. Verotuksellisten tappioiden hyödyntäminen vaatii johdolta harkintaa ja vaikuttaa siihen, mihin määrään asti laskennallisia verosaamisia näistä kirjataan. Konsernin taseeseen 31.12.2020 sisältyy vahvistetuista tappioista kirjattua laskennallista verosaamista 15,8 miljoonaa euroa (2019: 15,1 miljoonaa euroa). Lisätietoa veroista

esitetään liitetiedoissa kohdissa 2.9 Tuloverot sekä 3.9 Laskennalliset verot. Konsernilla on Norjan Risavikassa sijaitsevan LNC:n nesteytyslaitoksen energiankulutusveroon liittyvä 7,1 miljoonan euron suuruinen näkemysero oikeusprosessissa paikallisten viranomaisten kanssa, josta on annettu lisätietoja liitetiedossa 5.6 Oikeudenkäynnit ja vaateet.

2 Tuloslaskelman liitetiedot

2.1. Liikevaihto

Laadintaperiaatteet

Tuloutusperiaatteet

Myyntituotot kirjataan perustuen IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista -standardiin. Liikevaihtona esitetään myyntituotot asiakassopimuksista oikaistuna alennuksilla ja välillisillä veroilla. Yhtiö käyttää IFRS 15 -standardin mukaista viisivaiheista tuloutusmallia, kun se määrittelee myyntituottojen tuloutuksen. Suoriteveloitteet tunnustetaan sopimuksittain ja myyntituotot kirjataan, kun tavaroitten tai palveluiden määräysvalta siirtyy asiakkaalle. Tuotot siis kirjataan pääsääntöisesti kaasun luovutushetkellä toimitusehtojen mukaisesti. Alempana on kuvattu tarkemmin eri suoriteveloitteiden tuloutusta. Alennukset sisällytetään myyntihintaan ja mahdolliset muuttuvat vastikkeet määritetään tuloutusajankohdan mukaisesti. Kaasun myynnissä tyyppillistä on sitoa muuttuva vastike erilaisiin indekseihin, jolloin muuttuva vastike määrittäytyy kulloinkin voimassa olevien indeksien perusteella ja on siten tiedossa tuloutushetkellä.

Yhtiöllä ei ole asiakassopimuksissaan merkittäviä rahoituskomponentteja tai palautusoikeuksia. Yhtiöllä ei myöskään ole tavantomaisesta poikkeavia maksuehtoja.

Maakaasun myynti

Maakaasu toimitetaan Gasgridin omistaman (jakautumisesta 1.1.2020 alkaen) siirtoverkon kautta ja laskutetaan asiakkailta kuukausittain todellisen kulutuksen mukaisesti. Tuloutus tapahtuu perustuen mittauslaitteistojen osoittamiin toimitusmääriin ja kunakin hetkenä voimassa oleviin hintoihin, tai myyntikanavasta riippuen esimerkiksi luovutushetken perusteella.

Myyntituotot kirjataan kuukausittain perustuen toteutuneisiin laskutettaviin yksikkömääriin. Vaihtuvaan vastikkeeseen liittyvä epävarmuus selvitetään lähtökohtaisesti joka kuukausi, kun Gasum kirjaa kuukausittaisen liikevaihdon esimerkiksi perustuen myyntisopimuksen mukaiseen hintaindeksiin sekä volyymin tai

palveluiden tai toimitettujen yksiköiden määrään. Joissakin tapauksissa muuttuvan vastikkeen arviointi edellyttää johdon harkintaa suoriteveloitteiden täyttymisen ajoittumisesta esimerkiksi sellaisissa tilanteissa, joissa Take-or-Pay-ehdot soveltuvat. Muuttuva vastike oikaistaan rahan aika-arvon vaikutuksella, jos sen merkitys on olennainen. Johto arvioi myyntisopimusten mukaisia transaktiohintoja ja yhdelle tai useammalle suoriteveloitteelle kohdistuvia rahamääriä.

Nesteytetyn maakaasun (LNG) myynti

Nesteytetty maakaasu (LNG) laskutetaan asiakkailta toimituksien mukaisesti ja tuotot kirjataan luovutushetken perusteella. Luovutushetki vaihtelee asiakaskohtaisesti yleisten toimitusehtojen perusteella sopimuksittain. LNG:n myynti saattaa kaasun lisäksi sisältää muita suoriteveloitteita, mm. terminaali- ja kuljetuspalveluja. Terminaalipalvelut tuloutetaan ajan kuluessa ja kuljetuspalvelut tuloutetaan, kun palvelu on suoritettu.

Gasumilla on määräysvalta nesteytettävään maakaasuun luovutushetken asti. LNG:n myyntituotot kirjataan, kun määräysvalta siirtyy asiakkaalle. Nesteytetyn maakaasun myyntisopimusmallit sisältävät useita kiinteitä ja muuttuvia vastikkeita ja hintamalleja. Laskutushetkellä hinnoittelu on kuitenkin kiinteä, sillä vastikkeisiin liittyvät epävarmuudet selvitetään joka kuukausi esimerkiksi päivitettyjen indeksien perusteella.

Take-or-Pay-lausekkeellisten sopimusten myyntituottoja ei kirjata ennen kuin asiakas toteuttaa jäljellä olevat oikeutensa toimitamattomien määrien osalta. Myyntituotot kirjataan kuitenkin siinä vaiheessa, kun käy erittäin epätodennäköiseksi, että asiakas käyttää jäljellä olevat oikeutensa. Mikäli Gasum odottaa olevansa oikeutettu sopimussakkoon, odotetun sopimussakon määrä tuloutetaan suhteessa asiakkaan toteuttamatta jättämiin toimitus-oikeuksiin.

Biokaasun myynti

Biokaasua toimitetaan muun muassa siirtoverkon sekä konttien kautta ja laskutetaan asiakkailta toteutuneen kulutuksen perusteella kuukausittain. Biokaasun myynti tuloutetaan mittarointijärjestelmien ilmoittamien toimitusmäärien perusteella. Transaktiohintana on kiinteä kuukausilaskutuksen hetkellä, kun muuttuvat vastikkeet määrittyvät indeksien perusteella.

Jätteenkäsittely

Jätteenkäsittelypalvelun hinta sisältää muuttuvia vastikkeita, joita ovat esimerkiksi kuivan aineksen osuus jätteestä sekä vuosittaiset kannustimet. Hinta on kuukausittaisen laskutuksen hetkellä kuitenkin kiinteä. Vuosittaisten kannustimien vaikutus myyntituottoihin varmistuu vuoden kuluessa. Kannustimien vaikutusta ei ole ennakoitu myyntituottojen tuloutuksessa, johon vaikutukset ovat epäolennaisen pieniä.

Jätteenkäsittelypalveluissa asiakas vastaanottaa ja kuluttaa samanaikaisesti Gasumin tarjoaman palvelun hyötyjä. Jätteenkäsittelypalvelua tuloutetaan ajan kuluessa ja koska ajoitusero ei ole merkittävä, myyntituotot kirjataan jätteen vastaanottohetkellä.

Energiamarkkinapalvelut

Energiamarkkinapalvelut kattavat sähkömarkkinoiden salkunhallinta- ja meklarointipalvelut, markkina-analyytit, tasehallintapalvelut fyysisen sähkön tukkumarkkinoilla, valvomopalvelut sähkötaseen riskien hallintaan, kysyntäjoustopalvelut sähkön kulutuksen optimointiin, energiamarkkinoiden ohjelmistoratkaisut, sähkön alkuperätakuu sekä päästökaupan asiantuntijapalvelut.

Asiakas voi valita, mitkä palvelut se edellä mainituista ostaa, joten ne käsitellään erillisinä suoriteveloitteina. Koska Gasumilla on määräysvalta suoriteveloitteisiin niiden luovuttamiseen saakka, se toimii IFRS 15 -standardin mukaisesti päämiehenä ja tulouttaa suoriteveloitteet bruttoperiaatteella.

Osallistumis- ja liittymismaksut

Siirtoverkkoon liittyessä Gasumin asiakkaat maksavat osallistumis- ja liittymismaksuja. Osallistumismaksut tuloutetaan kokonaisarvoisesti arvioidun asiakassuhteen keston aikana. Liittymismaksut tuloutetaan heti kun Gasumilla on kohtuullinen varmuus siitä, että niihin liittyvä taloudellinen hyöty koituu Gasumin hyväksi.

Myyntituottoihin liittyvät myyntisaamiset on esitetty liitetiedossa 3.4 Myyntisaamiset ja muut saamiset. Sopimuksiin perustuvat velat on esitetty liitetiedossa 3.6 Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat.

1 000 €

Liikevaihto liiketoiminnoittain

	2020	2019
Gas & Power Sales	436 528	760 206
Portfolio Management ja Trading	145 631	112 873
Biokaasu	40 934	42 751
Liikenne	41 219	9 458
Muut	1	534
Yhteensä	664 313	925 823

1 000 €

Liikevaihdon maantieteellinen jakauma

	2020	2019
Suomi	445 940	739 567
Muut maat	218 372	186 256
Yhteensä	664 313	925 823

2.2. Liiketoiminnan muut tuotot

Laadintaperiaatteet

Saadut vakuutuskorvaukset

Saadut vakuutuskorvaukset kirjataan silloin kun on riittävä varmuus siitä, että korvaus saadaan. Vakuutuskorvaukset kirjataan tuloslaskelmaan liiketoiminnan muihin tuottoihin samalla tilikaudella kuin vastaavat kulut syntyvät.

Julkiset avustukset

Saadut valtion avustukset kirjataan käypään arvoon, kun on riittävä varmuus siitä, että avustus saadaan ja että konserni tulee noudattamaan kaikkia avustukseen liittyviä ehtoja. Kuluihin liitty-

vät julkiset avustukset kirjataan tuloslaskelmaan liiketoiminnan muihin tuottoihin samalla tilikaudella kuin saatuun avustukseen kohdistuvat kulut syntyvät. Aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut avustukset vähennetään hyödykkeen hankintamenoista ja kirjataan tuloslaskelmaan vähentämään kyseisen omaisuuserän poistoja. Keskeneräisiin investointeihin liittyvät investointiavustukset (joita ei ole vielä saatu) kirjataan siltä osin kun on kohtuullisen varmaa, että tuet saadaan ja vastaavat kustannukset ovat kertyneet. Avustukset kirjataan lyhyt- tai pitkäaikaisiksi saamisiksi sekä keskeneräisen investoinnin vähennykseksi.

1 000 €

Liiketoiminnan muut tuotot	2020	2019
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	1 477	201
Johdannaissopimusten realisoituneet voitot	71 589	30 396
Johdannaissopimusten realisoitumattomat voitot	23 177	23 410
Muut tuotot	11 413	8 912
Yhteensä	107 657	62 919

Muut tuotot sisältävät biokaasulaitosten tuotantotukia sekä saatuja vakuutuskorvauksia.

2.3. Materiaalit ja palvelut

1 000 €

Materiaalit ja palvelut	2020	2019
Materiaalit ja tarvikkeet	-527 003	-789 256
Ulkopuoliset palvelut	-15 502	-15 920
Yhteensä	-542 505	-805 176

2.4. Henkilöstö

1 000 €

Henkilöstökulut	2020	2019
Palkat ja palkkiot	-27 295	-27 440
Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	-3 898	-3 722
Eläkekulut - etuuspohjaiset järjestelyt	-74	-192
Lakisääteiset henkilösivukulut	-3 122	-2 783
Yhteensä	-34 388	-34 137

1 000 €

Toimitusjohtajan ja hallituksen jäsenten palkat ja palkkiot	2020	2019
Toimitusjohtaja	570	561
Hallituksen jäsenet	200	225
Lyhytaikaiset työsuhde-etuudet yhteensä	770	786

HENKILÖSTÖ KESKIMÄÄRIN

Henkilöstö keskimäärin	2020	2019
Toimihenkilöitä	295	285
Työntekijöitä	70	63
Henkilöstön määrä keskimäärin	365	348

HENKILÖSTÖ KAUDEN LOPUSSA

Henkilöstö kauden lopussa	2020	2019
Toimihenkilöitä	309	281
Työntekijöitä	74	63
Henkilöstön määrä kauden lopussa	383	344

2.5. Poistot ja arvonalentumiset

Laadintaperiaatteet

Poistot ja arvonalentumiset

Hyödykkeistä tehdään tasapoistoja arvioidun taloudellisen vaikutusajan perusteella. Omistetuista maa- ja vesialueista ei tehdä poistoja. Käyttöoikeusomaisuuserien poistot sisältyvät tuloslaskelman käyttöomaisuuden poistoihin. IFRS 16 -standardin mukaisista taseeseen merkityistä maa-alueisiin liittyvistä käyttöomaisuusoikeuseristä tehdään tasapoistoja määriteltyjen vuokratuosten perusteella. Vuokratuotokset on esitetty liitetiedossa 3.2 Aineelliset hyödykkeet.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat:

- Ohjelmistot 3–5 vuotta
- Asiakassuhteet 10–25 vuotta
- Kaasun jakeluun liittyvät putkistot 40–65 vuotta
- Terminaaleihin liittyvät putkistot 25 vuotta
- Terminaaleihin liittyvät rakennukset ja rakennelmat 40–52 vuotta
- Terminaaleihin liittyvät säiliöt 40 vuotta
- Muut rakennukset ja rakennelmat 30–40 vuotta
- Tankkausasemat 15–25 vuotta
- Tuotantolaitosten koneet ja kalusto 25 vuotta
- Muut koneet ja kalusto 3–25 vuotta

1 000 €	2020	2019
Poistot ja arvonalentumiset		
Poistot maa-alueista	-2 660	-2 427
Poistot rakennuksista ja rakennelmista	-19 876	-13 553
Poistot koneista ja laitteista	-26 267	-21 867
Poistot muista aineellisista hyödykkeistä	-868	-980
Poistot aineellisista hyödykkeistä	-49 671	-38 828
Poistot aineettomista hyödykkeistä	-6 713	-6 213
Arvonalentumiset	0	-1 061
Yhteensä	-56 384	-46 101

2.6. Liiketoiminnan muut kulut

1 000 €	2020	2019
Liiketoiminnan muut kulut		
Vuokrat	-1 300	-1 048
Kunnossapitokulut	-13 692	-9 208
Palveluostot	-16 427	-16 702
Johdannaissopimusten realisoituneet tappiot	-40 516	-21 158
Johdannaissopimusten realisoitumattomat tappiot	-51 323	-1 393
Muut	-10 716	-4 159
Yhteensä	-133 973	-53 638

Erä Muut sisältää tavanomaisia liiketoiminnan muita kuluja.

2.7. Tilintarkastajan palkkiot

1 000 €	2020	2019
Tilintarkastajan palkkiot		
Lakisääteinen tilintarkastus	-420	-337
Tilintarkastajien lausunnot	-59	-76
Veropalvelut	-113	-272
Muut palvelut	-63	-237
Yhteensä	-655	-922

2.8. Rahoitustuotot ja -kulut

1 000 €	2020	2019
Rahoitustuotot		
Valuuttakurssivoitot	20 062	11 547
Korkejohdannaisten realisoituneet ja realisoitumattomat tulokset	6 387	1 266
Muut rahoitustuotot	433	444
Yhteensä	26 883	13 257

1 000 €	2020	2019
Rahoituskulut		
Rahoituslainojen korkokulut	-2 568	-2 188
Valuuttakurssitappiot	-13 746	-9 153
Rahoitusleasingkorot	-11 300	-11 585
Korkejohdannaisten realisoituneet ja realisoitumattomat tulokset	-12 033	-4 342
Muut rahoituskulut	-1 869	-1 759
Yhteensä	-41 515	-29 027
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-14 633	-15 770

2.9. Tuloverot

Tuloverot (IAS 12)

Laadintaperiaatteet

Tuloverot ja laskennalliset verot

Verokulu muodostuu kauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta ja laskennallisesta verosta. Verot kirjataan tulosvaikutteisesti, paitsi niiden liittyessä suoraan omaan pääomaan kirjattuihin eriin tai muihin laajan tuloksen eriin. Tällöin myös vero kirjataan kyseisiin eriin. Kauden verotettavaan tuloon perustuva vero laske-

taan verotettavasta tulosta voimassa olevan verokannan mukaan.

Laskennalliset verot lasketaan väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Väliaikaisia eroja syntyy muun muassa poistoeroista, varauksista, etuusperusteisista eläkejärjestelyistä sekä vahvistetuista tappioista.

1 000 €

Verot	2020	2019
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verot	-3 244	-5 706
Edellisten tilikausien verot	48	33
Laskennallisten verojen muutos	3 178	-4 196
Yhteensä	-18	-9 869

Konsernin tuloslaskelmaan kirjattujen tuloverojen erot suomalaisen yhteisöverokannan mukaan laskettuun tuloveroon on esitetty seuraavassa taulukossa.

1 000 €

Verot	2020	2019
Voitto/tappio ennen veroja	-8 950	35 123
Suomen yhteisöverokannan mukainen tulovero	1 790	-7 025
Ulkomaisten tytäryritysten eriävien verokantojen vaikutus	213	-601
Verovapaat tuotot	13	505
Vähennyskeltottomat kulut	-969	-423
Aiemmin kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset	1 080	235
Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset verotuksellisista tappioista	-474	-1 275
Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden käyttö	39	75
Verot edellisiltä tilikausilta	-467	33
Pysyvät erot	0	667
Toiminnallisen valuutan aiheuttamat erot veropohjassa	-459	251
Muut erät	-784	-2 238
Yhteensä	-18	-9 869

Muihin laajan tuloksen eriin liittyvien verojen vaikutukset on esitetty alla:

1 000 €	2020			2019		
	Ennen veroja	Vero-vaikutus	Verojen jälkeen	Ennen veroja	Vero-vaikutus	Verojen jälkeen
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot						
Etuuspohjaisten eläkevelvoitteiden uudelleenmäärittämistä johtuvat erät	328	-66	262	938	-188	750
Rahavirran suojaukset	-8 523	1 526	-6 997	11 014	-2 207	8 807
Muut laajan tuloksen erät	-8 195	1 460	-6 735	11 952	-2 395	9 557

3 Sidottu pääoma

3.1. Aineettomat hyödykkeet

Laadintaperiaatteet

Aineettomat oikeudet sisältävät pääasiassa lisenssejä sekä asiakas- suhteille kohdistettua arvoa liiketoimintojen yhdistämisestä. Muut pitkävaikutteiset menot sisältävät vertailukaudella muun muassa maanomistajille suoritettuja haittakorvauksia liittyen pysyvän käyttöoikeuden lunastamiseen maakaasuputken pitämistä varten, ja maakaasuputkistosta aiheutuvista rajoituksista maankäytölle.

Aineeton hyödyke merkitään taseeseen hankintamenoon siinä tapauksessa, että hankintameno on luotettavasti määriteltävissä ja on todennäköistä, että hyödykkeestä odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi. Hyödykkeet poistetaan arvioidun taloudellisen vaikutusajan aikana. Omaisuuserän jään- nösarvo, taloudellinen vaikutusaika ja poistomenetelmä tarkiste- taan vähintään jokaisen tilikauden lopussa ja tarvittaessa oikais- taan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia. Maanomistajille suoritettuja haittakorvauksia käsitellään tilinpäätöksessä aineettomina hyödykkeinä, joilla on rajoittamaton taloudellinen vaikutusaika. Niistä ei tehdä poistoja ja ne ovat ar- vonalentumistestauksen kohteena vuosittain.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat:

- Ohjelmistot 3–5 vuotta
- Asiakassuhteet 10–25 vuotta

Arvonalentumiset

Sellaiset aineettomat hyödykkeet, joilla on rajoitettu taloudellinen pitoaika, testataan arvonalentumista varten vain silloin, kun havai- taan indikaatioita siitä, että omaisuuserän arvo on alentunut. Ker- rytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan lisäksi vuosittain seuraava- vista omaisuuseristä riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä: liikearvo, taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomat aineettomat hyödykkeet sekä keskeneräiset aineettomat hyödyk- keet. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä luovutuksesta johtuvilla menoilla tai käyttöarvo sen mukaan, kumpi niistä on suurempi. Arvonalentumistappio kirja- taan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä ker- rytettävissä oleva rahamäärä. Muusta omaisuuserästä kirjattu ar- vonalentumistappio peruutetaan, mikäli kerrytettävissä olevan ra- hamäärän määrittämisessä käytetyt arviot muuttuvat olennaisesti.

AINEETTOMIEN HYÖDYKKEIDEN TÄSMÄYTSTYTAULUKKO

1 000 €

2020	Liikearvo	Aineettomat oikeudet	Muut pitkä-vaikutteiset menot	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	117 712	113 680	6 047	237 439
Lisäykset	0	0	1 921	1 921
Yrityshankinnat	1 683	1	0	1 684
Vähennykset	0	-8	-98	-107
Siirrot ryhmien välillä	0	0	5 880	5 880
Oikaisut	0	-205	-1 030	-1 234
Kurssierot	3 329	29	0	3 358
Hankintameno 31.12.	122 724	113 496	12 719	248 946
Kertyneet poistot 1.1.	0	26 175	2 752	28 928
Tilikauden poistot	0	5 094	1 619	6 713
Vähennykset	0	-8	-98	-107
Kurssierot	0	0	0	0
Kertyneet poistot 31.12.	0	21 261	4 273	35 534
Kirjanpitoarvo 1.1.2020	117 712	87 505	3 295	208 510
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	122 724	82 236	8 447	213 412

1 000 €

2019	Liikearvo	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	117 405	113 765	35 740	266 910
Lisäykset	0	91	127	218
Vähennykset	0	0	-6 937	-6 937
Siirrot ryhmien välillä	0	-37	2 921	2 884
Oikaisut	0	-14	10	-4
Lopetettujen toimintojen hankintameno	0	-90	-25 815	-25 905
Kurssierot	307	-34	0	273
Hankintameno 31.12.	117 712	113 680	6 047	237 439
Kertyneet poistot 1.1.	0	20 937	19 702	40 639
Jatkuvien toimintojen poistot	0	5 275	938	6 213
Lopetettujen toimintojen poistot	0	0	479	479
Lopetettujen toimintojen kertyneet poistot	0	-37	-12 031	-12 068
Arvon alentumiset	0	3	601	605
Vähennykset	0	0	-6 937	-6 937
Siirrot ryhmien välillä	0	-7	0	-7
Kurssierot	0	3	0	3
Kertyneet poistot 31.12.	0	26 175	2 752	28 928
Kirjanpitoarvo 1.1.2019	117 405	92 828	16 038	226 271
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	117 712	87 505	3 295	208 510

LIKEARVO

Laadintaperiaatteet

Liiketoimintojen yhdistämiset käsitellään hankintamenetelmän mukaan. Liikearvoksi kirjataan määrä, jolla hankintameno ylittää konsernin osuuden hankitun tytäryhtiön yksilöitävissä olevien nettovarojen käyvästä arvosta hankintahetkellä. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä arvonalentumisilla. Liikearvo testataan vuosittain arvonalentumisten varalta sekä aina

kun on viitteitä mahdollisesta arvonalentumisesta. Arvon alentumisten testaamista varten liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille. Mahdollinen negatiivinen liikearvo tuloutetaan välittömästi. Liikearvosta mahdollisesti kirjattuja arvonalentumisia ei palauteta.

LIKEARVON KOHDISTAMINEN

Liiketoimintojen hankintoihin liittyvät liikearvot on kohdistettu Gasum-konsernissa rahavirtaa tuottaville yksiköille (CGU), joiden odotetaan hyötyvän liikearvoa aiheuttaneesta liiketoimintojen yhdistämisestä. Rahavirtaa tuottavat yksiköt ovat Gasumissa LNG-liiketoiminta, joka on osa Gas & Power Sales -liiketoimintayksikköä sekä Energiamarkkinapalvelut-liiketoiminta, joka on osa Portfolio Management ja Trading -liiketoimintayksikköä. Liikearvoa arvioidaan näillä tasoilla sisäisessä johdon raportoinnissa. CGU LNG sisältää liikearvon keväällä 2020 hankituista nk. Clean Gas -liiketoiminnoista. Biokaasu sisältää alustavan liikearvon Skövde Biogasin hankinnasta syksyllä 2020.

1 000 €

Liikearvo	2020	2019
CGU: LNG-liiketoiminta	119 491	115 233
CGU: Energiamarkkinapalvelut-liiketoiminta	2 479	2 479
CGU: Biokaasu-liiketoiminta	754	0
Yhteensä	122 724	117 712

LIKEARVON TÄSMÄYTYSLASKELMA

1 000 €

Liikearvon täsmäytyslaskelma	2020	2019
Tasearvo kauden alussa	117 712	117 405
Lisäykset	1 683	-
Kurssierot	3 329	307
Tasearvo kauden lopussa	122 724	117 712

ARVONALENTUMISTESTAUS

Liikearvoa arvioidaan mahdollisen arvonalentumisen selvittämiseksi aina kun on viitteitä siitä, että arvo saattaa olla alentunut, kuitenkin vähintään kerran vuodessa. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvon alentumistappio kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvon alentumistappion kirjaamisen yhteydessä poistojen kohteena olevan omaisuuserän taloudellinen vaikutusaika arvioidaan uudelleen. Muusta omaisuuserästä kuin liikearvosta kirjattu arvonalentumistappio peruutetaan siinä tapauksessa, että on tapahtunut muutos niissä arvioissa, joita on käytetty määrittäessä omaisuuserästä kerrytettävissä olevaa rahamäärää.

Kerrytettävissä olevat rahamäärät perustuvat johdon arvioihin tulevaisuuden rahavirroista, rahavirtaa kerryttävien yksiköiden (CGU) tasolla, ja niistä laadittuihin kassavirtaennusteisiin. Kerrytettävissä oleva rahamäärä perustuu arvonalentumistestauksessa käyttöarvolaskelmiin (omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä saatavissa olevia arvioituja vastaisia nettorahavirtoja, jotka diskontataan nykyarvoonsa). Laskelman ennustejakso on viisi vuotta, joista viimeisen avulla on määritetty terminaaliarvo. Ennustejakson jälkeiset rahavirrat on arvioitu käyttäen 1 %:n pitkän aikavälin kasvuvauhtia, jonka konsernissa arvioidaan olevan soveltuva kasvavaan energia-alan liiketoimintaan Pohjoismaissa. Ennustetut liiketoimintavolyymit perustuvat nykyiseen rakenteeseen, jo aloitetut investoinnit mukaan lukien.

Tulevaisuuden kassavirrat on diskontattu käyttäen pääoman keskimääräistä kustannusta (Weighted Average Cost of Capital), joka heijastaa markkinoiden käsitystä rahan aika-ar-

vosta sekä toimialaan liittyvistä riskeistä. Diskonttauskorkona käytetään ennen veroja määritettyä korkoa. Diskonttauskoron määrittämisessä käytetyt parametrit (riskitön korko, riskikerroin, riskipreemio ja pääomarakenne) perustuvat vastaavaa tai kilpailevaa liiketoimintaa harjoittavien energia-alan yritysten vastaaviin tekijöihin sekä vuoden 2020 lopussa vallinneisiin markkinaolosuhteisiin. Laskelmissa käytetty diskonttauskorko ennen veroja oli 5,76 % molemmille kassavirtaa tuottaville yksiköille (2019: 6,66 % LNG ja 7,12 % Energiamarkkinapalvelut).

Arvon alentumiset kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi. Liikearvosta kirjattuja arvonalentumistappioita ei peruuteta. Tilikausien 2020 ja 2019 aikana liikearvoon ei ole kohdistunut arvonalennuksia. Testausmallin mukaiset kerrytettävissä olevat rahamäärät ylittivät useilla kymmenillä prosentilla tai enemmän rahavirtaa tuottavien yksiköiden omaisuuserien kirjanpitoarvot.

HERKKYYSANALYYSI

Arvon alentumistestauksen yhteydessä suoritettiin herkkyyssanalyysejä keskeisimpien oletusten, diskonttauskoron, käyttökatteen kehityksen sekä jäännösarvon kasvutekijän osalta. Laskelmissa käytetyt keskeiset muuttujat ovat diskonttauskoron muutos, käyttökatteen arvioitua heikompi kehitys sekä ennustejakson jälkeisen kasvun lasku. Herkkyyssanalyyseiden perusteella todennäköisyys liikearvon arvonalentumistappioille on hyvin pieni. Minkään keskeisen muuttujan ennakoitavissa oleva muutos erikseen tarkasteltuna ei johtaisi tilanteeseen, jossa kerrytettävissä oleva rahamäärä alittaisi kirjanpitoarvon ja johtaisi arvonalentumisen kirjaamiseen.

3.2. Aineelliset hyödykkeet

Laadintaperiaatteet

Aineelliset hyödykkeet

Aineelliset hyödykkeet koostuvat pääasiassa LNG-jakeluterminaalista ja nesteytyslaitoksesta, biokaasun tuotantolaitoksista, kaasun jakeluun liittyvistä putkistoista sekä muista koneista ja kalustosta. Aineellinen käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintameno kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla vähennettynä.

Hankintamenoon sisällytetään aineellisen käyttöomaisuuserän hankinnasta, rakentamisesta ja valmistamisesta välittömästi aiheutuneet menot sekä niistä johtuvat aktivoidut vieraan pääoman kustannukset. Lisäksi aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen hankintameno sisältää arvioidut menot hyödykkeen purkamisesta, siirtämisestä ja alkuperäiseen tilaan palauttamisesta. Itse valmistetun omaisuuserän hankintameno sisältää materiaalien, henkilöstökustannusten välittömät menot sekä muut välittömät menot, jotka johtuvat käyttöomaisuuserän saattamisesta valmiiksi sille aiottuun käyttötarkoitukseen. Mikäli käyttöomaisuushyödyke koostuu useammasta osasta, joiden taloudelliset vaikutusajat ovat eripituiset, kukin osa käsitellään erillisenä hyödykkeenä. Tällöin osan uusimiseen liittyvät menot aktivoidaan ja uusimisen yhteydessä mahdollinen jäljellä oleva kirjanpitoarvo kirjataan pois taseesta.

Myöhemmin syntyvät menot, jotka johtuvat hyödykkeeseen tehtävistä lisäyksistä, sen osan korvaamisesta uudella tai hyödykkeen ylläpidosta, sisällytetään aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen kirjanpitoarvoon vain, mikäli on todennäköistä, että hyödykkeeseen liittyvä vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintameno on luotettavasti määritettävissä. Huoltomenot eli korjaus- ja kunnossapitomenot kirjataan tulosvaikutteisesti, kun ne toteutuvat. Saadut avustukset kirjataan hankintameno vähennykseksi sitten kun niiden ehtojen täyttämisen ja niiden saaminen on kohtuullisen varmaa. Käyttöomaisuuteen aktivoidut lainakustannukset eivät ole arvoltaan olennaisia.

Hyödykkeistä tehdään tasapoistot arvioidun taloudellisen vaikutusajan perusteella. Omistetuista maa- ja vesialueista ei tehdä poistoja.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat seuraavat:

- Kaasun jakeluun liittyvät putkistot 40–65 vuotta*
- Terminaalihin liittyvät putkistot 25 vuotta
- Terminaalihin liittyvät rakennukset ja rakennelmat 40–52 vuotta
- Terminaalihin liittyvät säiliöt 40 vuotta
- Muut rakennukset ja rakennelmat 30–40 vuotta
- Tankkausasemat 15–25 vuotta
- Tuotantolaitosten koneet ja kalusto 25 vuotta
- Muut koneet ja kalusto 3–25 vuotta

* Ei sovellu aineellisena käyttöomaisuushyödykkeenä käsiteltävään minimikaasun arvoon, josta kirjataan poisto ainoastaan silloin kun sen arvioitu jäänösarvo on matalampi kuin hankintameno tai raportointihetken tasearvo. Minimikaasu tarkoittaa sellaista kaasun minimimäärää siirtoverkossa, joka on välttämätön kaasunsiirron häiriöttömälle toiminnalle.

Omaisuserän jäänösarvo, taloudellinen vaikutusaika ja poistomenetelmä tarkistetaan vähintään jokaisen tilikauden lopussa ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia. Poistojen kirjaaminen aloitetaan, kun omaisuuserä on valmis käytettäväksi.

Arvonalentumiset

Sellaiset aineelliset hyödykkeet, joilla on rajoitettu taloudellinen pitoaika, testataan arvonalentumista varten vain silloin, kun havaitaan indikaatioita siitä, että omaisuuserän arvon on alentunut. Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan lisäksi vuosittain seuraavista omaisuuseristä riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä: taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomat aineelliset hyödykkeet sekä keskeneräiset aineelliset hyödykkeet. Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä luovutuksesta johtuvilla menoilla tai käyttöarvo sen mukaan, kumpi niistä on suurempi. Arvonalentumistappio kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Muusta omaisuuserästä kirjattu arvonalentumistappio peruutetaan, mikäli kerrytettävissä olevan rahamäärän määrittämisessä käytetyt arviot muuttuvat olennaisesti.

AINEELLISTEN HYÖDYKKEIDEN TÄSMÄTYSTAUUKKO

1 000 €

2020	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	53 267	371 746	376 177	36 196	70 903	908 289
Lisäykset	5 475	4 937	4 545	133	48 422	63 513
Yrityshankinnat	5 747	108 401	28 914	0	3 512	146 573
Vähennykset	-1 884	-12 792	-1 161	0	0	-15 838
Siirrot ryhmien välillä	-27	31 425	19 573	-698	-43 681	6 591
Oikaisut	38	0	-8	0	0	30
Kurssierot	212	1 857	0	0	0	2 069
Hankintameno 31.12.	62 828	505 573	428 040	35 631	79 156	1 111 228
Kertyneet poistot 1.1.	2 463	115 329	78 944	6 840	7 720	211 295
Tilikauden poistot	2 660	19 867	26 267	863	0	49 667
Arvonalentumiset	0	0	0	0	0	0
Vähennysten kertyneet poistot	0	-18	-1 079	0	0	-1 097
Siirrot ryhmien välillä	0	-399	2 041	0	0	1 642
Oikaisut	212	0	0	0	0	212
Kurssierot	0	-13	0	0	0	-13
Kertyneet poistot 31.12.	5 335	134 775	106 173	7 703	7 720	261 707
Kirjanpitoarvo 1.1.2020	50 805	256 417	297 233	29 356	63 183	696 994
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	57 493	370 798	321 866	27 928	71 436	849 521

Aineellisiin hyödykkeisiin sisältyy IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin mukaiset käyttöoikeusomaisuuserät.

1 000 €

2019	Maa- ja vesi- alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	3 837	958 055	490 726	44 667	68 019	1 565 304
Lisäykset	55 509	10 567	6 882	741	67 639	141 344
Vähennykset	-3 176	-5 434	-2 806	-5	0	-11 421
Siirrot ryhmien välillä	0	59 053	-30 998	48	-31 024	-2 921
Oikaisut	0	-10 135	19 628	200	-101	9 592
Lopetettujen toimintojen hankintameno	-3 170	-640 903	-107 464	-9 515	-33 540	-794 592
Kurssierot	268	542	211	61	-91	991
Hankintameno 31.12.	53 267	371 746	376 177	36 196	70 903	908 289
Kertyneet poistot 1.1.	0	382 180	153 174	9 414	7 500	552 267
Jatkuvien toimintojen poistot	2 427	12 733	21 867	978	0	38 005
Lopetettujen toimintojen poistot	64	14 597	2 630	258	0	17 549
Arvonalentumiset	0	236	0	0	220	456
Lopetettujen toimintojen kertyneet poistot	0	-309 040	-89 134	-4 162	0	-402 336
Vähennysten kertyneet poistot	0	-2 992	-1 810	0	0	-4 802
Siirrot ryhmien välillä	0	12 864	-12 857	0	0	7
Oikaisut	0	4 866	5 227	356	0	10 449
Kurssierot	-28	-114	-153	-4	0	-299
Kertyneet poistot 31.12.	2 463	115 329	78 944	6 840	7 720	211 295
Kirjanpitoarvo 1.1.2019	3 837	575 875	337 552	35 254	60 519	1 013 036
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	50 805	256 417	297 233	29 356	63 183	696 994

Aineellisiin hyödykkeisiin sisältyy IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin mukaiset käyttöoikeusomaisuuserät.

Laadintaperiaatteet

Vuokrasopimukset, joissa konserni
vuokralle ottajana

IFRS 16 -standardin mukaisesti konserni kirjaa lähes kaikista vuokrasopimuksiksi luokiteltavista sopimuksista taseeseen omaisuuserän käyttöoikeuteen perustuvan saamisen ja vuokranmaksuvelvollisuuteen perustuvan vastaavan velan arvostamalla tulevat vuokramaksut nykyarvoon. Vuokranmaksuvelka on diskontattu käyttäen konsernin lisäluoton korkoa. Vuokrasopimuksiksi luokitellaan sopimukset, jotka antavat konsernille oikeuden vuokrattuun yksilöityyn omaisuuserään tietyllä ajanjaksolla vastiketta vastaan. Palvelusopimuksia ei luokitella vuokrasopimuksiksi. Vuokrasopimussaamisista kirjataan tasapoistoja jäljellä olevalle sopimuskaudelle, joka siirtää osan liiketoiminnan muihin kuluihin kirjatuista vuokrakaluista poistoihin ja koron osuuden rahoituskuluihin. Konsernin vuokrasopimukset ovat sekä määräaikaista että toistaiseksi

voimassaolevia. Johdon harkintaa käytetään määriteltäessä sopimuksen todellista voimassaoloa ottaen huomioon sopimussakot, taloudelliset kannustimet ja jatko-optiot.

Konserni soveltaa standardin sisältämiä helpotuksia koskien lyhytaikaisia alle 12 kuukauden sopimuksia ja arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä kuten IT-laitteita, jotka kirjataan tulosvaikutteisesti muihin liiketoiminnan kuluihin.

Taseeseen merkityt vuokrasopimukset koostuvat LNG-kuljetukseen käytetyistä laivoista ja trailerista, maa-alueista, toimitiloista, ajoneuvoleasingisopimuksista sekä muista vuokrattavana olevista koneista ja laitteista.

Laivat vuokrataan tyypillisesti 20–25 vuodeksi. Muiden käyttöoikeusomaisuuserien vuokra-ajat ovat tyypillisesti seuraavat: toimitilalaitteet 3–5 vuotta, toimitilat 3–5 vuotta, ajoneuvot 3–15 vuotta, maa-alueet 10–20 vuotta.

Konserni ei toimi IFRS 16 -standardin tarkoittamalla tavalla vuokranantajana.

IFRS 16 -STANDARDIN VAIKUTUKSET AINEELLISIIN HYÖDYKKEISIIN

1 000 €

2020	Maa-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.2020	48 793	2 582	1 321	15	52 711
Lisäykset	8 492	2 351	16 740	0	27 583
Vähennykset	-3 303	0	-16	0	-2 112
Poistot	-2 660	-1 307	-3 753	-11	-8 937
Kurssierot	0	0	0	0	0
Lopetetut toiminnot	0	0	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	51 323	3 626	14 292	4	69 245

1 000 €

2019	Maa-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Kirjanpitoarvo 1.1.2019	48 863	5 184	2 035	717	56 799
Lisäykset	6 214	814	911	13	7 952
Vähennykset	-3 176	-2 322	-919	-5	-6 422
Poistot	-2 491	-1 090	-708	-36	-4 325
Kurssierot	321	-4	65	0	382
Lopetetut toiminnot	-938	0	-62	-674	-1 674
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	48 793	2 582	1 321	15	52 712

VUOKRASOPIMUSVELKA

1 000 €

	2020	2019
Vuokrasopimusvelka pitkäaikainen	192 090	186 005
Vuokrasopimusvelka lyhytaikainen	13 289	8 216
Yhteensä	205 379	194 221

3.3. Osuudet pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltävistä sijoituksista

Laadintaperiaatteet

Yhteis- ja osakkuusyhtyritykset

Osakkuusyhtiöiden ja yhteisyritysten tilinpäätöstiedot on yhdistetty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Pääomaosuusmenetelmää sovellettaessa yritysosuudet kirjataan alun perin hankintameno määrällisenä ja sitä lisätään tai vähennetään kirjaamalla konsernin osuus hankinta-ajankohdan jälkeisistä voitoista tai tappioista ja muista laajan tuloksen eristä. Yhteis- ja

osakkuusyhtyritysten noudattamat tilinpäätöksen laatimisperiaatteet on tarvittaessa muutettu vastaamaan konsernin noudattamia periaatteita. Jos konsernin osuus yhteis- tai osakkuusyhtyrityksen tappioista on yhtä suuri tai suurempi kuin sen osuus yhteis- tai osakkuusyhtyrityksestä, konserni ei kirjaa lisää tappiota, ellei sillä ole oikeudellista tai tosiasiallista velvoitetta eikä se ole suorittanut maksuja yhteisyrityksen puolesta.

Yhteis- ja osakkuusyhtyritykset 31.12.2020

	Rekisteröintimaa	Omistusosuus %	Arvostusmenetelmä	
Manga LNG Oy	Suomi	25,0	Pääomaosuusmenetelmä	Yhteisyritys
Vadsbo Biogas AB	Ruotsi	50,0	Pääomaosuusmenetelmä	Yhteisyritys

1 000 €

Osuudet yhteisyhtyrityksissä

	2020	2019
Kirjanpitoarvo 1.1.	11 652	10 530
Osuus kauden tuloksesta	964	1 203
Vähennykset	-1 363	-83
Kurssierot	14	2
Kirjanpitoarvo 31.12.	11 266	11 652

YHTEISYHTYRYSTEN TALOUDELLINEN YHTEENVETO

1 000 € Yhteisyhtyritysten taloudellinen yhteenveto	Pitkäaikaiset		Lyhytaikaiset		Liikevaihto	Voitto/ Tappio	Omistus- osuus
	Varat	Velat	Varat	Velat			
2020							
Manga LNG Oy*	83 518	50 669	21 087	21 705	46 041	2 095	25 %
Hirtshals LNG A/S**					0	-46	
Vadsbo Biogas AB	2 512	1 083	1 140	643	1 338	296	50 %
Yhteensä	86 029	51 752	22 227	22 348	47 379	2 345	

1 000 € Yhteisyhtyritysten taloudellinen yhteenveto	Pitkäaikaiset		Lyhytaikaiset		Liikevaihto	Voitto/ Tappio	Omistus- osuus
	Varat	Velat	Varat	Velat			
2019							
Manga LNG Oy*	87 633	57 276	27 039	24 472	47 036	0	25 %
Hirtshals LNG A/S	2 143	0	3	7	0	111	50 %
Vadsbo Biogas AB	3 106	1 672	1 028	787	1 496	585	50 %
Yhteensä	92 882	58 948	28 070	25 267	48 532	696	

* Manga LNG Oy yhdessä tytäryhtiönsä kanssa muodostaa konsernin. Esitetyt luvut ovat konsernin lukuja.

** Gasum myi osuutensa yhtiössä toukokuussa 2020. Taulukossa on esitetty yhtiön liikevaihto ja voitto/tappio myyntihetkeen asti.

3.4. Myyntisaamiset ja muut saamiset

Laadintaperiaatteet

Myyntisaamiset ja muut saamiset

Myyntisaamiset ovat saamisia, jotka johtuvat asiakkaille tavantomaisessa liiketoiminnassa myydyistä tuotteista tai tuotetuista palveluista. Myyntisaamiset on kirjattu kirjanpitoon alkuperäisen myynnin määrällisenä ja arvonalentuminen kirjataan, kun on objektiivista näyttöä siitä, että arvonalentumistappio on syntynyt.

Myyntisaamisten ja muiden saamisten kirjanpitoarvot vastaavat niiden käypiä arvoja. Saamisiin liittyvä luottoriski on enimmäkseen niiden kirjanpitoarvo. Myyntisaamisten toteutuneet luottotappiot ovat olleet Gasumilla immateriaalisia, ja Gasumin kirjaamat luottotappiot ovat perustuneet odotettuihin tuleviin luottotappioihin.

Vuoden 2020 aikana Gasum Oy on sopinut myyntisaatavien myyntijärjestelyn tunnetun skandinaavisen pankin kanssa myydäkseen rajoitetun määrän tiettyjä myyntisaatavia. Tämä kustannustehokas järjestely mahdollistaa Gasumille käyttöpääoman kierron tehostamisen. Tässä järjestelyssä Gasum myy valittujen maakaasuasiakkuuksien viimeisimmistä myyntitransaktioista syntyneet myyntisaatavat pankille ja vastaanottaa käteistä välittömästi. Pankki kantaa myyntiyhden saataviin liittyvän luottoriskin, ja ei ole oikeutettu palauttamaan jo myytyjä saatavia Gasumille paitsi sellaisessa tilanteessa, jossa Gasum ei olisi täyttänyt suoritelveloitettaan asiakkaita kohtaan, toisin sanoen joissa asiakas ei olisi vastaanottanut luvattuja tuotteita tai palveluita sovitulla tavalla.

1 000 €

Myyntisaamiset ja muut saamiset	2020	2019
Myyntisaamiset	117 539	135 978
Siirtosaamiset	11 724	10 011
Energiaverosaamiset	7 144	6 805
Muut saamiset	29 698	339
Yhteensä	166 105	153 133

Energiaverosaamisiin sisältyy 7,1 miljoonan euron saaminen liittyen maksettuihin energiankulutusveroihin Norjassa. Gasum LNG Production AS maksoi Norjassa energiankulutusveroa yhtiön toimintaan liittyvän luokituksen perusteella. Paikallinen tilastoviranomainen määrittelee yhtiön toimialaluokituksen ja verottaja veron suuruuden tämän luokituksen perusteella. Tuotantolaitoksen luokitus on muutettu takautuvasti vuodesta 2014 alkaen, jolloin se on nostanut myös tuotantolaitokselle määrättyä veroa.

Asian käsittely on kesken, ja yhtiön näkemys on, että uusi luokittelu ei ole asianmukainen ja se johtaa liian korkeiden verojen maksuun vertailuryhmässään. Näin ollen muutetun ja yhtiön näkemyksen perusteella oikean luokituksen mukaisten verojen erosta on kirjattu saaminen tilinpäätökseen. Lisätietoja myös kohdassa 1.5 Keskeiset kirjanpidolliset arviot ja harkinnanvaraiset erät sekä 5.6 Oikeudenkäynnit ja vaateet.

Muut saamiset sisältää muun muassa yhtiön johdannaistoimintaan liittyviä vakuussaamisia.

Myyntisaamisten ikäjakauma arvonalentumisten jälkeen:

1 000 €

Myyntisaamisten ikäjakauma arvonalentumisten jälkeen	2020	2019
Erääntymättömät	102 281	133 602
Erääntyneet		
Alle 3 kuukautta sitten erääntyneet	14 884	2 340
Yli 3 kuukautta sitten erääntyneet	374	36
Yhteensä	117 539	135 978

3.5. Vaihto-omaisuus

Laadintaperiaatteet

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai nettorealisoituarvoon sen mukaan, kumpi niistä on alempi. Nettorealisointiarvo tarkoittaa tavanomaisessa liiketoiminnassa toteutuvaa arvoitua myyntihintaa, josta on vähennetty muuttuvat myyntiku-

lut. Hankintameno määritetään hyödykekohtaisesti keskiarvo- tai FIFO-menetelmällä (first in, first out) ja se sisältää kaikki ne menot, jotka ovat aiheutuneet vaihto-omaisuuden saattamisesta tarkasteluhetken sijaintipaikkaan ja tilaan.

1 000 €

Vaihto-omaisuus	2020	2019
Tuotevarastot	26 373	17 542
Muu vaihto-omaisuus	1 183	6 700
Ennakkomaksut	28 304	14 961
Yhteensä	55 859	39 203

Gasum on solminut pitkäaikaisen kaasun hankintasopimuksen, jossa toimitettavan maakaasun sopimusvolyymien lisäksi on määriteltä vuosittainen toimitettavan maakaasun vähimmäisvolyymi. Mikäli yhtiö ei käytä koko sopimuksessa määriteltä vuosittaista vähimmäisvolyymia, maksaa yhtiö erotuksen osalta ennakkomaksun, joka oikeuttaa yhtiön saamaan sopimuksen mukaisesta vuositoimitusmäärästä jääneen kaasun myöhempinä vuosina. Vaihto-omaisuuteen sisältyy sopimuksen perusteella maksettuja ennakkomaksuja 28,3 miljoonaa euroa (2019: 15 milj. euroa).

3.6. Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat

1 000 €

Lyhytaikaiset velat ulkopuolisille	2020	2019
Ostovelat	82 389	75 851
Sopimuksiin perustuvat velat	668	0
Osallistumismaksujen tuloutusvelka	171	217
Muut velat	30 649	35 289
Siirtovelat	29 270	38 037
Pankkilimiitti	60 469	4 484
Rahoitusleasingvelat – lyhytaikainen osuus	13 289	8 216
Yhteensä	216 905	162 094

Osallistumismaksujen tuloutusvelka liittyy maksuihin, joita asiakkaat maksavat verkkoon liittyttäessä, ja jotka tuloutetaan asiakassuhteen keskimääräisenä kestoaikana.

Muut velat koostuvat pääosin arvonlisäverovelasta (15 miljoonaa euroa) sekä LNG:n Take-or-Pay-sopimuksien saaduista ennakkomaksuista (8 miljoonaa euroa). Siirtovelkoihin sisältyy ennakkoon saatuja investointitukia liittyen Biokaasuliiketoimintayksikön investointeihin Ruotsissa. Sopimuksiin perustuvat velat sisältävät ennakkomaksuja, jotka koskevat tulevaisuudessa tapahtuvia tavaroiden luovuttamisia.

3.7. Myytävänä olevat omaisuuserät

Laadintaperiaatteet

Konserni on luokitellut myytävänä oleviksi omaisuuseriksi sellaiset omaisuuserät, joiden kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiallisesti omaisuuden myynnistä, jatkuvan käytön sijaan. Myytävänä olevat omaisuuserät on arvostettu kirjanpitoar-

voon tai sitä alempaan käypään arvoon vähennettynä myynnistä aiheutuvilla menoilla. Myytävänä oleviksi luokiteltuihin omaisuuksiin ei liity velkoja.

1 000 €

Myytävänä olevat omaisuuserät	2020	2019
Myytävänä olevat omaisuuserät	1 561	3 113
Yhteensä	1 561	3 113

3.8. Rahavarat

Laadintaperiaatteet

Rahavarat

Konsernin rahavarat sisältävät käteisvarat ja rahat pankkitileillä. Käytössä olevan pankkilimitin määrä esitetään taseen muissa lyhytaikaisissa veloissa.

1 000 €	2020	2019
Rahavarat		
Rahat ja pankkisaamiset	13 038	1 852
Yhteensä	13 038	1 852

3.9. Laskennalliset verot

Laadintaperiaatteet

Laskennalliset verot

Laskennalliset verot lasketaan väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Laskennallista verovelkaa ei kuitenkaan kirjata liikearvon alkuperäisestä kirjaamisesta eikä tytäryhtiöiden jakamattomista voittovaroista siltä osin, kun ero ei toteudu ennakoitavissa tulevaisuudessa.

Konsernissa merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistoista, johdannaissopimusten arvostamisesta käypään arvoon, etuuspoijaisista eläkejärjestelyistä ja käyttämättömistä verotuksellisista tappioista.

Laskennalliset verot lasketaan käyttämällä raportointikauden päättymispäivään mennessä säädettyjä verokantoja tai verokantoja, jotka on siihen mennessä käytännössä hyväksytty. Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää. Laskennallista verosaamista ei kuitenkaan kirjata, jos se johtuu omaisuuserän tai velan alkuperä-

sestä kirjaamisesta, kun kyseessä ei ole liiketoimintojen yhdistäminen eikä liiketapahtuma toteutumisaikanaan vaikuta kirjanpidon tulokseen eikä verotettavaan tuloon. Laskennallisen verosaamisen kirjaamisedellytykset arvioidaan tältä osin aina jokaisen raportointikauden päättymispäivänä.

Konserni vähentää laskennalliset verosaamiset ja -velat toisistaan siinä ja vain siinä tapauksessa, että konsernilla on laillisesti toimeenpantavissa oleva oikeus kuitata kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset ja -velat keskenään ja laskennalliset verosaamiset ja -velat liittyvät saman veronsaajan perimiin tuloveroihin joko samalta verovelvolliselta tai eri verovelvolliselta, jotka aikovat joko kuitata kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset ja -velat keskenään tai realisoida saamisen ja suorittaa velat samanaikaisesti jokaisella sellaisella tulevalle kaudella, jonka aikana odotetaan suoritettavan merkittävä määrä laskennallisia verovelkoja tai hyödynnettävän merkittävä määrä laskennallisia verosaamia.

1 000 €

Laskennalliset verot	2020	2019
Laskennalliset verosaamiset:		
Rahoitusinstrumentit	5 341	3 459
Eläkkeet ja työsuhde-etuudet	691	886
Vahvistetut tappiot	15 753	15 075
Varaukset	1 836	1 595
Käyttöomaisuus	2 351	85
Rahoitusleasing	4 451	3 883
Muut väliaikaiset erot	1 075	204
Yhteensä	31 498	25 188
Kauden alussa	25 188	26 786
Hankitut ja mydyt liiketoiminnot	476	-242
Kirjattu tuloslaskelmaan	4 595	-758
Kirjattu laajaan tulokseen	1 240	-599
Kurssierojen vaikutukset	0	0
Tasearvo kauden lopussa	31 498	25 188
Netotettu laskennallisesta verovelasta	31 498	25 188
Yhteensä, netto	0	0
Laskennalliset verovelat:		
Aineelliset hyödykkeet	33 484	64 926
Aineettomat hyödykkeet	18 827	17 726
Varaukset	2 464	0
Rahoitusinstrumentit	2 876	8 448
Muut väliaikaiset erot	4 856	1 762
Lopetettujen toimintojen vaikutus	0	-36 989
Yhteensä	62 507	55 873
Kauden alussa	55 873	90 722
Hankitut ja mydyt liiketoiminnot	7 065	0
Lopetettujen toimintojen vaikutus	0	-36 989
Kirjattu tuloslaskelmaan	-392	245
Kirjattu laajaan tulokseen	-39	1 809
Kurssierojen vaikutukset	0	86
Tasearvo kauden lopussa	62 507	55 873
Netotettu laskennallisesta verosaamisesta	31 498	25 188
Yhteensä, netto	31 009	30 685
Laskennalliset verosaamiset ja -velat netto	-31 009	-30 685

Käyttämättömistä verotuksellisista tappioista kirjataan laskennallisia verosaamia siihen määrään saakka, kun verohyödyn saaminen verotettavan tulon perusteella on todennäköistä.

Konsernin verovelosta suuri osuus liittyy käyttöomaisuuteen. Käyttöomaisuuden poistot eroavat ajallisesti verotuksen ja kirjanpidon välillä, mistä syntyy laskennallinen verovelka.

Konsernilla ei ole sellaisia olennaisia väliaikaisia eroja, joista ei ollut kirjattu laskennallista verosaamista.

3.10. Varaukset

Laadintaperiaatteet

Varaukset

Konserni kirjaa varaukset ympäristön alkuperäiseen tilaan palauttamisesta, hyödykkeen käytöstä poistamisesta, uudelleenjärjestelykuluista ja lakiin perustuvista vaateista silloin, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasial-

linen velvoite, maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköistä ja velvoitteen suuruus on arvioitavissa luotettavasti. Varauksen määrä on niiden menojen nykyarvo, joita velvoitteen täyttämisen odotetaan edellyttävän.

1 000 €	2020	2019
Varaukset		
Varaukset kauden alussa	10 463	10 049
Varausten lisäykset	595	286
Hankitut liiketoiminnot	8 706	
Diskonttausvaikutuksen purkaminen	32	91
Valuuttakurssivaikutus	23	38
Varaukset kauden lopussa	19 817	10 463
Josta lyhytaikaisia varauksia	0	286
Josta pitkäaikaisia varauksia	19 817	10 177

Varaukset liittyvät pääasiassa terminaalien ja laitosten sopimusten mukaisiin purkuvelvoitteisiin.

3.11. Eläkeveloitteet

Laadintaperiaatteet

Eläkeveloitteet

Konsernilla on työsuhteen päättymisen jälkeisiä etuusjärjestelyjä, joihin kuuluu sekä maksupohjaisia että etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä. Eläkejärjestelyt on hoidettu ulkopuolisissa eläke- ja henkivakuutusyhtiöissä.

Maksupohjaisella järjestelyllä tarkoitetaan eläkejärjestelyä, jonka mukaan tehdään kiinteitä maksusuorituksia erilliselle eläkevakuutusyhtiölle ja konsernilla ei ole oikeudellisia eikä tosiasiallisia veloitteita lisämaksujen suorittamiseen myöhemmin. Suoritetut maksut kirjataan henkilöstökuluiksi, kun ne erääntyvät maksettaviksi. Etukäteen suoritetut maksut merkitään varoiksi taseeseen siltä osin kuin ne ovat saatavissa takaisin palautuksina tai tulevien maksujen vähennyksinä. Lakisääteiset eläkemenot kirjataan kuluksi kertymisvuonna. Muut kuin maksupohjaiset eläkejärjestelyt ovat etuuspohjaisia.

Etuuspohjaisessa järjestelyssä tyypillisesti määritellään eläke-etuus, jonka työntekijä saa eläkkeelle jäädessään, ja etuuden määrä riippuu yhdestä tai useammasta tekijästä, kuten iästä, palvelusvuosista ja palkkatasosta. Etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä merkitään taseeseen velaksi velvoitteen raportointikauden päätty-

mispäivän nykyarvo, josta vähennetään järjestelyyn kuuluvien varojen käyvät arvot. Etuuspohjaisen veloitteen määrä perustuu riippumattomien vakuutusmatemaatikkojen vuosittaisiin laskelmiin, joissa käytetään ennakoituun etuusoikeyksikköön perustuvaa menetelmää. Veloitteen nykyarvo määritetään diskonttaamalla arvioituiden vastaiset rahavirrat korolla, joka vastaa yritysten liikkeeseen laskemien korkealaatuisten joukkovelkakirjalainojen korkoa. Lainat, joiden korkoa käytetään, on laskettu liikkeeseen samassa valuutassa kuin maksettavat etuudet ja erääntyvät suunnilleen samaan aikaan kuin vastaava eläkevelvoite.

Kokemusperusteisista tarkistuksista ja vakuutusmatemaattisten oletusten muutoksista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan muiden laajan tuloksen erien kautta oman pääoman hyvitykseksi tai veloituksiksi sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät. Aiempaan työsuoritukseen perustuvat menot kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti.

Eläkevakuutusyhtiössä vakuutettu Suomen lakisääteinen työeläke käsitellään maksupohjaisena järjestelyinä konsernitilinpäätöksessä. Gasumin lisäeläkejärjestely käsitellään etuuspohjaisena eläkejärjestelyinä.

1 000 €	2020	2019
Eläkeveloitteet		
Taseeseen merkityt velat		
Eläkeveloitteet	3 457	3 917
Velka taseessa	3 457	3 917

1 000 €	2020	2019
Liikevoittoon sisältyvä kulu tuloslaskelmassa*		
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt	74	192
Yhteensä	74	192

* Tuloslaskelmaan merkitty kulu, joka sisältyy liikevoittoon, koostuu kauden työsuoritukseen perustuvista menoista, nettokoroista, aiempaan työsuoritukseen perustuvista menoista sekä veloitteiden täyttämistä.

ETUUSPOHJAISET ELÄKKEET

Gasumilla on etuuspohjaiseksi luokiteltava lisäeläkejärjestely Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiössä. Järjestelyssä eläkkeen tavoitetaso on määritelty prosentuaalisesti, eikä maksettava etuus ole sidottu Gasumin järjestelyyn suorittamien maksujen määrään. Järjestely on suljettu vuonna 1994.

1 000 €	2020	2019
Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt		
Rahastoitujen veloitteiden nykyarvo	20 769	20 987
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	-17 312	-17 070
Rahastoitujen veloitteiden alijäämä	3 457	3 917
Velka taseessa	3 457	3 917

Etuuspohjainen velvoite on muuttunut tilikauden aikana seuraavasti:

1 000 €	Etuuspohjaisten veloitteiden nykyarvo	Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	Etuuspohjainen nettovelka
1.1.2020	20 987	17 070	3 917
Kauden työsuoritukseen perustuva meno	52		52
Korkokulu tai -tuotto (-)	123	101	22
	21 162	17 171	3 991
Uudelleenmäärittämisestä johtuvat erät:			
Väestötilastollisten oletusten muutoksesta johtuva voitto (-)/tappio			0
Taloutta koskevien oletusten muutoksista johtuva voitto (-)/tappio	676		676
Kokemusperusteiset voitot (-) / tappiot	0		0
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto lukuun ottamatta korkokuluihin tai -tuottoihin sisältyviä eriä		1 004	-1 004
Maksusuoritukset:			
Työnantajilta		206	-206
Järjestelyihin osallistuvilta			
Järjestelystä suoritetut maksut:			
Maksetut etuudet	-1 069	-1 069	0
31.12.2020	20 769	17 312	3 457

Diskonttaus korkona on käytetty 31.12.2020 tilanteen laskelmissa 0,3 %, kun edellisenä vuonna se oli 0,6 %. Diskonttauskoron muutos aiheutti 0,6 milj. euron voiton etuuspohjaiseen eläkevelkaan.

1 000 €	Etuuspohjaisten velvoitteiden nykyarvo	Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	Etuuspohjainen nettovelka
1.1.2019	25 368	18 626	6 742
Kauden työsuoritukseen perustuva meno	170		170
Korkokulu tai -tuotto (-)	347	260	87
Lopetetut toiminnot	-79	14	-93
	25 806	18 900	6 906
Uudelleenmäärittämisestä johtuvat erät:			
Väestötilastollisten oletusten muutoksesta johtuva voitto (-) / tappio			0
Taloutta koskevien oletusten muutoksista johtuva voitto (-) / tappio	1 287		1 287
Kokemusperusteiset voitot (-) / tappiot	24		24
Järjestelyyn kuuluvien varojen tuotto lukuun ottamatta korkokuluihin tai -tuottoihin sisältyviä eriä		2 313	-2 313
Yrittämykset	-3 754	-2 683	-1 071
Lopetetut toiminnot	-1 494	-1 072	-422
Maksusuoritukset:			
Työnantajilta		494	-494
Järjestelyihin osallistuvilta			
Järjestelystä suoritettavat maksut:			
Maksetut etuudet	-882	-882	0
31.12.2019	20 987	17 070	3 917

Merkittävimmät vakuutusmatemaattiset oletukset:

	2020	2019
Diskonttauskorko	0,3 %	0,6 %
Inflaatio	1,0 %	1,1 %
Eläkkeiden korotus	1,3 %	1,4 %
Palkkakerroin	2,2 %	2,3 %

Odotettavissa olevaa elinikää koskevat oletukset tehdään vakuutusmatemaattikkojen ohjeistusten pohjalta, ja ne perustuvat julkaistuihin TyEL (K2008) kuolevuustaulukoihin ja kokemukseen. Oletusten pohjalta johdetaan odotettavissa oleva keskimääräinen jäljellä oleva elinikä 65-vuotiaana eläkkeelle jääville henkilöille. Eliniänodote tarkoittaa odotettavissa olevien elinvuosien määrää tietyssä iässä olevalle henkilölle, ja sen laskenta perustuu Gompertzin malliin:

Eliniänodote 65-vuotiaana

	Mies	Nainen
Tilinpäätöshetkellä 45-vuotias	22,0	27,0
Tilinpäätöshetkellä 65-vuotias	21,4	25,4

Seuraavissa taulukoissa on esitetty herkkyyssanalyytit keskeisimpien oletusten, diskonttauskoron ja palkkakertoimen muutoksille 0,5 prosentin muutoksille. Herkkyyssanalyytit perustuvat siihen, että yhden oletuksen muuttuessa kaikki muut oletukset säilyvät ennallaan.

1 000 €	31.12.2020 päättyvä raportointikausi				
	Etuuspohjaisten velvoitteiden nykyarvo	Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	Etuuspohjainen nettovelka	Kauden työsuoritukseen perustuva meno	Nettokorko
Diskonttauskorko 0,30 %	20 769	17 312	3 457	46	10
Diskonttauskorko + 0,50 %	19 416	16 291	3 125	42	24
Diskonttauskorko - 0,50 %	22 274	18 440	3 834	51	-7
Prosentuaalinen muutos					
Diskonttauskorko 0,30 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Diskonttauskorko + 0,50 %	-6,5 %	-5,9 %	-9,6 %	-8,6 %	140,3 %
Diskonttauskorko - 0,50 %	7,2 %	6,5 %	10,9 %	9,8 %	-174,2 %

1 000 €	31.12.2020 päättyvä raportointikausi				
	Etuuspohjaisten velvoitteiden nykyarvo	Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	Etuuspohjainen nettovelka	Kauden työsuoritukseen perustuva meno	Nettokorko
Palkkakerroin 2,20 %	20 769	17 312	3 457	46	10
Palkkakerroin + 0,50 %	20 805	17 312	3 493	48	10
Palkkakerroin - 0,50 %	20 733	17 312	3 422	45	10
Prosentuaalinen muutos					
Palkkakerroin 2,20 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Palkkakerroin + 0,50 %	0,2 %	0,0 %	1,0 %	2,7 %	1,1 %
Palkkakerroin - 0,50 %	-0,2 %	0,0 %	-1,0 %	-2,7 %	-1,0 %

Etuuspohjaiset eläkejärjestelyt altistavat konsernin useille eri riskeille, joista merkittävimpiä kuvataan lähemmin seuraavassa:

MUUTOKSET JOUKKOVELKAKIRJALAINOJEN TUOTOSSA

Yritysten liikkeeseen laskemien joukkovelkakirjalainojen tuoton aleneminen kasvattaa järjestelyistä aiheutuvia velkoja. Jos diskonttauskoron perustana olevien joukkovelkakirjojen tuotot muuttuvat, niin konserni voi joutua muuttamaan diskonttauskorkoa. Tämä vaikuttaa sekä etuuspohjaiseen nettovelkaan että muihin laajan tuloksen eriin kirjattavaan uudelleenmäärittämisestä johtuvaan erään.

INFLAATORISKI

Osa konsernin etuusperusteisista velvoitteista on sidoksissa inflaation kehitykseen ja inflaation kasvu kasvattaa etuuspohjaista velvoitetta. Jos työnantajan tuottavuus kehittyy hitaammin kuin inflaatio, niin inflaation kiihtyminen saattaa kasvattaa etuuspohjaisten järjestelyjen alijäämää.

Diskonttaamattomien eläke-etuuksien odotettavissa oleva maturiteettijakauma on seuraava:

31.12.2020	Alle 1 vuosi	1-5 vuotta	5-10 vuotta	Yli 10 vuotta	Yhteensä
Eläke-etuudet	1 074	3 554	4 196	12 885	21 709
Yhteensä	1 074	3 554	4 196	12 885	21 709

4 Pääomarakenne

4.1. Pääoman hallinta

Konsernin tavoitteena on tukea kannattavaa kasvua tehokkaalla pääomarakenteella, jonka hallinta perustuu konsernia koskevien oleellisten riskien arviointiin. Pääomarakenteen muutokset ovat seurausta investoinneista liiketoimintaan sekä osin-
gonjaosta omistajalle.

Seuraavassa taulukossa on esitetty Gasumin nettovelat ja velkaantumisasaste, joita yhtiö seuraa osana pääomanhallintaa. Konsernin velkaantumisasastetta rajoittaa rahoituslainsopimuksessa oleva kovenanttiehto koskien konsernin nettovelkaantumisasastetta. Muilta osin konsernin pääomarakenteelle ei ole määritelyä tiettyä tavoitetasoa, vaan tavoitteena on varmistaa hyvä luottokelpoisuus ja siten mahdollisuudet liiketoiminnan kasvutavoitteiden tukemiseen ja omistaja-arvon luomiseen.

1 000 €	2020	2019
Pääoman hallinta		
Korolliset velat	610 681	428 177
Rahavarat	-13 038	-1 852
Nettovelat	597 643	426 265
Oma pääoma yhteensä	490 144	517 982
Pääoma yhteensä	1 087 787	944 247
Nettovelkaantumisasaste	122 %	82 %

1 000 €	2020	2019
Korolliset velat		
Rahalaitoslainat	344 833	229 411
Rahoitusleasingvelat	205 379	194 222
Pankkitililimiitti	60 469	4 484
Korolliset velat	610 681	428 117

NETTOVELKOJEN TÄSMÄYTYSLASKELMA

Alla on esitetty erittely nettoveloista ja nettovelkojen muutos kuluvalta tilikaudelta.

1 000 €	2020	2019
Nettovelat		
Rahavarat	-13 038	-1 852
Lyhytaikaiset korolliset velat	73 758	12 700
Pitkäaikaiset korolliset velat	536 924	415 416
Nettovelat	597 643	426 265

1 000 €	Muut varat		Rahoitukseen liittyvät velat			Yhteensä
	Rahavarat	Lyhytaikaiset rahoitusleasingvelat	Pitkäaikaiset rahoitusleasingvelat	Lyhytaikaiset korolliset velat	Pitkäaikaiset korolliset velat	
Nettovelat 31.12.2018	-17 850	4 427	141 219	19 808	415 111	562 715
Rahavirrat	7 793	-1 152	-7 550	-11 978	4 761	-8 126
Valuuttakurssioikaisu			-292	2 171	271	2 151
Lopetettujen toimintojen nettovelat	12 686	-101	-1 583	-40 000	-161 009	-190 007
Muut muutokset, joihin ei liity maksua*	-4 482	5 042	54 210	34 484	-29 723	59 531
Nettovelat 31.12.2019	-1 852	8 216	186 005	4 484	229 411	426 265
Rahavirrat	-5 268	-11 780		55 985	116 540	155 476
Hankinnat	-5 918	5 235	14 243			13 560
Valuuttakurssioikaisu		-591	-3 287		18	-3 860
Muut muutokset, joihin ei liity maksua*		12 209	-4 871		-1 136	6 202
Nettovelat 31.12.2020	-13 038	13 289	192 090	60 469	344 833	597 643

* Sisältää pääosin siirtoja pitkäaikaisten ja lyhytaikaisten lainojen välillä vuonna 2019 ja 2020 sekä vuosina 2019 ja 2020 leasingvelkojen lisäyksiä ja vähennyksiä, joihin ei liity rahavirtaa.

4.2. Rahoitusriskien hallinta

Gasum-konsernin hyödykeriski- ja Treasury-politiikan tarkoituksena on identifioida konsernin riskejä, asettaa asianmukainen riskitaso sekä kontrollit. Molempia riskipolitiikkoja arvioidaan säännöllisesti, jotta ne tukevat konsernin eri liiketoimintoja tavoitteiden saavuttamisessa sekä vastaavat markkinaolosuhteiden ja konsernin toiminnossa tapahtuvia muutoksia.

Konserni ja sen operatiiviset toiminnot ovat alttiita sekä operatiiviselle riskille että taloudelliselle riskille. Liiketoimintaan liittyviä operatiivisia riskejä ovat öljyn ja kaasutuotteiden markkinahintakehitykseen liittyvät riskit. Lisäksi hankittuihin liiketoimintoihin liittyy riskiä niiden liiketoiminnan kehitykseen. Rahoitusriskejä ovat korkoriski, hintariski, valuuttariski, luottoriski ja maksuvalmiusriski. Konsernin hyödykeriskejä (mukaan lukien hintariski) hallinnoi Portfolio Management & Trading-liiketoimintayksikkö. Konsernin korko-, valuutta-, luotto- sekä maksuvalmiusriskiä hallinnoi Group Treasury. Konsernin riskikokonaisuuden seurannasta vastaa Group Risk Control -yksikkö, joka raportoi markkinariskikomitealle säännöllisesti. Markkinariskikomitea hyväksyy suojaustoimenpiteet sekä valvoo riskienhallinnan toteutumista strategian puitteissa.

HYÖDYKEJOHDANNAISET JA -RISKIT

Hyödykejohdannaisilla suojataan sekä konsernin liiketoiminnassa syntyvää avointa hyödykepositiota, että sähkönhankintaan liittyvää hintariskiä. Kaasussa avoin hyödykepositio seuraavalle 12 kuukaudelle oli tilinpäätöspäivänä -58,1 miljoonaa euroa (2019: 99,4) ja sähkössä 0,9 miljoonaa euroa (2019: 4,4). Hyödykejohdannaisten nimellisarvo tilinpäätöspäivänä oli 577,2 miljoonaa euroa (2019: 306,8 miljoonaa euroa). Hyödykejohdannaisten käyvät arvot perustuvat tilinpäätöspäivän markkinoilta saataviin hintanoteerauksiin.

Konsernin hyödykeriskejä hallinnoidaan hyödykeriskipolitiikalla, joka asettaa rajat hyödykeriskeille. Hyödykeriskipolitiikalla ohjataan myynti- ja ostosopimusten avoimien posi-

tioiden sulkemista, mukaan lukien myös Trading-toiminnan riskimandaattia. Trading-yksiköllä on mandaatti toimia sekä fyysisillä että hyödykejohdannaismarkkinoilla toteuttaakseen konsernin ulkoiset johdannaistransaktiot. Mandaatin toteutumista seurataan konsernin riskienhallinnassa päivittäin. Portfolio Management -toiminnassa avoimet positiot voivat syntyä myynnin ja hankinnan volyymin, hintaindeksin tai eri hinnoitteluperusteiden epätasapainosta. Hyödykeriskipolitiikan mandaatin puitteissa Portfolio Management -yksiköllä on tavoitteena suojata kustannustehokkaasti konsernin avointa hyödykeriskipositiota ja näin varmistaa kilpailukykyinen hinnoittelu. Suojaustoimenpiteet eivät vaikuta suojausten kohteena oleviin omaisuuserien rahavirtojen määrään, ajoitukseen tai epävarmuuteen, koska konsernin kaikki suojausinstrumentit tilikaudella 2020 olivat johdannaissopimuksia.

Pääsääntöisesti konsernin kaasun hankintasopimukset on hinnoiteltu seuraten kaasun kansainvälisten markkinahintojen kehitystä. Maakaasussa kaasun hankintahinta on sidottu sekä eurooppalaista kaasunhintaa että energia- ja kustannuskehitystä seuraaviin indekseihin. Tilikaudella 2020 maakaasun myyntihintoihin sovellettiin osittain samoja indeksejä kuin kaasun hankintaan.

LNG-liiketoiminnassa kaasun hankinta on valtaosin kaasuindeksisidonnaista – samaa indeksointia tavoitellaan käytettäväksi myös myyntisopimuksissa, jolloin syntyy luonnollinen suoja. Mikäli edellä mainittua luonnollista suojaa ei saavuteta, konserni tunnistaa ja suojaa osto- ja myyntisopimuksiin liittyvät riskit erikseen hyödykejohdannaisilla. Mikäli hankinnassa ja myynnissä on sama indeksointi, sekä ennustetut määrät ovat varmat, riskit voidaan netottaa ja suojata jäljellejäävä osuus. Muutoin suojataan bruttona. Portfolio Management & Trading käyttää hyödykesuojaamisessa termiini-, futuuri- sekä optiojohdannaisia OTC- ja pörssimarkkinoilla.

Kaasuliiketoiminnat kuluttavat prosesseissaan merkittävässä määrin sähköä, josta aiheutuu hintariskiä sähkön hinnan muuttuessa. Tämän vuoksi sähkön hintariskiä on suojattu konsernissa johdannaissilla.

Konserni on soveltanut suojauslaskentaa hyödykejohdannaisiin tilikaudesta 2018 alkaen, LNG-liiketoiminnan osto- ja myyntisopimusten hyödykeriskin suojaamisessa sekä konsernin sähkönhankinnan suojauksissa. Suojauslaskennan tehokkuutta tarkastellaan suojaussuhteen alkaessa sekä jatkuvasti suojaussuhteen aikana. Koska suojat täsmäävät sekä markkinariskikomponenttiltaan että maturiteetiltaan suojattaviin osto- ja myyntisopimuksiin, tehottomuutta ei lähtökohtaisesti odoteta syntyvän. Suojauslaskentaan kuuluvien hyödykejohdannaisien nimellisarvo oli tilinpäätöspäivänä 18,9 miljoonaa euroa (2019: 87,9 miljoonaa euroa). Suojauslaskennan ulkopuolella olevien hyödykejohdannaisien nimellisarvo oli tilinpäätöspäivänä 558,3 miljoonaa euroa (2019: 218,8 miljoonaa euroa).

Markkinaolosuhteiden merkittävät muutokset ja siitä johtuva vaikutus suojauslaskentaviin suojaussuhteisiin arvioidaan jatkuvasti ennakoitujen liiketoimien osalta siten, että suojausinstrumentin ja suojauskohteen välinen taloudellinen suhde pysyy tehokkaana.

Tilikauden aikana konsernin Portfolio Management -yksikkö on solminut pitkäaikaisia tuulivoiman osto- ja myynti-

PPA-sopimuksia (Power Purchase Agreement), jotka konserni käsittelee IFRS 9 -standardin mukaisina johdannaisopimuksina taseessa. PPA-sopimusten avoin positio tilikauden päättyessä oli 1.96 TWh.

HYÖDYKERISKIHERKKYYS

Seuraavassa taulukossa on esitetty herkkyysanalyysit merkittäville hyödykeriskeille. Tilikauden lopussa konsernilla oli ennustetun kassavirran hyödykesuojauksia erityisesti TTF-indeksiperusteista myyntiä ja propaaniperusteista hankintaa vastaan. Hyödykkeiden hintariskin laskennassa positioon on luettu mukaan avoimet johdannaiset ulkoisten vastapuolten kanssa. Alla olevassa taulukossa on esitetty euromäärä kunkin hyödykkeen nousun/laskun vaikutuksista konsernin tulokseen ja suojausreserviin verojen jälkeen. Luvut perustuvat oletukseen, että hyödykkeen hinta on noussut/laskenut 10 % kaikkien muiden tekijöiden pysyessä ennallaan. Luvut eivät kuvaa todellista vaikutusta konsernin tuloslaskelmaan, koska ne eivät sisällä suojattavan kohteen vastakkaissuuntaista käyvän arvon muutosta.

Herkkyys hyödykeriskeille, miljoonaa euroa:	31.12.2020	31.12.2019
Kaasun ja propaanin hinnan 10 %:n nousu vaikuttaisi tilikauden tulokseen	-8,5	-2,8
Kaasun ja propaanin hinnan 10 %:n nousu vaikuttaisi tilikauden suojausreserviin	0,5	-0,5
Kaasun ja propaanin hinnan 10 %:n lasku vaikuttaisi tilikauden tulokseen	8,5	2,8
Kaasun ja propaanin hinnan 10 %:n lasku vaikuttaisi tilikauden suojausreserviin	-0,5	0,5
Öljyn hinnan 10 %:n nousu vaikuttaisi tilikauden tulokseen	0,7	0
Öljyn hinnan 10 %:n lasku vaikuttaisi tilikauden tulokseen	-0,7	0
Sähkön hinnan 10 %:n nousu vaikuttaisi tilikauden tulokseen	6,7	0,3
Sähkön hinnan 10 %:n nousu vaikuttaisi tilikauden suojausreserviin	0,9	0,6
Sähkön hinnan 10 %:n lasku vaikuttaisi tilikauden tulokseen	-6,7	-0,3
Sähkön hinnan 10 %:n lasku vaikuttaisi tilikauden suojausreserviin	-0,9	-0,6

KORKOJOHDANNAISET JA -RISKIT

Konsernin liiketoiminta on pääomavaltaista. Nykyisten lainojen pitkäaikainen ja lyhytaikainen osuus muodostuu pankkirahoituksesta. Kaikki lainat ovat euromääräisiä. Kausiluontoiset vaihtelut käyttöpääomassa pyritään rahoittamaan tulorahoituksella, käyttöpääoman hallinnalla, yritystodistuksilla ja tililimiiteillä. Konsernin korollisista rahalaitoslainoista 100 % on vaihtuvakorkoista lainaa, josta syntyy konsernille korkohintariskiä (2019: 100 %). Korkokulujen vaihtelua tuloslaskelmassa vähennetään suojaamalla osa koroista johdannaisilla Treasury-politiikan määräämien rajojen puitteissa. Suojausinstrumentteina on käytetty korkokatto- ja korkolattiasopimuksia sekä koronvaihtosopimuksia, joissa konsernin lainoista maksama vaihtuva korko on kiinnitetty. Konsernissa ei ole vuonna 2020 sovellettu suojauslaskentaa korkojohdannaisiin ja näin ollen euroalueen viitekorkoudistuksesta ei odoteta vaikutusta korkojohdannaisalkuun. Korkoriskin hallinnassa pyritään löytämään optimaalinen suhde riskien ja suojauskustannusten välillä. Rahoitusta on nostettu pelkästään emoyhtiöön.

Korkojohdannaisilla suojataan konsernin vaihtuvakorkoisten lainojen korkoriskiä. Avointen korkojohdannaisien nimellisarvot 31.12.2020 olivat 517,5 miljoonaa euroa (2019: 199,2 miljoonaa euroa). Koronvaihtosopimusten voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan rahoituseriin. Koronvaihtosopimusten käypä arvo lasketaan arvioidujen tulevien rahavirtojen nykyarvona markkinahinnoitettujen tuottokäyrien pohjalta. Konsernin korkoriskiä hallinnoidaan Treasury-politiikalla, joka asettaa vähimmäis- ja enimmäisrajat korkosuojalle, sekä määrällisesti että ajallisesti suhteessa lainoihin. Treasury-politiikan mukaan velkasalkun keskimääräinen maturiteetti tulisi olla yli 2 vuotta. Korkojohdannaisille Treasury-politiikka määrittää rajat sekä suojausasteen (50–100%) että korkosidonaisuuden (6–24 kuukautta) osalta.

Konsernin korolliset velat 31.12.2020 olivat yhteensä 610,7 miljoonaa euroa (2019: 423,6 miljoonaa euroa). Korolliset velat sisältävät sekä lainat rahoituslaitoksilta että rahoitusleasingvelat. Vuoden 2020 lopussa Gasumin velkasalkun keskimääräinen maturiteetti oli 1,5 vuotta (2019: 2,5 vuotta). Gasumin korkosuojasalkun keskimääräinen duraatio oli 9,0 kuukautta (2019: 13,7 kuukautta).

Alla on esitetty konsernin ulkoisten vaihtuvakorkoisten lainojen korkoriski.

1 000 €	Lainat rahoituslaitoksilta	Vaihtuvakorkoiset lainat	Johdannaisopimukset
31.12.2020			
Nimellisarvo	405 302	405 302	517 500

1 000 €	Lainat rahoituslaitoksilta	Vaihtuvakorkoiset lainat	Johdannaisopimukset
31.12.2019			
Nimellisarvo	229 411	229 411	199 235

KORKORISKIHERKKYYS

Korkoherkkyyttä on tarkasteltu 1 prosenttiyksikön nousulla markkinakoroissa ja sen vaikutusta konsernin tulokseen. Vaikutus tulokseen muodostuu lainojen korkotasoriskistä sekä korkojohdannaisien käyvän arvon muutoksesta tarkasteluhetkellä. Laskelmassa on mukana kaikki rahalaitoslainat sekä korkojohdannaiset tilikauden päättyessä. Herkkyystarkastelussa ei ole huomioitu verojen vaikutusta.

Herkkyys korkoriskille, miljoonaa euroa:	31.12.2020	31.12.2019
Markkinakorkojen 1 prosenttiyksikön tasonousun vaikutus tulokseen	0,1	-2,2
Josta lainojen korkokustannusten vaikutus	-4,4	-4,5
Josta korkojohdannaisien markkina-arvon muutosta	4,5	2,3
Markkinakorkojen 1 prosenttiyksikön tasolaskun vaikutus tulokseen	0,0	-2,1
Josta lainojen korkokustannusten vaikutus	0,2	0,2
Josta korkojohdannaisien markkina-arvon muutosta	-0,1	-2,3

VALUUTTAJOHDANNAISET JA -RISKIT

Konsernin valuuttariskiä hallinnoidaan Treasury-politiikan mukaisesti. Transaktioriskit suojataan paikallisella tasolla jokaisen yhtiön raportointivaluutassa, jotta vältyttäisiin tuloslaskelman kurssieroilta. Transaktiopoistio jaetaan tase- ja kassavirtapositioniin. Kassavirtaposition valuuttariskeille Treasury-politiikka asettaa rajat sekä ajallisesti että määrällisesti. Kassavirtaposition koostuu jo sovitusta tai ennustetuista valuuttamääräisistä eristä ja kassavirroista seuraavan 24 kuukauden aikana. Taseen valuuttariski suojataan lähtökohtaisesti kokonaan ja avoimen transaktiopoistion mandaatti on 10 miljoonaa euroa. Translaattioriskiä ei lähtökohtaisesti suojata.

Konsernin liiketoiminnan kassavirrat ovat pääsääntöisesti euromääräisiä. Tämän lisäksi konsernin norjalaisissa ja ruotsalaisissa tytäryrityksissä, joiden toiminnallinen valuutta on euro, muodostuu kuluja paikallisissa valuutoissa ja jotka eivät nettoudu vastaavilla valuuttamääräisillä tuloilla. Näistä kuluista konsernille muodostuu valuuttariskejä, joiden suojaus tapahtuu pääasiassa joko termiini- tai optiosopimuksilla. Avointen valuuttajohdannaisien nimellisarvot 31.12.2020 olivat 124,1 miljoonaa euroa (2019: 155,3 miljoonaa euroa). Valuuttajohdannaisien käypä arvo lasketaan käyttäen havainnoitavissa olevia valuuttojen termiinihintoja sekä volatiliiteettejä. Konserni on soveltanut osittain suojauslaskentaa valuuttajohdannaisiin tilikaudella 2020. Suojauslaskennan tehokkuutta tarkastellaan suojaussuhteen alkaessa sekä jatkuvasti suojaussuhteen aikana. Suojauslaskentaan kuuluvien valuuttajohdannaisien nimellisarvo oli tilinpäätöspäivänä 11,2 miljoonaa euroa (2019: 0,0 miljoonaa euroa).

Osassa konsernin euroalueen ulkopuolella toimivissa tytäryhtiöissä on määritelty toiminnalliseksi valuutaksi euro. Näiden yhtiöiden euromääräisistä tapahtumista ei muodostu valuuttariskiä konsernille. Tytäryhtiöistä, joissa on määritelty toiminnalliseksi valuutaksi paikallinen valuutta, syntyy valuuttariskiä, mikäli tapahtuman valuutta on muu kuin toiminnallinen valuutta. Paikallisen valuutan tytäryhtiöiden valuuttariskit suojataan Treasury-politiikan mukaisesti.

Alla on esitetty konsernin valuuttariski valuuttapareittain. Valuuttariski sisältää rahoitusvarat ja -velat kyseisessä valuuttapariissa, kuten valuuttajohdannaiset, käteinen, sisäiset lainat sekä taseessa olevat myyntisaamiset ja ostovelat.

Valuuttariski euroa vastaan, 1 000 €	NOK	SEK	GBP	USD	DKK	Yhteensä
31.12.2020	13 074	2 116	191	3 238	32	18 651
31.12.2019	15 538	3 204	145	-2 379	-203	16 305

VALUUTTARISKIHERKKYYS

Valuuttariskierkkyys on laskettu valuuttariskin 10 % kurssimuutoksella konsernin tulokseen. Gasumin merkittävimmät liiketoimintaan ja rahoitukseen liittyvät valuuttariskit ovat Norjan ja Ruotsin kruunuissa. Herkkyystarkastelussa ei ole huomioitu verojen vaikutusta.

Herkkyyks valuuttariskille, miljoonaa euroa:	31.12.2020	31.12.2019
NOK vahvistuu 10 %	1,3	1,7
Josta vaikutus tilikauden suojausreserviin	0,9	
NOK heikkenee -10 %	-1,3	-1,4
Josta vaikutus tilikauden suojausreserviin	-0,7	
SEK vahvistuu 10 %	-0,8	1,5
Josta vaikutus tilikauden suojausreserviin	0,4	
SEK heikkenee -10 %	-0,7	-2,9
Josta vaikutus tilikauden suojausreserviin	-0,3	
USD vahvistuu 10%	0,3	-0,3
USD heikkenee -10%	-0,3	0,2

LUOTTORISKI

Gasum-konsernin luottoriskin hallinnan prosessi ja vastuunjako on määritelty Gasumin luottoriskipolitiikassa, jonka mukaisesti luottoriskien tarkastelu ja ohjaus on keskitetty Group Risk Management -yksikköön. Luottoriskipolitiikan mukaisesti kaikkien uusien vastapuolien luottokelpoisuus varmistetaan ennen liiketoimien aloittamista ja sitä monitoroidaan säännöllisesti. Luottotappioriski on analysoitu IFRS 9 -standardin mukaisesti. Myyntisaamisten toteutuneet luottotappiot ovat olleet Gasumilla epäolennaisen pieniä, joten myyntisaamisista ei ole kirjattu odotettavissa olevaa luottotappiota.

Konsernin asiakkailta on pääsääntöisesti hyvä luottoluokitus. Kaasuautojen määrän kasvaessa liikenneasiakkaiden luottoriskin merkitys kasvaa, vaikkakin monetaarisesti liikenneasiakkaisiin kohdistuva luottoriski oli vuonna 2020 epäolennainen. Portfolio Management & Trading- sekä Group Treasury-yksiköiden tavoitteena on hajauttaa johdannaiskaupankäynnin vastapuoliriskiä riittävän luottoluokituksen omaavien vastapuolten kanssa.

MAKSUVALMIUSRISKI

Maksuvalmiusriskillä tarkoitetaan konsernin riskiä suoriutua rahamääräisistä velvoitteistaan. Maksuvalmiusriskin hallinnan tavoitteena on varmistaa rahoituksen saatavuus ja edulliset rahoituskustannukset. Maksuvalmiusriskin hallitsemiseksi konsernissa ylläpidetään riittävää likviditeettireserviä. Tilinpäätöspäivänä 31.12.2020 yhtiöllä oli käyttämätöntä likviditeettireserviä nostamattomana komittoituna limiittinä yhteensä 160 miljoonaa euroa (2019: 220 miljoonaa euroa).

Konsernin velkaisuutta rajoitetaan rahoituslainasopimuksessa olevalla kovenanttiehdolla koskien konsernin nettovelkaantumistasetta, joka raportoidaan rahoittajille neljännesvuosittain. Konsernin kovenanttiehto ei ole rikkoutunut tilikauden aikana.

Seuraavassa taulukossa esitetään konsernin rahoitus- ja johdannaisvelat jaoteltuina sopimusten maturiteetteihin tilinpäätöspäivänä. Taulukossa esitettävät luvut ovat sopimuksiin perustuvia diskonttaamattomia rahavirtoja. Lisäksi on esitetty johdannaisvarojen maturiteetti.

Rahoitus- ja johdannaisvelkojen maturiteetti:

1 000 €					
31.12.2020	Alle 1 vuosi	1-2 vuotta	2-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä
Lainat rahoituslaitoksilta		344 833			344 833
Ostovelat	82 389				82 389
Johdannaisinstrumentit (ei suojauslaskennan alla)	147 843	6 041	6 064	145	160 093
Johdannaisinstrumentit (suojauslaskennan alla)	11 712	1 751	248	0	13 711
Vuokrasopimusvelat*	13 289	7 045	23 927	161 119	205 379
Käytetyt pankkilimiitit	60 469				60 469
Koronmaksut	2 546	2 532			5 078
Yhteensä	318 248	362 202	30 239	161 264	871 953

1 000 €					
31.12.2019	Alle 1 vuosi	1-2 vuotta	2-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä
Lainat rahoituslaitoksilta			229 411		229 411
Ostovelat	74 466				74 466
Johdannaisinstrumentit (ei suojauslaskennassa)	102 352	5 168	705	0	108 225
Johdannaisinstrumentit (suojauslaskennassa)	6 535	0	60	0	6 594
Vuokrasopimusvelat*	7 775	7 619	21 385	157 442	194 222
Käytetyt pankkilimiitit	613	0	0	0	613
Koronmaksut	1 686	1 667	1 667	0	5 020
Yhteensä	193 427	14 454	253 228	157 442	618 551

* Sisältää korkovaihtuuden

Johdannaisvarojen maturiteetti:

1 000 €					
31.12.2020	Alle 1 vuosi	1-2 vuotta	2-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä
Johdannaisinstrumentit (ei suojauslaskennassa)	133 086	6 756	5 132	1 517	147 213
Johdannaisinstrumentit (suojauslaskennassa)	13 058	1 623	8	0	14 688
Yhteensä	146 864	8 379	5 140	1 517	161 902

1 000 €					
31.12.2019	Alle 1 vuosi	1-2 vuotta	2-5 vuotta	Yli 5 vuotta	Yhteensä
Johdannaisinstrumentit (ei suojauslaskennassa)	115 402	7 453	103	1	122 958
Johdannaisinstrumentit (suojauslaskennassa)	14 209	267	49	1	14 526
Yhteensä	129 611	7 720	152	3	137 485

4.3. Rahoitusinstrumentit

Laadintaperiaatteet

Rahoitusvarat

Konsernin rahoitusvarat luokitellaan seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti (tai muiden laajan tuloksen erien kautta) kirjattavat rahoitusvarat sekä jaksotettuun hankintameno arvoon arvostettavat rahoitusvarat. Luokittelu perustuu rahoitusvarojen hallinnointiin käytettäviin liiketoimintamalleihin ja sopimuksiin perustuviin rahavirtaominaisuuksiin.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin luetaan kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat sekä sijoitukset, jotka yhtiö on päättänyt olla kirjaamatta muiden laajan tuloksen erien kautta. Rahoitusvarat luokitellaan lyhytaikaisiksi, paitsi jos ne erääntyvät yli 12 kuukauden kuluttua raportointikauden päättymispäivästä.

Lisäksi johdannaissopimukset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa, luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin. Johdannaisten käypä arvo määritetään markkinoilla julkaistujen hintanoteerausten perusteella. Hyödyke- ja valuuttajohdannaisten osalta käyvän arvon muutoksista johtuvat voitot ja tappiot esitetään liiketoiminnan muissa tuotoissa ja kuluissa, rahoituseriä suojaavien johdannaisten osalta rahoituserissä.

Jaksotettuun hankintameno arvoon arvostettavat rahoitusvarat

Gasum luokittelee rahoitusvarat jaksotettuun hankintameno arvoon arvostettaviksi, kun molemmat seuraavat ehdot täyttyvät: erä pidetään hallussa sellaisen liiketoimintamallin mukaisesti, jonka tavoitteena on sopimukseen perustuvien rahavirtojen kerääminen, ja erän sopimusehdot määräävät tiettyinä ajankohtina toteutuvista rahavirroista, jotka ovat yksinomaan pääoman ja jäljellä olevan pääomamäärän koron maksua.

Jaksotettuun hankintamenoön arvostettaviin rahoitusvaroihin luokitellaan lainat ja muut saamiset, jotka ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia rahoitusvaroja, ja joihin liittyvät maksut ovat kiinteitä tai määritettävissä olevia ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla. Lainat ja muut saamiset luokitellaan lyhytaikaisiksi, paitsi jos ne erääntyvät yli 12 kuukauden kuluttua raportointikauden päättymispäivästä, jolloin ne luokitellaan pitkäaikaisiksi.

Rahavarat sisältävät käteisvarat ja rahat pankkitileillä. Tililiimiitti sisältyy lyhytaikaisessa vieraassa pääomassa esitettäviin muihin lyhytaikaisiin velkoihin.

Konserni soveltaa myyntisaamisten odotettavissa olevien luottotappioiden kirjaamiseen IFRS 9 -standardin mukaista yksinkertaistettua mallia. Odotettavissa olevien luottotappioiden määrittämistä varten myyntisaamiset on ryhmitelty yhteisten luottoriskiominaisuuksien ja ikäjakaman perusteella. Odotettavissa oleva luottotappio määritetään historiallisiin luottotappiomääriin perustuen huomioiden nykyiset ja tulevat olosuhteet. Myyntisaamisten toteutuneet luottotappiot ovat olleet epäolennaisia, joten myyntisaamisista ei ole kirjattu odotettavissa olevaa luottotappiota.

Rahoitusvelat

Konsernin rahoitusvelat luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin sekä jaksotettuun hankintamenoön arvostettaviin rahoitusvelkoihin. Rahoitusvelat luokitellaan lyhytaikaisiksi, ellei yhtiöllä ole ehdotonta oikeutta lykätä velan suorittamista yli 12 kuukauden päähän, jolloin ne luokitellaan pitkäaikaisiksi.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvelkoihin luetaan johdannaissopimukset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa. Johdannaisten käyvän arvon muutoksista johtuvat realisoituneet ja realisoitumattomat voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät.

Jaksotettuun hankintamenoön kirjattavat rahoitusvelat Nostetut lainat kirjataan alun perin käypään arvoon, josta on vähennetty transaktiomenot. Myöhemmin lainat arvostetaan jaksotettuun hankintamenoön käyttäen efektiivisen koron menetelmää. Transaktiomenot sisällytetään rahoitusvelkojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon.

Johdannaissopimukset

Johdannaissopimukset merkitään kirjanpitoon alun perin käypään arvoon sinä päivänä, jona konsernista tulee sopimusosapuoli, ja ne arvostetaan myöhemmin edelleen käypään arvoon. Voitot ja tappiot, jotka syntyvät käypään arvoon arvostamisesta, käsitellään kirjanpidossa johdannaissopimuksen käyttötarkoituksen määrittämällä tavalla.

Konserni suojaa rahoitukseen ja liiketoimintaan liittyviä riskejä johdannaisilla konsernin hyväksytyin hyödykeriski- sekä Treasury-politiikan mukaisesti. Johdannaisten realisoitumattomat käyvän

arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti (tai muiden laajan tuloksen erien kautta) jokaisen raportointikauden päättymispäivänä. Gasumilla on jokaisen johdannaisvastapuolen kanssa voimassa oleva ISDA tai vastaava puitesopimus.

Johdannaissopimukset, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa, luokitellaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviksi rahoituseriksi ja niiden käyvän arvon muutoksista johtuvat voitot ja tappiot kirjataan hyödykejohdannaisten osalta liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin ja korkojohdannaisten osalta rahoitustuottoihin tai -kuluihin, sillä kaudella, jonka aikana ne syntyvät. Ulkomaanrahanmääräisten erien valuuttakurssimuutoksia vastaan tehtyjen valuuttajohdannaisten käypien arvojen muutos kirjataan tuloslaskelmaan liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin. Konsernin sisäisiä lainoja suojaavien valuuttajohdannaisten käyvän arvon muutos kirjataan tulosvaikutteisesti rahoitustuottoihin- tai tappioihin. Tulevia sähköstöjä varten tehtyjen johdannaisten käyvän arvon muutokset kirjataan tuloslaskelmaan materiaaliostoihin. Tilinpäätöshetkellä käyvältä arvoltaan positiiviset instrumentit on kirjattu taseeseen saamisiksi ja käyvältä arvoltaan negatiiviset instrumentit veloiksi. Yli 12 kuukauden kuluttua erääntyvät erät on kirjattu pitkäaikaisiin saamisiin ja velkoihin ja sitä aikaisemmin erääntyvät lyhytaikaisiin.

Konserni voi soveltaa suojauslaskentaa sellaisiin riskikomponentteihin, jotka täyttävät IFRS 9 -standardissa määritellyt suojauslaskennan edellytykset. Tällaisia eräiä ovat lainojen korot, avoimet valuuttapositiot, hyödykkeiden myynti ja hankinta sekä strukturoidut myyntisopimukset. Hyödykejohdannaissa suojauslaskentaa voidaan soveltaa, mikäli ennustetun kassavirran hintasidonaisuudet ja määrät ovat varmoja. Konsernin kiinteän hinnan myyntisopimuksia suojaaviin johdannaisiin sovelletaan käyvän arvon suojauslaskentaa. Kyseisten myyntisopimusten käypä arvo kirjataan taseeseen omaisuuseräksi ja vastaavan omaisuuserän muutokset voittona tai tappiona tulosvaikutteisesti. Kiinteän hinnan myyntisopimusta suojaavaan johdannaisten käypä arvo esitetään taseessa velkana tai saamisena ja arvon muutos kirjataan rahavirran suojauslaskentaa, kirjataan muun laajan tuloksen käyvän arvon rahastoon. Omaan pääomaan kirjattujen johdannaisten kertyneet voitot ja tappiot kirjataan tuloslaskelmaan sen tilikauden tuotoksi tai kuluksi, jolla suojauksen kohde kirjataan tuloslaskelmaan. Kun johdannaiseen sovelletaan suojauslaskentaa, konserni dokumentoi suojausjärjestelyn alussa kunkin suojausinstrumentin ja suojatun omaisuuserän välisen suhteen sekä riskinhallintatavoitteen ja siihen sovelletun strategian. Tämän prosessin kautta suojausinstrumentti kytketään siihen liittyviin varoihin ja velkoihin, ennakoituihin transaktioihin tai sitoviin sopimuksiin. Konserni dokumentoi suojaussuhteen alussa arvionsa suojauksen tehokkuudesta ja seuraa tehokkuutta jatkuvasti suojaussuhteen aikana. Mikäli suojauslaskennan alla olevan suojaussuhteen edellytykset suojauslaskennalle eivät enää täyty, alla olevan riskin uudet suojat kirjataan suoraan tulosvaikutteisiksi käyvän arvon muutosten mukaan ja erääntymättä olevat suojat kirjataan suojausreservin kautta tulokseen suojan eräpäivään asti.

RAHOITUSINSTRUMENTIT LUOKITTAIN

1 000 €

31.12.2020	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta	Jaksotettuun hankintamenoön	Yhteensä
Varat taseessa:				
Muut käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat sijoitukset	50			50
Johdannaisinstrumentit (ei suojauslaskennassa)	47 434			47 434
Kaasu	30 794			
Öljy	664			
Sähkö	11 059			
Korko	3 866			
Valuutta	738			
EUA	313			
Johdannaisinstrumentit (suojauslaskennassa)		3 438		3 438
Kaasu		2 462		
Sähkö		268		
Valuutta		708		
Myyntisaamiset ja muut saamiset			165 264	165 264
Muut pitkäaikaiset saamiset			207	207
Rahavarat			13 038	13 038
Yhteensä	47 484	3 438	178 508	229 430

1 000 €

31.12.2019	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti	Käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta	Jaksotettuun hankintamenoön	Yhteensä
Varat taseessa:				
Muut käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat sijoitukset	56			56
Johdannaisinstrumentit (ei suojauslaskennassa)	25 381			25 381
Kaasu	23 566			
Öljy	190			
Sähkö	1 341			
Korko				
Valuutta	284			
Johdannaisinstrumentit (suojauslaskennassa)		14 526		14 526
Kaasu		14 343		
Sähkö		183		
Myyntisaamiset ja muut saamiset			153 133	153 133
Muut pitkäaikaiset saamiset			1 542	1 542
Rahavarat			1 852	1 852
Yhteensä	25 437	14 526	156 527	196 491

1 000 €

31.12.2020	Käypään arvoon tulosvaikuttisesti	Käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta	Jaksotettuun hankintameno	Yhteensä
Velat taseessa:				
Lainat			344 833	344 833
Vuokrasopimusvelat			137 129	137 129
Johdannaissinstrumentit (ei suojauslaskennassa)	60 247			60 247
Kaasu	40 718			
Öljy	289			
Sähkö	10 200			
Korko	6 065			
Valuutta	2 814			
EUA	161			
Johdannaissinstrumentit (suojauslaskennassa)		2 509		2 509
Kaasu		1 296		
Öljy				
Sähkö		1 204		
Valuutta		9		
Ostovelat ja muut velat			100 262	100 262
Muut pitkäaikaiset velat			48 192	48 192
Yhteensä	60 247	2 509	630 416	693 172

1 000 €

31.12.2019	Käypään arvoon tulosvaikuttisesti	Käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta	Jaksotettuun hankintameno	Yhteensä
Velat taseessa:				
Lainat			229 411	229 411
Vuokrasopimusvelat			194 222	194 222
Johdannaissinstrumentit (ei suojauslaskennassa)	9 313			9 313
Kaasu	2 715			
Öljy	357			
Sähkö	1 582			
Korko	1 385			
Valuutta	3 274			
Johdannaissinstrumentit (suojauslaskennassa)	473	6 122		6 594
Kaasu	471	4 920		
Öljy	0	778		
Hiili	1			
Sähkö		424		
Ostovelat ja muut velat			153 878	153 878
Pankkilimiitti			4 484	4 484
Yhteensä	9 786	6 122	581 995	597 903

Alla olevassa taulukossa esitetään hyödykejohtannaiset sopimustyypeittäin. Hyödykejohtannaiset sisältävät öljy-, kaasu- ja sähköjohtannaiset. Vuoden 2020 lopussa suojauslaskennan piirissä olevat hyödykejohtannaiset suojaavat LNG-liiketoiminnan ostosopimuksia. Lisäksi konsernilla on sähköjohtannaisia, joilla on suojattu yhtiön sähkönhankintaa.

Hyödykejohtannaiset 31.12.2020	Määrä 2021 MWh	Määrä 2021 MT	Määrä 2021 Bbl	Käypä arvo 2021 Netto, 1000 €	Määrä 2022 MWh	Määrä 2022 MT	Määrä 2022 Bbl	Käypä arvo 2022 Netto, 1000 €
Myyntisopimukset – Kaasu								
Ilman suojauslaskentaa	-12 427 780	-7 500	0	-35 915	-2 360 240	0	0	-1 913
Suojauslaskennan alla:	-180 000	0	0	-1 296	0	0	0	0
Rahavirran suojaus	-180 000			-14 554				
Käyvän arvon suojaus								
Myyntisopimukset – Öljy								
Ilman suojauslaskentaa	0	0	-50 000	-289	0	0	0	0
Suojauslaskennan alla:	0	0	0	0	0	0	0	0
Rahavirran suojaus								
Käyvän arvon suojaus								
Myyntisopimukset – Sähkö								
Ilman suojauslaskentaa	-1 407 089			-4 191	-430 930			-937
Suojauslaskennan alla:	0	0	0	0	0	0	0	0
Rahavirran suojaus								
Käyvän arvon suojaus								
Yhteensä	-14 014 869	-7 500	-50 000	-41 691	-2 791 170	0	0	-2 850
Ostosopimukset – Kaasu								
Ilman suojauslaskentaa	5 902 845	108 000		25 702	522 525	67 500		2 202
Suojauslaskennan alla:	508 995	0	0	2 463	0	0	0	0
Rahavirran suojaus	459 000			2 256				
Käyvän arvon suojaus	49 995			206				
Ostosopimukset – Öljy								
Ilman suojauslaskentaa			84 000	504			144 000	160
Suojauslaskennan alla:	0	0	0	0	0	0	0	0
Rahavirran suojaus								
Käyvän arvon suojaus								
Ostosopimukset – Sähkö								
Ilman suojauslaskentaa	1 311 437			2 720	515 032			626
Suojauslaskennan alla:	122 640	0	0	-487	132 451	0	0	-209
Rahavirran suojaus	122 640			-487	132 451			-209
Käyvän arvon suojaus								
Yhteensä	7 845 917	108 000	84 000	30 902	1 170 009	67 500	144 000	2 779

Hyödykejohtannaiset 31.12.2019	Määrä 2020	Määrä 2020	Määrä 2020	Käypä arvo 2020	Määrä 2021	Määrä 2021	Määrä 2021	Käypä arvo 2021
	MWh	MT	Bbl	Netto, 1000 €	MWh	MT	Bbl	Netto, 1000 €
Myyntisopimukset - Kaasu								
Ilman suojauslaskentaa	-3 695 251	-6 000		15 599	-2 601 765	-3 000		3 496
Suojauslaskennan alla:	-2 308 208	-5 615	0	13 431	0	0	0	0
Rahavirran suojaus	-2 308 208	-5 615		13 431	0	0		0
Käyvän arvon suojaus								
Myyntisopimukset - Öljy								
Ilman suojauslaskentaa			-120 000	-350				
Suojauslaskennan alla:	0	0	0	0	0	0	0	0
Rahavirran suojaus								
Käyvän arvon suojaus								
Myyntisopimukset - Sähkö								
Ilman suojauslaskentaa	-328 256			1 191	-94 077			3
Suojauslaskennan alla:	-26 352	0	0	-364	0	0	0	0
Rahavirran suojaus	-26 352			-364				
Käyvän arvon suojaus								
Yhteensä	-6 358 067	-11 615	-120 000	29 508	-2 695 842	-3 000	0	3 499
Ostosopimukset - Kaasu								
Ilman suojauslaskentaa	182 280	111 856		827	0	79 000		929
Suojauslaskennan alla:	1 907 770	5 101	0	-5 525	114 000	0	0	267
Rahavirran suojaus	1 836 508	4 360		-5 053	114 000	0		267
Käyvän arvon suojaus	71 262	741		-473	0	0		0
Ostosopimukset - Öljy								
Ilman suojauslaskentaa			120 000	183				
Suojauslaskennan alla:	0	0	820	0	0	0	0	0
Rahavirran suojaus								
Käyvän arvon suojaus			820			0		0
Ostosopimukset - Sähkö								
Ilman suojauslaskentaa	293 161			-1 379	199 941			-55
Suojauslaskennan alla:	93 951	0	0	133	131 424	0	0	-10
Rahavirran suojaus	93 951			133	131 424			-10
Käyvän arvon suojaus								
Yhteensä	2 477 162	116 957	120 820	-5 762	445 365	79 000	0	1131

KÄYVÄN ARVON ARVIOIMINEN

Käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit arvostusmenetelmän mukaan jaoteltuina. Käytetyt hierarkiatasot on määriteltä seuraavasti:

- Taso 1: täysin samanlaisille varoille tai veloille noteeratut (oikaisemattomat) hinnat toimivilla markkinoilla
- Taso 2: muut syöttötiedot kuin tasoon 1 sisältyvät noteeratut hinnat, jotka kyseiselle omaisuuserälle tai velalle on havainnoitavissa joko suoraan (ts. hintana) tai epäsuorasti (ts. hinnoista johdettuina)
- Taso 3: omaisuuserää tai velkaa koskevat syöttötiedot, jotka eivät perustu havainnoitavissa olevaan markkinatietoon (muut kuin havainnoitavissa olevat syöttötiedot)

1 000 € Johdannaisinstrumentit	31.12.2020		31.12.2019	
	Varat	Velat	Varat	Velat
Hyödykejohtannaiset (hierarkian taso 1)	14 336	26 821	931	1 138
Hyödykejohtannaiset (hierarkian taso 2)	28 614	26 723	38 695	10 209
Hyödykejohtannaiset (hierarkian taso 3)	2 610	323		
Korkojohdannaiset (hierarkian taso 2)	3 866	6 065	0	1 287
Valuuttajohdannaiset (hierarkian taso 2)	1 446	2 824	284	3 274
Yhteensä	50 872	62 756	39 907	15 908
Vähennetään pitkäaikainen osuus:				
Hyödykejohtannaiset (hierarkian taso 1)	1 456	1 866	50	60
Hyödykejohtannaiset (hierarkian taso 2)	3 270	2 818	5 495	954
Hyödykejohtannaiset (hierarkian taso 3)	2 605	322		
Korkojohdannaiset (hierarkian taso 2)	3 866	6 065	0	1 284
Valuuttajohdannaiset (hierarkian taso 2)	80	44	11	0
Pitkäaikainen osuus	11 277	11 115	5 556	2 298
Lyhytaikainen osuus	39 595	51 641	34 351	13 610

Konsernilla on johdannaisinstrumenttien lisäksi taseessa muita käypään arvoon kirjattavia sijoituksia noin 50 tuhatta euroa, jotka on määriteltä hierarkian tasolle 3 kuuluviksi. Näitä ei ole analysoitu enempää, koska erä ei ole olennainen.

Alla olevassa taulukossa eritellään hierarkian tasolle 3 kuuluvat hyödykejohtannaiset. PPA-sopimukset (Power Purchase Agreement) ovat sopimuksen kokonaiskestoltaan pitkiä sähkön toimitussopimuksia, jotka käsitellään hyödykejohtannaisina.

1 000 € Hyödykejohtannaiset tasolla 3	Arvo	Tappiot	Voitot	Käypään arvoon	Siirrot	Käypään arvoon	Arvo
	31.12.2019			tulosvaikutteisesti			
PPA-sopimukset	-	-323	2 610	-	-	-	2 287
Yhteensä	-	-323	2 610	-	-	-	2 287

PPA-sopimukset on arvostettu käypään arvoon laskemalla sopimuksessa määritellyn myyntihinnan sekä sähkön ennustetun hinnan diskontattu erotus. PPA-sopimusten käyvän arvon määrittämisessä käytetään 3 % diskonttauskorkoa. Sähkön hintahinnan ennuste perustuu vuosilta 2021–2024 EPAD-sopimusten referenssihintoihin, vuosilta 2025–2030 systeemihintaennusteeseen ja vuosilta 2031–2032 Gasumin sisäiseen näkemykseen hintojen kehityksestä. PPA-sopimusten käypä arvo on altis suoraan käytettävän hintaennusteen muutoksille sekä hintaennusteen saatavuuden muutoksille, missä tapauksessa markkinalähtöinen hintaennuste korvaa aikaisemman sisäisen hintaennusteen.

JOHDANNAISTEN NETOTTAMINEN

Gasumilla on johdannaisinstrumenteissa voimassa oleva puitesopimus (esim. ISDA, EFET tai FK-johdannaiskaupankäynnin puitesopimus) kunkin vastapuolen kanssa. Puitesopimuksen mukaisesti sopimuksen alaiset johdannaiset voidaan netottaa ehdollisissa tilanteissa kuten sopimusrikkomuksen tai konkurssin tapahtuessa. Konsernilla ei ole muita netotussopimuksia kuin johdannaisiin liittyvät sopimukset. Johdannaisien käyvät arvot esitetään bruttomääräisenä taseessa. Seuraavassa taulukossa esitetään taseeseen merkityt johdannaisinstrumentit, jotka on vähennetty toisistaan taseessa tai joita koskee netotusjärjestely, mutta joita ei ole vähennetty toisistaan taseessa. Nettomäärä-sarakkeessa esitetään vaikutus konsernin taseeseen, jos kaikki kuittausoikeudet käytettäisiin.

1 000 €

Johdannaisten netottaminen 31.12.2020	Bruttomääräiset rahoitus- instrumentit taseessa	Liittyvät johdannaisten- instrumentit, joita ei kuitata taseessa	Nettomäärä
Rahoitusvarat			
Johdannaiset			
Korkojohdannaiset	3 866	3 866	0
Hyödykejohdannaiset	45 560	37 066	8 494
Valuuttajohdannaiset	1 446	1 312	135
Yhteensä	50 872	42 244	8 629
Rahoitusvelat			
Johdannaiset			
Korkojohdannaiset	6 065	3 866	2 199
Hyödykejohdannaiset	53 867	37 066	16 801
Valuuttajohdannaiset	2 824	1 312	1 512
Yhteensä	62 756	42 244	20 512

1 000 €

Johdannaisten netottaminen 31.12.2019	Bruttomääräiset rahoitus- instrumentit taseessa	Liittyvät johdannaisten- instrumentit, joita ei kuitata taseessa	Nettomäärä
Rahoitusvarat			
Johdannaiset			
Hyödykejohdannaiset	39 623	10 194	29 429
Valuuttajohdannaiset	284	284	0
Yhteensä	39 907	10 478	29 429
Rahoitusvelat			
Johdannaiset			
Korkojohdannaiset	1 287	0	1 287
Hyödykejohdannaiset	11 347	10 194	1 153
Valuuttajohdannaiset	3 274	284	2 991
Yhteensä	15 908	10 478	5 431

4.4. Oma pääoma

Laadintaperiaatteet

Oma pääoma

Konserni luokittelee liikkeeseen laskemansa instrumentit niiden luonteen perusteella joko omaksi pääomaksi tai rahoitusvelaksi. Oman pääoman ehtoinen instrumentti on mikä tahansa sopimus, joka osoittaa oikeutta osuuteen yhteisön varoista sen kaikkien vel-

kojen vähentämisen jälkeen. Menot, jotka liittyvät omien oman pääoman ehtoisten instrumenttien liikkeeseenlaskuun tai hankintaan, esitetään oman pääoman vähennyseränä. Hallituksen yhtiökokoukselle ehdottamaa voitonjakoa ei ole vähennetty jakokelpoisesta omasta pääomasta ennen yhtiökokouksen hyväksyntää.

Osakepääoma	A-osakkeiden lukumäärä	K-osakkeiden lukumäärä	Osakkeiden lukumäärä yhteensä	Osakepääoma (1 000 €)
31.12.2020	50 200 000	2 800 001	53 000 001	10 000
31.12.2019	50 200 000	2 800 001	53 000 001	178 279

Yhtiön osakepääoma jakautuu A- ja K-sarjan osakkeisiin. A-sarjaan kuuluvia osakkeita on 50 200 000. K-sarjaan kuuluvia osakkeita on 2 800 001. Yhtiöjärjestyksen mukaan A-sarjaan kuuluvia osakkeita on vähintään 30 000 000 ja enintään 120 000 000. A-sarjan osakkeiden lisäksi yhtiössä on vähintään yksi K-sarjan osake. Jakautuminen ei vaikuttanut yhtiön osakkeiden sarjoihin, määriin tai oikeuksiin.

K-sarjaan kuuluva osake tuottaa yhtiökokouksessa äänestettäessä kymmenen ääntä ja A-sarjaan kuuluva yhden äänen. K-sarjaan kuuluvan osakkeen omistajalla on oikeus vaatia osakkeensa muuntamista A-sarjan osakkeeksi ilmoittamalla siitä yhtiön hallitukselle.

Gasum Oy:n jakautuminen ja tähän liittyvä siirtoliiketoiminnan eriyttäminen 1.1.2020 vaikutti osakepääomaan siten, että jakautuneeseen Gasgrid Finland Oy:öön annettiin osakepääomaa 10 000 000,00 euroa, ja samalla Gasum Oy:n osakepääomaa alennettiin 10 000 000,00 euroon erotuksen siirtyessä sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

OSINGOT

Hallituksen maksettavaksi esittämää osinkoa ei ole vähennetty jakokelpoisesta pääomasta ennen yhtiökokouksen hyväksyntää. Tilikauden 2019 tilinpäätöksen perusteella maksettu osinko oli 0,3774 euroa osakkeelta.

4.5. Arvonmuutosrahasto

Laadintaperiaatteet

Arvonmuutosrahasto sisältää käyvän arvon muutokset rahavirran suojauksessa käytetyistä tehokkaista ja suojauslaskennan edellytykset täyttäneistä instrumenteista. Muutokset arvonmuutosrahaston erien käyvissä arvoissa kirjataan laajan tuloslaskelman eriin ja mahdollinen tehottomuus kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti. Kumulatiivinen rahavirran käyvän arvon muutos kirjataan

tuloslaskelmaan, kun vastaava ennakoitu rahavirta kirjataan tulosvaikutteisesti. Tuloslaskelmaan siirretyt käyvän arvon muutokset kohdistuvat tuloslaskelmalla liiketoiminnan muihin tuottoihin ja -kuluihin sekä konsernin sähköposition osalta materiaaleihin ja ostoihin.

1 000 €

Arvonmuutosrahasto	Kaasujohdannaiset	Sähköjohdannaiset	Valuuttajohdannaiset	Yhteensä
31.12.2018	-2 147			-2 147
Rahavirran suojaukset laajassa tuloksessa	14 646	-351		14 295
Rahavirran suojaukset siirretty tulokseen	-1 674	35		-1 639
Rahavirran suojaukset uudelleenluokitellut	-1 643			-1 643
Rahavirran suojauksiin liittyvät laskennalliset verot	-2 266	59		-2 207
31.12.2019	6 916	-257		6 660
Rahavirran suojaukset laajassa tuloksessa	1 593	-2 850	483	-773
Rahavirran suojaukset siirretty tulokseen	-9 279	1 314	215	-7 750
Rahavirran suojauksiin liittyvät laskennalliset verot	1 537	128	-140	1 526
31.12.2020	768	-1 665	559	-338

Tulosvaikutteisesti kirjatut määrät kaasu- ja sähköjohdannaisista:

1 000 €

	2020	2019
Muihin liiketoiminnan tuottoihin/kuluihin sisältyvät nettomääräiset johdannaisvoitot -ja tappiot	-9 064	-1 674
Muihin liiketoiminnan tuottoihin/kuluihin sisältyvät uudelleenluokitellut nettomääräiset johdannaisvoitot -ja tappiot		-1 643
Tilikauden ostoihin sisältyvät nettomääräiset johdannaisvoitot -ja tappiot	1 314	35
31.12.	-7 750	-3 282

4.6. Lainat

Laadintaperiaatteet

Lainat ovat vaihtuvakorkoisia ja ne on kirjattu tilinpäätöksessä jaksotettuun hankintamenuun. Lainan transaktiomenot on lisätty lainan käypään arvoon efektiivisen koron menetelmällä.

Lyhytaikaisten lainojen käypä arvo vastaa niiden kirjanpitoarvoa, sillä diskonttauksen vaikutus ei ole merkittävä. Pitkäaikaiset lainat

1 000 €	2020	2019
Lainat		
Pitkäaikaiset:		
Lainat rahoituslaitoksilta	344 833	229 411
Yhteensä	344 833	229 411
Lyhytaikaiset:		
Lainat rahoituslaitoksilta	0	0
Yhteensä	0	0
Lainat yhteensä	344 833	229 411

Kaikki lainat rahoituslaitoksilta ovat euromääräisiä pankkilainoja, jotka erääntyvät vuonna 2022.

4.7. Muut pitkäaikaiset velat

1 000 €	2020	2019
Muut pitkäaikaiset velat		
Leasingvelat – pitkäaikainen osuus	192 090	186 005
Osallistumismaksujen tuloutusvelka	0	0
Yhteensä	192 090	186 005

Leasingvelkojen ryhmittelystä on esitetty lisätietoja liitetiedossa 4.2. Rahoitusriskien hallinta.

Leasingvelkojen bruttomääräiset vähimmäisvuokrat erääntyvät seuraavasti:

1 000 €	2020	2019
Vähimmäisvuokrien erääntyminen		
Enintään 1 vuoden kuluessa	15 157	11 537
1–5 vuoden kuluttua	49 219	43 474
Yli 5 vuoden kuluttua	280 049	277 805
Yhteensä	344 425	332 816

1 000 €	2020	2019
Vähimmäisvuokrien nykyarvon erääntyminen		
Enintään 1 vuoden kuluessa	14 535	11 063
1–5 vuoden kuluttua	41 150	36 347
Yli 5 vuoden kuluttua	149 694	148 495
Vähimmäisvuokrien nykyarvo yhteensä	205 379	195 905
Kertymättömät rahoituskulut	139 045	136 911
Yhteensä	344 425	332 816

Vuokrasopimukseen liittyvät yhteensä uloslähtevät rahavirrat olivat 21 221 tuhatta euroa vuonna 2020 (21 175 tuhatta euroa vuonna 2019).

5 Muut liitetiedot

5.1. Yrityshankinnat ja -myynnit

YRITYSHANKINNAT 2020

30.4.2020 Gasum sai päätökseen kaupan Linde AG:n Clean Energy -liiketoiminnan hankinnasta Ruotsissa ja Norjassa sekä Nauticorin Marine Bunkering -liiketoiminnan hankinnasta Saksassa kilpailuviranomaisten hyväksytyä yrityskaupan.

Gasum tähtää yrityskaupalla kasvustrategiansa tukemiseen LNG-logistiikan kapasiteetin lisäämisen ja kaasuasemaverkoston laajentamisen kautta Pohjoismaissa. Hankitut liiketoiminnot työllistävät noin 35 työntekijää ja niiden liikevaihto on yli 100 miljoonaa euroa vuodessa.

Seuraavat aineelliset käyttöomaisuuserät hankittiin yrityskaupassa:

- LNG-termiinaaleja Ruotsissa ja Norjassa
- Bunkering-alukset Seagas Ruotsissa ja Kairos Saksassa
- 48 kaasuasemaa Ruotsissa ja Norjassa

Lopullista hankintahintaa tai hankittua tasetta ei sopimuksen nojalla julkisteta. Hankintahinta maksettiin käteisellä kaupan päätöspäivänä.

Hankintaan liittyvät kustannukset määrältään 6,5 miljoonaa euroa on sisällytetty liiketoiminnan muihin kuluihin konsernituloslaskelmalla sekä operatiiviseen rahavirtaan rahavirtalaskelmalla.

31.10.2020 Gasum on allekirjoittanut sopimuksen yrityskaupasta, jolla se osti koko Skövde Biogas AB:n osakekannan Torran Gas Holding AB:ltä. Gasumin ja Torran Gas Holding AB:n välisen sopimuksen mukaisesti Skövden biokaasulaitos ja sen liiketoiminta sopimuksineen siirtyivät Gasumille 31.10.2020. Laitos koostui Skövden biokaasulaitosrakennuksesta prosessilaitteineen. Kauppa mahdollistaa laitoksen tuotantokapasiteetin merkittävän kasvattamisen. Kaupalla ei ollut olennaista vaikutusta konsernin tulokseen tai taloudelliseen asemaan.

YRITYSMYYNnit 2020

Tilikauden 2020 aikana ei ollut yritysmyyntejä.

YRITYSHANKINNAT 2019

Gasum Oy allekirjoitti marraskuun 13. päivä sopimuksen, jolla se ostaa AGAn Clean Energy- ja Nauticorin Marine Bunkering -liiketoiminnot Linde AC:ltä. Yrityskaupassa Gasumin omistukseen siirtyisi LNG-tuotantolaitos, kaksi LNG-termiinaalia, kaksi LNG-bunkrausalausta sekä yhteensä 48 kaasutankkausasemaa Ruotsissa ja Norjassa. Kauppa edellyttäisi kilpailuviranomaisten hyväksyntää. Kauppa olisi tarkoitus saattaa loppuun vuoden 2020 aikana.

Yrityskauppa veisi eteenpäin Gasumin strategiaa edistään pohjoismaisen kaasumarkkinan kehittymistä ja laajentamalla entisestään energiaratkaisujen tarjontaa sekä teollisuuden että maa- ja meriliikenteen tarpeisiin. Lisäksi yrityskauppa vauhdittaisi erityisesti Gasumin raskaan liikenteen puhtaampiin kuljetusratkaisuihin keskittyvän kasvustrategian toteuttamista Pohjoismaissa.

17.5.2019 Gasum sai päätökseen liiketoimintakaupan, jolla se osti Mäkikylän biokaasulaitoksen Kouvola Vesi Oy:ltä. Gasumin ja Kouvolan Veden välisen sopimuksen mukaisesti Mäkikylän biokaasulaitos ja sen liiketoiminta sopimuksineen siirtyivät Gasumille 17.6.2019. Laitos koostui Mäkikylän jätevedenpuhdistamon yhteydessä sijaitsevasta biokaasulaitosrakennuksesta prosessilaitteineen. Kauppa mahdollisti investoinnit laitoksen tuotantokapasiteetin merkittävään kasvatamiseen. Kaupalla ei ollut olennaista vaikutusta konsernin tulokseen tai taloudelliseen asemaan.

YRITYSMYYNnit 2019

28.2.2019 Gasum Oy sai päätökseen yrityskaupan, jossa se myi 100-prosenttisesti omistamansa tytäryhtiön Gasum Tekniikka Oy:n teollisuuden kunnossapitokumppanille Viafin Service Oy:lle. Yrityskaupassa Gasum Tekniikasta tuli osa Viafin Service -konsernia. Yrityskauppa oli osa Gasumin strategiaa keskittyä pohjoismaisten kaasumarkkinoiden ja energiainfrastruktuurin kehittämiseen. Kaupasta syntynyt myyntivoitto esitettiin liiketoiminnan muissa tuotoissa.

23.4.2019 Gasum myi tanskalaisen Green LNG A/S:n osakekannasta 33,3 % Fjord Line Danmark A/S:lle ja Energi Energi Naturgas A/S:lle. Green LNG A/S yhdisteltiin myyntiin saakka Gasum-konserniin osakkuusyhtiönä eikä kaupalla ollut vaikutusta konsernin tulokseen tai taloudelliseen asemaan.

Gasum ja liettualainen kaasupörssiomija UAB GET BALTIC allekirjoittivat sopimuksen elokuussa 2019, jolla Gasum myi Suomen kaasupörssi palvelut -liiketoiminnan UAB GET Balticille. Sopimuksen mukaisesti Gasumin omistama Kaasupörssi Oy lopetti toimintansa 1.1.2020 ja samalla UAB GET Baltic aloitti toimintansa Suomessa.

5.2. Lopetetut toiminnot

Laadintaperiaatteet

Lopetetut toiminnot

Lopetettu toiminto on konsernin osa, josta on luovuttu tai joka on luokiteltu myytävänä olevaksi ja joka on jokin seuraavista: merkittävä erillinen liiketoiminta- tai maantieteellinen yksikkö, osa koordinoitua suunnitelmaa, joka koskee luopumista erillisestä keskeisestä liiketoiminta-alueesta tai maantieteellisestä toiminta-alueesta, tytäryhtiö, joka on hankittu yksinomaan tarkoituksena myydä se edelleen. Lopetettujen toimintojen tulos esitetään omana eräänä konsernin laajassa tuloslaskelmassa. Lopetettujen toimintojen varat sekä näihin liittyvät velat esitetään erillään muista eristä.

Uuden maakaasumarkkinalain mukaisesti kaasun siirtoliiketoiminta eriytettiin Gasum-konsernista omaksi erilliseksi yhtiökseen 1.1.2020. Omistuksellinen eriyttäminen toteutettiin osittaisjakautumisena siten, että jakautuvasta erillisyyhtiöstä Gasum Oy:stä siirtyi siirtoliiketoimintaan liittyvät varat ja velat jakautumisessa perustettuun uuteen vastaanottavaan yhtiöön. Vastaanottavan yhtiön nimi on Gasgrid Finland Oy.

Siirtoliiketoimintaan liittyen Gasum-konserni omisti Suomen maakaasun siirtoputkiston sekä Suomen ja Viron välille rakennettavan kaasuyhdysputkihankkeen (Baltic Connector). Siirtoliiketoiminnan muodostivat emoyhtiö Gasum Oy:n siirtoliiketoiminta, Baltic Connector Oy, Suomen Kaasunsiirtopalvelut Oy ja Kaasupörssi Oy.

Gasum Oy:n hallitus hyväksyi jakautumissuunnitelman kokouksessaan 12.6.2019 ja se on rekisteröity 27.6.2019. Jakautuva Siirtoliiketoimintaan liittyvä kokonaisuus konsernin luvuista esitettiin lopetettuna toimintona tilinpäätöksessä 31.12.2019. Tilinpäätöksessä esitetyt tuloslaskelmaan liittyvät luvut, mukaan lukien vuoden 2019 vastaavat ajanjaksot, käsittävät vain jatkuvat toiminnot. Tase on raportoitu noudattaen IFRS 5 -standardia, ja vertailukauden luvut ennen osittaista jakautumista sisältävät lopetettuina toimintoina yhden rivin menetelmällä jakautumisessa siirtyneet omaisuuserät ja velat.

Alla on esitetty lopetettujen toimintojen tulos, siirryvä nettovarallisuus ja osuus rahavirroista.

1 000 €	2020	2019
Lopetettujen toimintojen tulos		
Liikevaihto		202 162
Kulut		-113 600
Voitto/tappio ennen veroja		88 562
Tuloverot		-18 651
Lopetettujen toimintojen tilikauden voitto/tappio		69 911

1 000 €

Lopetettujen toimintojen nettovarot

31.12.2020

31.12.2019

VARAT

Pitkäaikaiset varat

Aineettomat hyödykkeet		13 838
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet		392 258
Muut pitkäaikaiset saamiset		63
Pitkäaikaiset varat yhteensä		406 159

Lyhytaikaiset varat

Vaihto-omaisuus		3 266
Myyntisaamiset ja muut saamiset		69 432
Rahavarat		12 686
Lyhytaikaiset varat yhteensä		85 384

Varat yhteensä

491 543

1 000 €

31.12.2020

31.12.2019

VELAT

Pitkäaikaiset velat

Lainat		159 694
Muut pitkäaikaiset velat		4 534
Johdannaisinstrumentit		1 247
Laskennalliset verovelat		36 989
Eläkevelvoitteet		515
Pitkäaikaiset velat yhteensä		202 980

Lyhytaikaiset velat

Lainat		40 000
Ostovelat ja muut lyhytaikaiset velat		29 626
Lyhytaikaiset velat yhteensä		69 626

Velat yhteensä

272 607

1 000 €

Lopetettujen toimintojen rahavirrat

2020

2019

Liiketoiminnan rahavirta		61 290
Investointien rahavirta		-8 432
Rahoituksen rahavirta		-18 013
Rahavirrat yhteensä		34 845

5.3. Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset

1 000 €

Annetut vakuudet ja vastuusitoumukset	2020	2019
Pantit	188	175
Konserniyhtiöiden puolesta annetut vastuusitoumukset	279 216	112 700
Yhteensä	279 404	112 875

Gasum Oy vastaa nesteytetyn maakaasun hankinnasta ja laivakuljetuksista Manga LNG Oy:n Tornion LNG-termiiniin osapuolten välisen pitkäkestoisen toimitussopimuksen mukaisesti. Manga LNG Oy on osakkaidensa yhteisyritys, joka vastaa kaasun hankinnasta ja LNG-termiinalipalveluiden toimittamisesta osakkaidensa tarpeisiin. Gasum LNG Oy:llä on 25 % omistusosuus Manga LNG Oy:stä ja yhtiö vastaa sopimustensa mukaisesti kaasun hankinnasta Manga LNG Oy:ltä sekä omistukseen perustuvasta osuudestaan Manga LNG Oy:n ja sen tytäryhtiön Manga Terminaali Oy:n investointikustannuksista, hallinnollisista ja operatiivisista kustannuksista sekä Manga Terminaali Oy:n tuottamien termiinalipalveluiden kustannuksista. Manga LNG Oy ja Gasum Oy ovat sopineet vuosittain toimitettavasta vähittäisvolyyymista. Mikäli Manga LNG Oy ei käytä koko sopimuksessa määriteltyä vuosittaista vähimmäisvolyyymia, maksaa yhtiö erotuksen osalta ennakkomaksun, joka kirjataan Gasumilla saatuihin ennakkomaksuihin maksun tapahduttua.

VUOKRAVASTUUT

Vuokravastuissa on esitetty vuokrasopimukset, joissa omistamiselle ominaiset riskit ja edut jäävät olennaisilta osin vuokranantajalle, ja jotka kirjataan tulosvaikutteisesti tasaerinä vuokra-ajan kuluessa. Vuokra määräytyy ajan kulumisen perusteella eivätkä sopimukset sisällä osto-optioita tai indeksisidonnaisuuksia, jotka olennaisesti vaikuttaisivat vuokrien määrään. Vuokravastuut sisältävät operatiivisia vuokrasopimuksia, joihin on sovellettu IFRS 16 Vuokrasopimukset -standardin mahdollistamia poikkeuksia lyhytaikaisista tai vähäarvoisista vuokrasopimuksista.

1 000 €

Vuokravastuut	2020	2019
Yhden vuoden kuluessa erääntyvät	1 130	222
Yli vuoden ja enintään viiden vuoden kuluttua erääntyvät	1 297	413
Yli viiden vuoden kuluttua erääntyvät	23	0
Yhteensä	2 450	636

5.4. Konserniyritykset

Seuraavassa taulukossa on esitetty konserniin kuuluvat yritykset sekä konsernin osakkuus- ja yhteisyritykset 31.12.2020.

Emoyhtiö	Rekisteröintivaltio
Gasum Oy	Suomi

Tytäryhtiöt	Rekisteröintivaltio	Konsernin omistusosuus %	Osuus äänimäärästä %
Gasum Consulting Oy	Suomi	100	100
Gasum LNG Oy	Suomi	100	100
Gasum Portfolio Services Oy	Suomi	100	100
Gasum AB	Ruotsi	100	100
Gasum Västerås AB	Ruotsi	98,7	98,7
Gasum Clean Gas Solutions Holding AB	Ruotsi	100	100
Gasum Clean Gas Solutions AB	Ruotsi	100	100
Skövde Biogas AB	Ruotsi	100	100
Gasum AS	Norja	100	100
Gasum Clean Gas Solutions AS	Norja	100	100
Gasum Oü	Viro	100	100
Nauticor Beteiligungs-GmbH	Saksa	100	100
Blue LNG GmbH & Co. KG	Saksa	100	100
Blue LNG Beteiligungsgesellschaft GmbH	Saksa	100	100

Yhteis- ja osakkuusyritykset	Rekisteröintivaltio	Konsernin omistusosuus %	Osuus äänimäärästä %	
Manga LNG Oy	Yhteisyritys	Suomi	25,0	25,0
Vadsbo Biogas AB	Yhteisyritys	Ruotsi	50,0	50,0

5.5. Lähipiiritapahtumat

Konsernin lähipiiriin kuuluvat (a) Gasum Oy:n osakkuus- ja yhteisyritykset; (b) Yhtiön johto, johon kuuluu Gasum Oy:n hallituksen jäsenet ja sihteeri, toimitusjohtaja ja johtoryhmän jäsenet sekä heidän läheiset perheenjäsenensä ja yritykset, joissa heillä tai heidän läheisillä perheenjäsenillään on määräysvalta ja (c) Gasum Oy:n omistaja.

Konsernin emoyhtiö on Gasum Oy. Liiketoimet konsernin ja sen tytäryritysten kesken on eliminoitu konserniyhdistelyssä, eivätkä ne sisällä tämän liitetiedon lukuihin. Muiden lähipiiriin kuuluvien yritysten kanssa tehdyt liiketoimet on eritelty alla olevassa taulukossa pois lukien Gasum Oy:n omistaja, sillä Gasum on julkiseen valtaan sidoksissa oleva yhteisö. Liiketoimet konsernin lähipiiriin kanssa tapahtuvat markkinaehtoisesti.

LIIKETOIMET LÄHIPIIRIN KANSSA

1 000 €

Liiketoimet lähipiirin kanssa 2020	Tavaroiden ja palveluiden myynti	Tavaroiden ja palveluiden ostot	Rahoitustuotot ja -kulut	Saamiset	Velat
Yhteisyritykset	32 059	7 459	0	3 838	1 427
Yhteensä	32 059	7 459	0	3 838	1 427

1 000 €

Liiketoimet lähipiirin kanssa 2019	Tavaroiden ja palveluiden myynti	Tavaroiden ja palveluiden ostot	Rahoitustuotot ja -kulut	Saamiset	Velat
Yhteisyritykset	32 495	4 626		3 153	8 328
Yhteensä	32 495	4 626	0	3 153	8 328

1 000 €

Johdon työsuhte-etuudet	2020	2019
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhte-etuudet	2 596	2 623
Muut pitkäaikaiset etuudet	0	27
Irtisanomisen yhteydessä suoritettavat etuudet	0	82
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet	206	457
Yhteensä	2 802	3 189

5.6. Oikeudenkäynnit ja vaateet

Norjan tuotantolaitostoiminnan energiankulutusveroihin liittyvä erimielisyys

Yhtiön norjalainen LNG:n tuotantolaitostoimintaa harjoittava yhtiö Gasum LNG Production AS (sulautunut emoyhtiönsä Gasum AS:n) käynnisti heinäkuussa 2018 oikeusprosessin Stavangerin alioikeudessa Norjan talous- ja kauppaministeriöitä vastaan koskien paikallisten viranomaisten tekemää yhtiön tilastollista luokitusta, joka on vaikuttanut negatiivisesti yhtiön energiankulutusverotukseen. Yhtiö on vaatinut oikeusprosessissa korkeamman veroluokan mukaisesti vuosina 2014–2018 maksettuja veroja korkoineen palautettavaksi sekä oikeudenkäyntikulujen korvaamista. Alioikeus antoi päätöksensä asiassa 26.4.2019 Norjan valtion hyväksi. Yhtiö valitti päätöksestä valitustuomioistuimeen, joka kesäkuussa 2020 antamalla päätöksellä ratkaisi asian kokonaisuudessaan Gasumin hyväksi ja velvoitti valtion hyvittämään Gasumille NOK 72 273 010 liikaa maksettuja veroja korkoineen sekä korvaamaan oikeudenkäyntikulut. Norjan valtiolle myönnettiin valituslupa päätöksestä korkeimpaan oikeuteen, jossa asian käsittely on huhtikuussa 2021. Yhtiö on kirjannut saamisena vuosina 2014–2018 liikaa maksettuja veroja korkoineen sekä oikeudenkäyntikulut.

Yhtiön valitukset markkinaoikeudelle Energiaviraston 26.2.2019 ja 15.3.2019 tekemistä päätöksistä ja seuraamusmaksuesityksestä

Yhtiö on keväällä 2019 valittanut markkinaoikeuteen Energiaviraston päätöksestä 26.2.2019 koskien maakaasumarkkinain maakaasutoimintojen laskennallista eriyttämistä koskevien eriyttämissäännösten soveltamisesta sekä samaan asiakokonaisuuteen liittyvästä Energiaviraston päätöksestä 15.3.2019 koskien yhtiön eriyttämislaskelmien korjaavista toimenpiteistä tilinpäätöksessä 1.1.–31.12.2018. Gasum on vaatinut markkinaoikeudelta 26.2.2019 päätöksen kumoamista osittain sekä 15.3.2019 päätöksen kumoamista kokonaisuudessaan. Yhtiö on lisäksi vaatinut, että Energiavirasto velvoitetaan korvaamaan yhtiön oikeudenkäyntikulut. Yhtiö on valituksessaan esittänyt, että Energiaviraston päätökset ovat perusteettomia ja osin sovellettavien lakien vastaisia. Yhtiön näkemyksen mukaan yhtiön soveltamat maakaasuliiketoimintojen laskennalliset eriyttämisperiaatteet ovat olleet maakaasumarkkinain mukaisia ja sovellettavien eriyttämisperiaatteiden muutokselle on ollut perustellut syyt. Lisäksi yhtiön näkemys on, että Energiavirasto on päätöksessään virheellisesti katsonut, että yhtiön esittämät ja sen soveltamien maakaasutoimintojen eriyttämisperiaatteiden mukaisesti laaditut eriyttämislaskelmat aiheuttaisivat maakaasutoimintojen välisen ristiinsubvention. Yhtiö on edelleen katsonut, että Energiavirastolla ei ole ollut perusteita velvoittaa yhtiötä muuttamaan tai korjaamaan tilinpäätöstietoja päätöksissä esitetyllä tavalla eikä toimivaltaa kieltää 1.1.–31.12.2018 tilinpäätöksen hyväksymistä ennen korjaavien toimenpiteiden suorittamista. Edellä mainitut Energiaviraston päätökset eivät sisällä yhtiötä kohtaan nimenomaisia euromääräisiä suoritusvaatimuksia.

Energiavirasto on 17.7.2020 esittänyt markkinaoikeudelle, että se määrää Gasumille seuraamusmaksun maakaasumarkkinain toimintojen eriyttämistä koskevien säännösten noudattamatta jättämisestä maakaasun siirtoverkkotoimintoja koskevan jakautumisen yhteydessä. Energiavirasto esittää seuraamusmaksun suuruudeksi 79,7 miljoonaa euroa. Gasum on markkinaoikeudelle jättämässä vastineessaan kiistänyt Energiaviraston seuraamusmaksuesityksen ja esittänyt, ettei seuraamusmaksua voida esittää jakautumissuunnitelman kirjausten osalta ja että yhtiö on noudattanut jakautumissuunnitelman laadinnassa ja verkkoliiketoiminnan eriyttämisessä kaikkia eriyttämistä koskevia lakeja ja säännöksiä.

Markkinaoikeus käsittelee vireillä olevia valituksia sekä Energiaviraston seuraamusmaksuesitystä yhdessä ja antanee ratkaisunsa asiassa aikaisintaan vuoden 2021 lopussa ja todennäköisesti vasta vuoden 2022 puolella.

Välimesmenettely Venator P&A Finland Oy:tä vastaan

Yhtiön tytäryhtiö Gasum LNG Oy aloitti keväällä 2020 välimesmenettelyprosessin Venator P&A Finland Oy:tä vastaan yhtiöiden välisen maakaasun toimitussopimuksen mukaisen kaasun vähimmäisottoveloitteen laiminlyönnistä Venatorin toimesta. Välimesmenettely käsittelee vaatimusta kesäkuussa 2021 ja antaa ratkaisunsa asiassa syyskuun lopussa 2021. Yhtiö on kirjannut saamisena vuosien 2019 ja 2020 osalta toimitetun kaasun ja vähimmäisottoveloitteen välisen erotuksen.

Lisätietoja on annettu myös liitetiedossa 1.5 Keskeiset kirjanpidolliset arvot ja harkinnanvaraiset erät, sekä tarkemmin liitetiedossa 2.1 Liikevaihto.

5.7. Raportointikauden päättymisen jälkeiset tapahtumat

Yhtiöllä ei ole ollut raportoitavia raportointikauden päättymisen jälkeisiä tapahtumia.

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Omavaraisuusaste (%) =	100 x	$\frac{\text{Oma pääoma yhteensä}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}}$
Oman pääoman tuotto (%) =	100 x	$\frac{\text{Tilikauden voitto}}{\text{Oma pääoma yhteensä (keskimäärin tilikauden aikana)}}$
Sijoitetun pääoman tuotto (%) =	100 x	$\frac{\text{Tilikauden voitto + rahoituskulut}}{\text{Oma pääoma yhteensä + korolliset velat (keskimäärin tilikauden aikana)}}$
Korolliset nettovelat =		Korolliset velat - rahavarat
Nettovelkaantumisaste (%) =	100 x	$\frac{\text{Korolliset velat - rahavarat}}{\text{Oma pääoma yhteensä}}$
Nettovelat / käyttökate =	100 x	$\frac{\text{Korolliset velat - rahavarat}}{\text{Käyttökate}}$

Gasum

WWW.GASUM.COM

f t i @GasumOy